

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

MAGISTRSKO DELO

KRISTIJAN KOLMANČIČ

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

MAGISTRSKO DELO

**PLANIRANJE DAVČNIH OBREMENITEV SLOVENSKEGA
MEDNARODNEGA PODJETJA NA PRIMERU HČERINSKIH
DRUŽB V JUŽNI KOREJI IN NA KITAJSKEM**

Ljubljana, november 2013

KRISTIJAN KOLMANČIČ

IZJAVA O AVTORSTVU

Spodaj podpisani Kristijan Kolmančič, študent Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, izjavljam, da sem avtor magistrskega dela z naslovom Planiranje davčnih obremenitev slovenskega mednarodnega podjetja na primeru hčerinskih družb v Koreji in na Kitajskem, pripravljene v sodelovanju s svetovalcem prof. dr. Marko Hočevarjem.

Izrecno izjavljam, da v skladu z določili Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 21/1995 s spremembami) dovolim objavo magistrskega dela na fakultetnih spletnih straneh.

S svojim podpisom zagotavljam, da

- je predloženo besedilo rezultat izključno mojega lastnega raziskovalnega dela;
- je predloženo besedilo jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem
 - poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam v magistrskem delu, citirana oziroma navedena v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, in
 - pridobil vsa dovoljenja za uporabo avtorskih del, ki so v celoti (v pisni ali grafični obliki) uporabljena v tekstu, in sem to v besedilu tudi jasno zapisal;
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku (Ur. l. RS, št. 55/2008 s spremembami);
- se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega magistrskega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom.

V Ljubljani, dne 26. 11. 2013

Podpis avtorja: _____

KAZALO

UVOD	1
1 DAVČNO OKOLJE MEDNARODNEGA PODJETJA.....	4
1.1 Mednarodno poslovanje.....	4
1.2 Mednarodno davčno okolje	5
1.3 Transferne cene.....	6
2 MEDNARODNO OBDAVČEVANJE.....	9
2.1 Mednarodna dvojna obdavčitev	9
2.2 Sporazumi o izogibanju dvojnemu obdavčevanju	10
2.3 Metode o izogibanju dvojnega obdavčevanja.....	11
2.4 Mednarodno davčno načrtovanje.....	13
2.4.1 Cilji mednarodnega davčnega načrtovanja.....	14
2.4.2 Izvedba mednarodnega davčnega načrtovanja	14
3 DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB	16
3.1 Splošno o davku od dohodka pravnih oseb	16
3.2 Davčna osnova	17
3.3 Davčna stopnja.....	18
3.4 Davčni odtegljaj	19
3.5 Davčni vidiki različnih načinov izplačila denarnih sredstev	20
3.5.1 Davčni vidik dividend.....	20
3.5.2 Davčni vidik obresti	21
3.5.3 Davčni vidik licenčnin	22
4 DAVČNA OBRAVNAVA IZPLAČIL DENARNIH SREDSTEV PO DRŽAVAH. 23	
4.1 Davek od dohodka pravnih oseb po ZDDPO-2	23
4.1.1 Davčna osnova	25
4.1.2 Davčna stopnja	27
4.1.3 Davčni odtegljaj.....	27
4.1.4 Obračun davka od dohodka pravnih oseb v Sloveniji	28
4.2 Davek od dohodka pravnih oseb na Kitajskem	33
4.2.1 Davčna stopnja	34
4.2.2 Davčna osnova	35
4.2.3 Davčni odtegljaj.....	36
4.3 Davek od dohodka pravnih oseb v Koreji	37
4.3.1 Davčna stopnja.....	38
4.3.2 Davčna osnova	38
4.3.3 Davčni odtegljaj.....	40
4.4 Stopnje davčnih odtegljajev po sporazumih o izogibanju dvojnega obdavčevanja... 41	
4.4.1 Dividende	42
4.4.2 Obresti.....	42
4.4.3 Licenčnine	42
5 DAVČNO PLANIRANJE NA PRAKTIČNEM PRIMERU	44
5.1 Praktični primer izplačil denarnih sredstev hčerinskih družb iz tujine.....	44
5.2 Davčna obravnava izplačil z davčnim odtegljajem v azijskih državah	46
5.3 Obračun davka od dohodka v Sloveniji	49
SKLEP	53
LITERATURA IN VIRI	55
PRILOGE	

KAZALO TABEL

Tabela 1: Pravne lastnosti rezidenta/nerezidenta	24
Tabela 2: Ločevanje prihodkov in odhodkov po Zakonu od dohodka pravnih oseb	26
Tabela 3: Obračun prihodkov v DDPO	30
Tabela 4: Obračun dividend in odhodkov v DDPO	30
Tabela 5: Davčne stopnje za podjetja na Kitajskem	34
Tabela 6: Stopnje davčnih odtegljajev na Kitajskem	36
Tabela 7: Davčne stopnje podjetij v Koreji	38
Tabela 8: Davčni odtegljaji v Koreji	40
Tabela 9: Višina obresti najetih posojil od matične družbe po letih 2013 – 2017	46
Tabela 10: Višina licenčnega nadomestila med leti 2013 in 2017	46
Tabela 11: Davčno nepriznani odhodki zaradi tanke kapitalizacije po letih	47
Tabela 12: Davčne obremenitve hčerinskih družb na Kitajskem in v Koreji med leti 2013 - 2017	49
Tabela 13: Pregled planiranja davčnih obremenitev matičnega podjetja po variantah	51
Tabela 14: Davčne obremenitve mednarodnega podjetja za obdobje 2013-2017	52

KAZALO SLIK

Slika 1: Dejavniki določanja transfernih cen	7
Slika 2: Stopnje davka od dohodka pravnih oseb v letih 2006-2015	27
Slika 3: Stopnje davčnega odtegljaja	28
Slika 4: Davčni odtegljaji dogovorjeni v sporazumih	43

UVOD

Davčni sistem je predmet preučevanja davčnega prava in pomeni celovitost davčnih oblik določene države. Kljub globalizaciji in vse večjemu številu sporazumov v izogib dvojnemu obdavčevanju se ti na načelni ravni močno razlikujejo. Davčni sistem zatorej ni pomemben zgolj za državo kot entiteto, ki skozi različne obdavčitve pridobiva prihodke v državno blagajno. Pri ustanavljanju podjetij zunaj naših meja je potrebno podrobno poznati lastnosti davčnega sistema te države (Bohorič & Oštir, 2006, str. 25). Davčni sistem in urejenost davkov v državnih zakonodajah močno vplivata na obliko poslovanja ali obseg poslovanja. Davčni sistem države lahko obdavči svoje rezidente po načelu svetovnega dohodka ali po načelu teritorialnosti. Zaradi svoje suverenosti so države uvedle instrument davčnega odtegljaja, ki ob prenosu sredstev zahteva del plačila. Davčni odtegljaj je že dolgo instrument davčne politike držav, vendar menimo, da obstaja pri podjetjih premalo znanja o upoštevanju davčnih odtegljajev in vplivov na davčno osnovo.

Davčni odtegljaj je torej davek od dohodka, ki se pobira pri viru tega dohodka. Izplačevalec dohodka je zavezan odtegniti davek pri določenih vrstah plačil in ga odvesti davčnemu organu. Stopnje, po katerih se izračunava davčni odtegljaj, so predpisane z domačo davčno zakonodajo države, v kateri se izplačuje dohodek. Če pa ima posamezna država z drugimi državami sklenjen sporazum, so te stopnje davčnega odtegljaja običajno manjše, kot so predpisane v zakonodaji (Petauer & Černe, 2006, str. 16-17). Zaradi dejstva, da je izplačilo dobička (oziroma ostalih dohodkov) najpogostejši način prenosa dohodka matični družbi v tujino, države postavljajo ovire v davčnih zakonodajah, ki močno vplivajo na višino davčne osnove, na katero se obračuna davčna stopnja. Cilji in pomen načrtovanja je, da se na osnovi analize ugotovi, kako različni načini in oblike financiranja poslovanja gospodarskih subjektov vplivajo na njihov davčni položaj, ter da se glede na okoliščine posameznega primera izbere tista struktura, ki v danem okolju zagotavlja najoptimalnejše finančne in davčne učinke.

Pri načrtovanju finančnih struktur je potrebno upoštevati davčne učinke, ki izhajajo iz določb nacionalne davčne zakonodaje ter določil sporazumov o izogibanju dvojnemu obdavčevanju dohodkov in premoženja na področju obdavčevanja dividend (ter ostalih donosov lastniških deležev), obdavčevanje obresti in preostalih prenosov denarnih sredstev za licenčnine, patente, know-how (Kovač, 2003, str. 13) Davek od dohodka pravnih oseb in njegova višina imata izreden pomen, saj ga je potrebno vsakoletno obračunavati in plačevati. Poznavanje mednarodnih ureditev davka in skrbno načrtovanje davčne politike je pomembno, saj je planiranje ali samo plačilo plačila davka na dohodke pravnih oseb uporabno in podaja usmeritev strateškega poslovanja podjetja, za čim bolj optimalno plačevanje davkov.

Magistrsko delo se osredotoča na tip mednarodnega proizvodnega podjetja, katerega matična družba je locirana v Sloveniji. Osrednji problem, kateremu bo posvečeno največ

pozornosti, bo obdavčitev dobička hčerinskih družb na Kitajskem oziroma v Koreji ter prenos denarnih sredstev (dividend, obresti, nadomestil za licenčnine) iz omenjenih držav v Slovenijo.

Magistrsko delo je namenjeno vrhnjemu poslovodstvu mednarodno orientiranih podjetij kot pomoč pri ključnih odločitvah pri ustanovitvi odvisne družbe v tujini, davčno-svetovalnim družbam, ki za svoje stranke izdelajo analize davčno-pravnih vidikov poslovanja, manjšim davčnim oddelkom v družbah s prisotnostjo na azijskem trgu ter zaposlenim v računovodstvu, ki so posredno ali neposredno povezani z izdelavo obračuna davka od dohodkov pravnih oseb za matično podjetje. Z magistrskim delom želimo podati informacije, ki jih morajo podjetja upoštevati pri odločitvah o vrstah dohodkov (z davčnim odtegljajem) iz strani povezanih hčerinskih podjetij v tujini. Mednarodno podjetje se mora odločati na osnovi zapletenih nacionalnih zakonodaj ter prepletu s sporazumi o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

Glavni cilj magistrske naloge je predstaviti strokovno ustrezno ter planirano davčno obremenitev mednarodnega proizvodnega podjetja, lociranega v Republiki Sloveniji. Davčni odtegljaj je že dolgo instrument davčne politike držav, vendar menimo, da obstaja pri podjetjih premalo znanja o upoštevanju davčnih odtegljajev in vplivov na davčno osnovo. Pri magistrskem delu izhajamo iz predpostavke, da podjetja skušajo obvladovati davčna tveganja, ki izhajajo iz poslovanja s povezanimi osebami, ter uporabljajo vse instrumente za obvladovanje tveganj in planiranje/optimiziranje davčnih obveznosti. Za razumevanje in pravilno načrtovanje davčnih obremenitev mora biti tisti, ki odloča, ustrezno podučen oziroma izobražen o tipih davčnih zakonodaj in njihovih razlikah. Glavni raziskovalni poudarek je torej na področju:

- mednarodne dvojne obdavčitve,
- obstoju in pomenu sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja,
- relevantnih določil davčnih zakonodaj po posameznih državah,
- ureditve davčnega odtegljaja od izplačanih dividend, obresti, licenčin itd.,
- davčnega obravnavanja odhodkov in dohodkov od obresti, dividend in ostalih izplačil matični družbi,
- izračunu davčnih osnov po posameznih državah,

Metodologija magistrske naloge temelji na metodah aplikativne raziskave. Prvi, teoretični del vključuje metodo deskripcije in metodo kompilacije z dejstvi, procesi, definicijo pojmov. Pri začetnem raziskovanju je uporabljen deskriptiven pristop, s katerim smo opisali dejstva in ugotovitve v zvezi z davkom od dohodkov pravnih oseb iz različnih zakonodaj oziroma zakonskih določil po posameznih državah. V tem delu se opiramo na ureditev mednarodnega obdavčevanja in umestitvijo le-teh v posamezno davčno okolje. Deskriptivno je opisan prenos dobička v slovenski prostor ter podane slovenske ter mednarodne davčne in pravne podlage, ki morajo biti upoštevane pri poslovanju povezanih podjetij. S tem mislimo na ureditev področja v Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb

(Ur.l. RS, št. 117/2006, št. 90/2007, 56/2008, 76/2008, 92/2008, 5/2009, 96/2009, 110/2009-ZDavP-2B (1/2010 popr.), 43/2010, 59/2011, 24/2012, 30/2012, 94/2012, v nadaljevanju ZDDPO-2) in njegovo prilagoditev z upoštevanjem mednarodnih konvencij, ki jih države sklepajo. Teoretično znanje je torej dobra podlaga za bolj praktičen del magistrskega dela. V zadnjem delu se s komparativno metodo pregleda davčne ureditve davčnih odtegljajev in njihove posebnosti za visoko-tehnološka podjetja. S pomočjo analitičnega pristopa smo upoštevali vsebino davčnih zakonodaj in na praktičnem primeru prikazali prenose denarnih sredstev iz azijskih držav ter ocenili njihove določbe. S praktičnim primerom je podana evalvacija vseh relevantnih vsebin davčnih okolij in rezultatov potencialnega poslovanja novoustanovljenega podjetja. Analiza je opravljena popolnoma neodvisno in opravljena zgolj na javnih podatkih, dostopnih na spletnih straneh davčnih uprav Republike Slovenije, Ljudske republike Kitajske in Republike Koreje ter v publikacijah revizijsko-svetovalnih družb Deloitte, KPMG in Price Waterhouse Coppers.

Struktura magistrskega dela je sestavljena tako, da nam v prvih treh poglavjih dodobra nakaže problematiko obdavčevanja mednarodno orientiranega podjetja. Prvo poglavje se začne z opredelitvijo mednarodnega podjetja, ki je izpostavljeno jurisdikcijam dveh ali več držav. Predstavljena so načela teritorialnega in načelo svetovnega dohodka obdavčevanja podjetij. Dotaknemo se tudi problema transfernih cen, ki so za dohodke (kot so obresti, licenčnine) zelo relevantne. Drugo poglavje nam ponuja vpogled v mednarodno dvojno obdavčitev, sporazume in metode za izogibanje dvojnega obdavčevanja. Ob planiranju davčnih obremenitev matičnega podjetja, njihove specifične značilnosti igrajo pomembno vlogo. Podani so razlogi in cilji za mednarodno davčno načrtovanje podjetja, ki ima več hčerinskih družb. Za uspešno planiranje davčnih obremenitev je treba preveriti davčne sisteme držav, in sicer ureditev vrste davkov, davčne osnove, davčne stopnje itn.

V tretjem poglavju smo podali definicije davka od dohodka pravnih oseb, davčnih stopenj, davčne osnove ter davčnega odtegljaja v povezavi z dohodki matičnega podjetja. Ob koncu tretjega poglavja ponujamo razlago, kako izplačila denarnih sredstev, kot so dividende, obresti in licenčnine, vplivajo na davek od dohodka pravnih oseb in katere so omejitve v davčnih zakonodajah, ki omejujejo izplačilo denarnih sredstev. S četrtem poglavjem se delo prevesi v bolj praktične okvirje planiranja davčnih obremenitev mednarodnega podjetja. Predstavljena je slovenska davčna zakonodaja s poudarkom na obračunu davka od dohodka pravnih oseb in odbitkom tujega davka. Zatem so prikazane tudi splošne značilnosti davka od dohodkov pravnih oseb in posebnosti ureditve davčnih odtegljajev za hčerinske družbe v tujini. V zadnjem, petem poglavju povzamemo vse obravnavane teme in jih zaokrožimo v smiseln praktičen primer z osnovnimi obračuni davka od dohodkov pravnih oseb matičnega podjetja in hčerinskih družb. Priloge so namenjene kot podpora ugotovitev, ki bodo predstavljene v vsebini magistrske naloge. V prilogah so podane simulacije davčnih napovedi po državah in napoved obračuna davka od dohodkov pravnih oseb. Delo je sklenjeno z ugotovitvami, ki temeljijo na predpostavkah prihodnjega poslovanja, in z opozorilom na nekatere omejitve.

1 DAVČNO OKOLJE MEDNARODNEGA PODJETJA

1.1 Mednarodno poslovanje

Mednarodno poslovanje pomeni proces, pri katerem podjetje prenese svoje izdelke ali storitve čez meje svoje matične države. Mednarodno poslovanje je kompleksen proces in tudi v literaturi srečamo različne opredelitve. Makovec Brenčič, Lisjak, Pfajfar in Ekar opredeljujejo (2006, str. 11) mednarodno poslovanje kot vse transakcije, ki potekajo prek nacionalnih meja, z namenom zadovoljevanja ciljev posameznikov, podjetij, institucij, tudi držav. Kot posledica mednarodnega poslovanja nastanejo različne oblike mednarodnega podjetja (globalizirano, multinacionalno, transnacionalno podjetje).

Definicije multinacionalnega podjetja opredeljujejo, da se podjetja ukvarjajo z mednarodnim poslovanjem. Vendar velja, da je multinacionalno podjetje širši pojem mednarodnega poslovanja. V večini primerov obstaja soglasje, da ne gre le za izvoz, temveč za neposredne naložbe v tujino. Po eni izmed najbolj splošnih definicij je multinacionalno podjetje opredeljeno kot podjetje z mrežo proizvodnih, prodajnih in razvojno-raziskovalnih enot v stodontni ali delni lasti, ki so locirane v več državah. Podjetje se lahko označi kot multinacionalno, če ima znatne neposredne naložbe v dveh ali več tujih državah ali pa sodeluje s podjetji, ki jih aktivno nadzira oziroma jih upravlja (Jaklič, 1999, str. 184).

Vloga mednarodnih podjetij v svetovni trgovini se je v zadnjih dvajsetih letih močno povečala. Deloma je to tudi posledica tesnejšega povezovanja med gospodarstvi posameznih držav in tehničnega napredka, zlasti na področju komunikacij. Rast mednarodnih podjetij pa prinaša tudi vedno bolj zapletena vprašanja glede obdavčevanja tako za davčne uprave kot za sama mednarodna podjetja, saj davčnih predpisov posameznih držav za obdavčevanje mednarodnih podjetij ni mogoče obravnavati ločeno, temveč v širši mednarodni povezavi (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2010, str. 16).

Prost pretok kapitala, blaga in storitev ter delovne sile, poleg tega pa tudi globalizacija poslovanja multinacionalnih družb prinašajo številne izzive in možnosti poslovnih rešitev, ki temeljijo tudi na mednarodnem davčnem načrtovanju. Globalno tržišče na trgu kapitala je omogočeno z vzpostavitvijo svetovnega finančnega spleta, ki omogoča hiter, poceni in anonimen pretok denarja. Izmikanje davčnim obveznostim in pranje denarja sta negativni posledici finančne globalizacije. Edini možni ukrep je finančni nadzor (Kovač, 2004, str. 10). Pojav globalnega trga zmanjšuje možnosti države, da s svojo davčno zakonodajo, ki temelji na predpostavki državne meje, uspešno prepreči beg kapitala in s tem izmikanje davčni obveznosti. Zaradi tega vlade svetovno najmočnejših gospodarstev vsepovsod po svetu, še posebej po letu 2000, vzpostavljajo nadzor in zbiranje podatkov o finančnih tokovih ter uveljavljajo zakonodajo, ki omejuje beg kapitala iz države (Kruhar-Puc, 2008).

1.2 Mednarodno davčno okolje

Mednarodna podjetja v globalnem gospodarstvu širijo svoje aktivnosti preko meja domače države z namenom, da bi povečala prodajo in s tem tržni delež, poslovala stroškovno učinkoviteje z dostopom do cenejših surovinskih virov in virov drugih produkcijskih faktorjev, pridobila politično stabilnost ter imela dostop do novih znanj, tehnologij in informacij. Med pomembne dejavnike sodijo želja po večjem dobičku, možnosti enotne proizvodnje, tehnološke prednosti, davčne koristi in ekonomije obsega, na drugi strani pa pritisk konkurence, padajoča domača prodaja, prezasedene kapacitete in potreba po bližini kupcev in nabavnih virov (Czinkota, 2010).

Globalizacija svetovnega gospodarstva je posledica večje mobilnosti posameznikov in finančnih transakcij. Zaradi globalizacije gospodarstev lahko podjetja in posamezniki uživajo v večji ponudbi različnih vrst blaga in storitev, izbirajo med več različnimi lokacijami svojih naložb ter med različnimi kraji za zaposlitev in upokožitev tako v domači državi kot v tujini. Globalizacija gospodarstva vpliva na vsa področja ekonomske politike, hkrati pa tudi na davčne sisteme posameznih držav. Globalizacija svetovnega gospodarstva izrazito vpliva na davčne sisteme vsaj v naslednjih primerih (Owens, 1998):

- Davčna osnova za davek na dohodek in premoženje postaja zemljepisno bolj mobilna in tako bolj občutljiva na razlike med davki. To vodi v večjo nevarnost za davčno konkurenco med državami, kjer vsaka od držav poizkuša pritegniti čim večji del celotne svetovne davčne osnove.
- Visoko izobraženi posamezniki kot generatorji razvoja v gospodarstvih, ki temeljijo na znanju, postajajo bolj občutljivi na razlike med davki.
- Vedno težje je odmeriti in pobirati davke od aktivnosti, ki se odvijajo zunaj državne jurisdikcije, kar še posebej velja za aktivnosti prek interneta.
- Načini delovanja davčnih uprav se spreminjajo, saj sodobne tehnologije odpirajo nove tehnike odmere in pobiranja davkov ter nove možnosti sodelovanja med davčnimi organi različnih držav.

Davčno okolje zaznamujeta pravno in ekonomsko okolje. Mednarodna podjetja poslujejo v različnih zemljepisnih okoljih in davčnih sistemih, ki imajo predpisane različne davčne in druge zakonodaje ter različne vrste davkov in davčnih stopenj, zato je pomembno, da pridobijo vse relevantne informacije o razvitosti in predvidenem razvoju davčnega sistema v posamezni ciljni državi. Mednarodno podjetje uspešno davčno posluje samo v primeru, da pravočasno podrobno preuči in razišče davčni sistem vsake ciljne države (Hauptman, 2004).

Stanovnik (2008) navaja, da se je vseeno treba zavedati neenakosti pri različnih sistemih obdavčevanja. Prvi temelji na obdavčevanju nastanka dohodka, ne glede na to, kje je le-ta nastal, pa naj gre za dohodek fizične osebe ali dohodek pravne osebe. Imenuje se načelo svetovnega dohodka. Teritorialno načelo se razlikuje od načela svetovnega dohodka. V t.i.

teritorialnih davčnih sistemih države pobirajo davek od dohodkov, ki so nastali na določenem teritoriju, kjer je davčni zavezanec ali rezident oziroma, kjer ima prijavljeno stalno bivališče oziroma sedež podjetja.

1.3 Transferne cene

V pričujočem magistrskem delu se bomo torej osredotočili na davčno planiranje poslovanja mednarodnega podjetja v različnih davčnih okoljih. Kot neizogibno dejstvo mednarodnega podjetja je obstoj poslovanja med podjetji v skupini, pri katerih prihaja do transfernih cen. Za lažjo analizo poslovanja mednarodnega podjetja in tematike transfernih cen podjetij je potrebna bolj široka razlaga termina. Pomen izraza transferne cene se v slovenski davčni zakonodaji ne razlikuje od enakega pomena v primerljivih tujih davčnih zakonodajah. Izraz transferne cene (angl. *transfer prices*; nem. *Transferpreise*, *Verrechnungspreise*) lahko definira dvoje:

- znesek, ki ga zaračuna določen del organizacije (podjetja) drugemu delu organizacije za dobavo blaga oziroma storitev, ali
- znesek, ki ga zaračuna povezana oseba drugi povezani osebi za dobavo blaga oziroma storitev (Guzina, 2012).

Transferne cene so pojavna oblika poslovanja med povezanimi osebami (multinacionalnega podjetja). Šinkovec (2001) razlaga, da matično podjetje upravlja z podrejenimi družbami oz. ima praviloma pravico do njihovega strateškega vodenja, pri čemer je glavni cilj povečati dohodkovno sposobnost podjetij v skupini in doseči njihovo rast in razvoj. Za povezani osebi v "mednarodnih transakcijah" (16. člen ZDDPO-2) se štejeta zavezanec rezident ali nerezident in tuja pravna oseba ali oseba brez pravne osebnosti, ki ni zavezanec, pod določenimi pogoji:

- neposredna ali posredna udeležba v kapitalu, upravljanju, nadzoru oz. glasovalnih pravicah (najmanj 25 % delež)
- obvladovanje druge osebe na podlagi pogodbe
- pogoji transakcije se razlikujejo od pogojev, ki so bili ali bi bili v enakih ali primerljivih okoliščinah doseženi med nepovezanimi osebami.

Do samih transfernih cen prihaja ob kupoprodaji blaga (surovina, material, proizvodi, blago), storitev (raziskave in razvoj, marketing, distribucija, računovodske storitve, svetovalne storitve ipd.), nematerialnih pravic (patenti, blagovne znamke, franšize, licence ipd.), denarja (posojila) in uporabe lastnine (najemi premičnin in nepremičnin) znotraj skupine povezanih podjetij (Kuhar, 2008, str. 9).

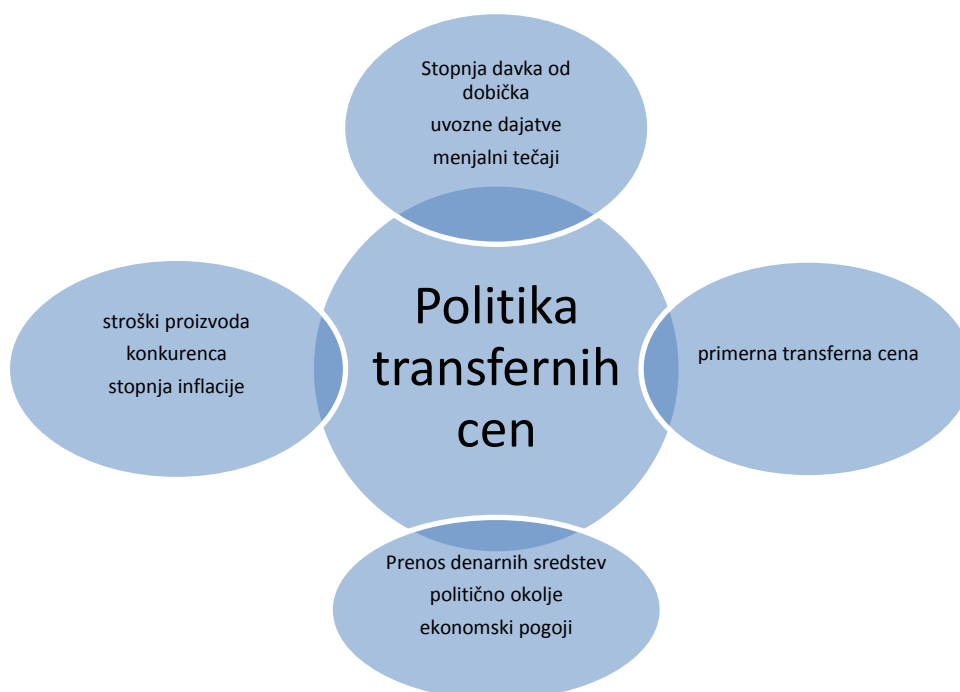
Transferna cena je lahko enaka ali se razlikuje od tržne cene. Definicija tržne cene razlaga, da se le-ta določa v procesu povpraševanja in ponudbe na trgu, medtem ko za transferne velja, da so cene, ki si jih med sabo zaračunavajo povezana podjetja. Guzina (2012) navaja,

da so transferne cene lahko prilagojene ali neprilagojene transferne cene. Za slednje je značilno, da so enake ali vsaj podobne tržnim cenam. Pri prilagojenih transfernih cenah pa obstaja dogovor o ceni dveh povezanih oseb. Prenosne oz. transferne cene so torej cene proizvodov oziroma ostalih oblik poslovanja med podjetji z namenom, da se do določene mere optimizira davčne obremenitve podjetja v različnih davčnih okoljih. Glede na kompleksnost področja transfernih cen nekateri avtorji omenjajo nedavčne dejavnike, ki lahko vplivajo na oblikovanje transfernih cen. Največkrat se omenjajo:

- visoka inflacija in nestabilnost deviznih tečajev,
- politična nestabilnost,
- vladni nadzor cen,
- informacije o stroških in prihodkih pri blagu oziroma storitvah, ki so predmet prenosa iz ene države v drugo.

Slika 1 razkriva, katere glavne (davčne in nedavčne) dejavnike uvrščamo med najpomembnejše pri določanju višine in oblike transfernih cen. Mednarodno podjetje si prizadeva za uspešnejše skupne cilje. Poleg delovanja posameznega dela podjetja, strategij in usmeritev so transferne cene zgolj orodje za doseganje le-teh. Mednarodno povezana podjetja oblikujejo transferne cene iz več razlogov.

Slika 1: Dejavniki določanja transfernih cen

Vir: M.W. Abdallah, International Transfer Pricing Policies, 1989, str. 15.

Transferne cene se pojavljajo povsod, kjer se povezana podjetja (multinacionalke) ali njihovi posamezni deli razdelijo na posamezne enote, zato poslovna ekonomija razlikuje

med transfernimi cenami in tržnimi cenami. S transfernimi cenami mednarodna podjetja zasledujejo različne cilje, med katerimi je najpomembnejši največji možni dobiček skupine podjetij kot celote. Med dejavnike, ki na oblikovanje transfernih cen najbolj vplivajo, štejemo razlike v davkih, carinah in državnih subvencijah, omejitve države gostiteljice, povezane s prenosom dobička in kapitala zaradi težav v zvezi s plačilno bilanco, ali nevarnost nacionalizacije premoženja, dvojno obdavčevanje dobička idr. (Kuhar, 2008, str. 10).

Da obdavčitev vpliva na prenos dobička med državami in s tem na oblikovanje transfernih cen, so ugotovili že številni avtorji. Tako Hanson in Fennstra v svoji študiji ugotavljata, da je višina marže, ki jo dosežajo hongkonška posredniška podjetja, odvisna od tega, ali blago izvažajo v države z nizko ali v države z visoko stopnjo obdavčitve dobička. Ker je Hong Kong znan po nizkih davčnih stopnjah, so v večini primerov marže izjemno visoke, tako da relativna večina dobička ostane v domači državi (Guzina, 2012).

Poleg davka na dohodek pravnih oseb, ki je glavni razlog za manipulacijo s transfernimi cenami, je tu še carinska obveznost, ki jo podjetja plačujejo pri prehodu iz trga na trg, omejevanje pri obdavčevanju davka iz naslova dobička, kar privede do nesorazmerne cene osnovnih surovin. Poleg navedenih restrikcij v smislu manipulacije s transfernimi cenami obstajajo na nekaterih trgih tudi restrikcije, ki zadevajo lastništvo, kar privede do spregleda zakonskih določil za davčne obveznosti na tehnologijo, znanje in investicije (Kruhar-Puc, 2007, str 29).

V teoriji organizacije in v praksi so prišli do spoznanja, da je izhodišče za to, na kak način bo organizirana skupina podjetij in kakšna bo stopnja njene (de)centralizacije, zavestna porazdelitev vseh funkcij med podjetja člane skupine na načelu, da je treba odgovornost za vse funkcije, ki so odločilne za uspeh poslovnega področja, decentralizirati. Centralizirane pa naj bi bile samo tiste funkcije, pri katerih je mogoče dokazati prednost centralizacije (Kuhar, 2008, str. 11).

Za izrazito vertikalno organizacijo bi lahko trdili, da želi čim več denarnega toka prikazati na matičnem podjetju za povrnitev lastnih vlaganj v funkcije, pri katerih je možno govoriti o uspešnosti centraliziranega odločanja. Podjetje je pri izplačevanju denarnih sredstev torej omejeno z različnimi določili v davčnih zakonodajah. Poleg prodaje blaga in storitev prihaja do izplačila denarnih sredstev na področju dividendne politike, dolžniškega financiranja na relaciji matična – hčerinska družba ter na področju licenčnih (angl. *royalties*) za blagovne znamke, know-how, patenti itd. V nadaljevanju bodo predstavljeni davčni termini, ki jih vsebinsko srečujemo v korporativnih zakonodajah.

2 MEDNARODNO OBDAVČEVANJE

2.1 Mednarodna dvojna obdavčitev

Narava mednarodnih podjetij, da poslujejo v več kot eni državi, pripelje do spoznanja o dvojni obdavčitvi na mednarodnem nivoju. Mednarodno dvojno obdavčitev lahko opredelimo kot pojav, ko dve državi ali več s podobnimi dajatvami obdavčita isto obdavčljivo osnovo pri istem davčnem zavezancu. Do dvojne obdavčitve zaradi prenosnih cen pride, ko npr. ena država članica poveča obdavčljivi dobiček podjetja iz njenih čezmejnih transakcij znotraj skupine, druga država pa ne sprejme potrebnih prilagoditev. S tem je kršeno načelo (davčne) nevtralnosti (Jovanovič, 2013, str. 16). Potreba po preprečevanju dvojne obdavčitve se pojavlja, če ekonomski subjekt posluje prek meja svoje matične države, saj bo tako obdavčen njegov dohodek, dosežen na tujem ozemlju v državi izvora (načelo izvora) ter v državi rezidentstva (načelo rezidentstva) (Jovanovič, 2013, str. 16) Pri dvojni obdavčitvi dohodka pravnih oseb pa je treba razlikovati: a) ekonomsko dvojno obdavčitev ter b) pravno dvojno obdavčitev.

Ekonomsko dvojna obdavčitev pomeni dvakratno obdavčitev istega dohodka pri dveh različnih osebah z istovrstnim ali podobnim davkom v istem časovnem obdobju. Mednarodno dvojno obdavčevanje lahko povzroči celo več kot dvakratno obdavčitev istega dohodka: najprej dvakrat v državi uvoznici kapitala, nato pa še v državi izvoznici kapitala, kar v praksi sploh ni redkost. Prav zato sta teorija in praksa razvili nekaj poglavitnih sistemov, ki lajšajo dvojno obdavčitev (bodisi na nivoju podjetja, bodisi na nivoju posameznika). Klasični sistem dvojne obdavčitve namreč pomeni popolno dvakratno obdavčitev izplačanih dividend in drugih deležev iz razdelitve dobička podjetja, ki temelji na prepričanju, da sta podjetje in njegov lastnik popolnoma ločena davčna zavezanca. V izogib omenjenemu je bila že pred desetletji uveljavljena ugodnost za povezana podjetja, ki zagotavlja pri obdavčitvi dobička matičnega podjetja olajšavo za dividende, ki jih dobi od odvisnih podjetij (Jelčić, Lončarič Horvat, Šimovc, Arbutina, & Mijatovič, 2008).

Pravna dvojna obdavčitev pomeni večkratno obdavčitev istega dohodka oz. premoženja istega davčnega zavezanca (v več državah) z istovrstnim davkom v istem časovnem obdobju. Do mednarodne dvojne pravne obdavčitve prihaja predvsem zaradi številnih razlik v davčnih sistemih. Tako pri mednarodnih transferjih nastajajo konflikti med državami zaradi (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2008):

- dvojnega rezidentstva, ker dve državi štejeta isto osebo za svojega rezidenta in ga obdavčujeta po načelu svetovnega dohodka oz. premoženja;
- dvojne davčne obveznosti, ko rezident ene države dosega dohodek oz. ima premoženje v drugi državi, obe državi pa obdavčujeta ta dohodek oz. premoženje, in sicer ena po načelu svetovnega dohodka, druga pa po načelu vira;

- dvojni vir, ko se zaradi prekrivanja pravil vira različnih držav določeni dohodek ali premoženje iste osebe obdavčuje v več državah.

Pri mednarodnem obdavčenju se na splošno soočamo z dvostranskim obdavčenjem transferjev. Prvo se nanaša na obdavčenje transferjev v, drugo pa na obdavčenje transferjev iz določene države. Pri prvem določene osebe iz tujine vnašajo na ozemlje določene države kapital, blago, vstopajo v poslovne odnose ali delovno razmerje oz. imajo premoženje ali dohodke v tej drugi državi. Pri drugem pa določene osebe odhajajo iz države na ozemlje drugih držav, kjer ustanovljajo različne pravnoorganizacijske oblike delovanja, vstopajo v poslovne odnose ali zaposlitev, izvažajo blago in opravljajo storitve ter na področju teh drugih držav pridobivajo dohodke ali premoženje (Drobnič, 2006).

Pri mednarodnem pretoku kapitala sta možni dve načeli, na podlagi katerih lahko posamezna država obdavči dohodek od kapitala. Prvo je načelo obdavčitve po davčni rezidenci in načelo obdavčitve po viru dohodka. Države obdavčujejo dohodek svojih rezidentov ne glede na to, ali je bil ta ustvarjen doma ali v tujini. Obdavčujejo dohodek, ki je bil ustvarjen v državi, ne glede na to, ali je prejemnik tega dohodka rezident ali nerezident. Uveljavlja se torej načelo svetovnega dohodka (Stanovnik, 2004, str. 162-163).

Pred procesi svetovne globalizacije je za obdavčitev veljalo teritorialno načelo, ki je dajalo državam pravico, da obdavčijo vse dohodke in dejavnosti, ki so nastajale ali se odvijale na njenem ozemlju. Davčnim oblastem se tako ni bilo potrebno ozirati na vplive, ki bi jih lahko imele na druge države. Prav tako se države niso ozirale na zakonodajno ureditev v drugih državah, zaradi česar je lahko prihajalo do dvojnega obdavčevanja. Globalizacija je vse to spremenila, saj so odločitve držav v sedanjem okolju v veliki meri omejene z odločitvami ostalih državnih oblasti oziroma z mednarodnimi dokumenti. Tako so davki začeli preseirati okvirje ene države.

Mednarodna dvojna obdavčitev, ki je posledica prekrivanja davčnih zakonodaj različnih držav, zavira mednarodno gospodarsko sodelovanje. Zato skuša večina držav preprečiti nastanek mednarodne dvojne obdavčitve ali omiliti posledice take obdavčitve. Nastanek mednarodne dvojne obdavčitve je najustreznejše preprečevati s sklepanjem dvostranskih konvencij o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki so dandanes običajen način za mednarodno dogovarjanje o izogibanju dvojnega obdavčevanja in preprečevanja davčnih utaj (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 11).

2.2 Sporazumi o izogibanju dvojnemu obdavčevanju

Dvostranski sporazumi o izogibanju dvojnemu obdavčevanju so osnovni zakonski akti o ureditvi obdavčevanja v primerih dvojnega obdavčevanja. Z njimi državi pogodbenici uredita področje dvojnega obdavčevanja ter tako izločita razlike v svojih davčnih ureditvah. Slednje spodbuja investiranje in trgovanje med državami. Poleg tega dvostranski

sporazumi ohranjajo določeno stopnjo varnosti in predvidljivosti za planiranje poslovanja davčnih zavezancev (Kovač, 2003, str. 594).

Sklenitev mednarodnih sporazumov o preprečevanju dvojnega obdavčevanja je torej mednarodni sporazum med dvema državama s ciljem, da prepreči dvakratno obdavčevanje. Ravna se po principu, da v kolikor se prizna davek, ki je plačan v eni državi, se v drugi državi zniža vsota davka, ki je bila plačana kot davek na izplačila, ki gredo iz ene države v drugo. Z mednarodnimi pogodbami (sporazumi o izogibanju dvojnega obdavčevanja) se odpravlja dvojna obdavčitev, ki nastane v mednarodni povezavi. V sporazumih o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja se odpravlja mednarodno pravno dvojno obdavčevanje z omejevanjem ali razporejanjem pravic obdavčevanja držav pogodbenic (Hosner, 2008, str. 19). Osnovni nameni sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja so torej:

- zaščita pred bremenom pravne dvojne obdavčitve,
- preprečevanje davčnih utaj in drugih izogibanj plačevanju davkov,
- razdelitev pravic obdavčevanja med državama pogodbenicama,
- preprečevanje davčne neenakosti

Zaradi sklenitve sporazuma se državi pogodbenici prepreči, da uveljavlja višje obdavčevanje le nerezidentom oz. bolj obdavčuje poslovne enote tujih podjetij ali da drugače določa davčne osnove nerezidentom z razliko od rezidentov (Hosner, 2008, str. 20).

2.3 Metode o izogibanju dvojnega obdavčevanja

Pri mednarodnem pretoku kapitala torej prihaja do dvojne obdavčitve davčnih zavezancev. Zato se v davčnih sporazumih in domači zakonodaji uporabljajo določene metode, ki ta problem v večji ali manjši meri odpravljajo. V praksi so najbolj poznane naslednje tri metode za preprečevanje dvojnega obdavčevanja (Arnold & McIntyre, 2002, str. 29):

- metoda olajšave
- metoda izvzetja
- kreditna metoda

Pri **metodi olajšave** se obdavčuje svoje rezidente po načelu svetovnega dohodka in hkrati dovoli, da se zavezancem znesek v tujini plačanega davka na dohodek prizna kot olajšava, ki znižuje davčno osnovo. Davek na dohodek, ki se plača v tujini, se torej dejansko obravnava kot strošek za pridobivanje dohodka v tujini. Metoda olajšave med vsemi tremi metodami najmanj učinkovito odpravlja problematiko dvojne obdavčitve in se tudi najmanj uporablja. Posledica metode olajšave je, da zavezanec za dohodek z virom v tujini plača višji skupni znesek davka, kot znaša davek, ki bi ga plačal za enak znesek dohodka z virom

v domači državi. Metoda olajšave torej favorizira domače investicije v primerjavi s tujimi (Arnold & McIntyre, 2002, str. 32).

Metoda izvzetja obdavčuje samo tisti dohodek svojih rezidentov, ki ima vir v tej državi. Dohodek, ki ima vir v tujini je t.i. izvzet iz obdavčitve. Slednje se torej obdavčuje po teritorialnem načelu. Metoda izvzetja v celoti opravlja dvojno obdavčitev dohodkov z virom v tujini, ker je dohodek obdavčen samo v tisti državi, kjer ima vir. Dohodek z virom v tujini, čeprav izvzet se lahko upošteva pri določanju davčne stopnje za preostali obdavčljivi dohodek zavezanca. V takšnem sistemu je dohodek z virom v tujini vključen v obdavčljiv dohodek z namenom, da se določi povprečna davčna stopnja. Ta stopnja se potem aplicira na znesek obdavčljivega dohodka.

Metoda izvzetja ima torej pomanjkljivosti, saj izvzetje spodbuja davčne rezidente, da preusmerijo svoje naložbe v tuje države z nizkimi davčnimi stopnjami. Bolj smiselno je omejiti njeno uporabo na primere, ko država, v kateri ima dohodek vir, obdavčuje ta dohodek po davčnih stopnjah, ki so primerljive tistim v domači državi (Arnold & McIntyre, 2002, str. 33).

Metoda se lahko uporablja na dva načina:

- popolno izvzetje – dohodek, ki se obdavči v državi vira, se v državi rezidentstva ne upošteva in se v celoti izvzame iz obdavčitve. Če pa država rezidentstva odpravlja dvojno obdavčevanje z uporabo metode odbitka, v sporazumu z drugo državo pa je dogovorila metodo izvzetja, to povzroči dodatno davčno obremenitev za državo rezidentstva.

- Izvzetje s progresijo – dohodek ali premoženje davčnega zavezanca, ki se lahko obdavči v državi vira (državi pogodbenici), se ne obdavči v državi njenega rezidentstva, vendar ima ta država pravico, da ta dohodek ali premoženje upošteva pri določanju davka, ki se odmeri od preostalega dohodka v državi rezidentstva (Kovač, 2004, str. 54). Pri metodi izvzetja s progresijo velja, da se dohodek ali premoženje slovenskega rezidenta, ki se po konvenciji lahko obdavči v državi vira, se v Sloveniji ne obdavči, vendar pa ima Slovenija pravico tak dohodek ali premoženje upoštevati pri določanju davka od drugega dohodka ali premoženja davčnega zavezanca. Takšno metodo vsebuje le še mednarodna pogodba s Švedsko (Davčna uprava Republike Slovenije, 2007b).

Kreditna metoda je metoda, pri kateri se zavezancu za znesek tujega davka od dohodka, ki ima vir v tujini, zmanjša obveznost plačila davka od tega dohodka v domači državi. Če država pri obdavčitvi uporablja načelo davčne rezidence, je s to metodo mogoče v celoti odpraviti problem dvojnega obdavčevanja. Pri uporabi kreditne metode je dohodek z virom v tujini predmet domače obdavčitve, če je tuja stopnja davka na ta dohodek nižja kot tista v domači državi. Znesek domačega davka se izračuna kot zmnožek razlike med domačo in tujo davčno stopnjo ter bruto vrednostjo dohodka.

Države, ki uporabljajo kreditno metodo, običajno ne omogočajo povračila davka, kadar je znesek tujega davka na dohodek z virom v tujini višji od domačega davka na istovrstni dohodek z virom v domači državi. Rezidenti so z davčnega vidika obravnavani enakopravno ne glede na to, ali investirajo doma ali v tujini. Celotni znesek domačega in tujega davka je za rezidenta v obeh primerih enak, izjema nastane le v primeru, da je davčna stopnja v tujini višja od tiste v domači državi (Arnold & McIntyre, 2002, str. 36). Kreditna metoda se torej izvaja na dva osnovna načina:

- Popolni odbitek – obstaja, ko država rezidenstva prejemnika od doma izračunanega davka odbije celotni znesek davka, že plačanega v tujini, na tam pridobljeni dohodek. Metoda popolnega odbitka vodi k zmanjšanju povprečne obdavčitve v državi rezidenstva, če je davčna stopnja v državi vira višja od davčne stopnje v državi rezidenstva

- Navadni odbitek – posebnost te oblike metode je v dejstvu, da višino zneska navadnega odbitka dejansko določi država rezidenstva prejemnika in upošteva odbitek davka v taki višini, kot bi se za tovrstni dohodek obračunal v državi rezidenstva. Pri tej metodi dejanska višina davka, plačanega v tuji državi, ni pomembna (Drobnič, 2007, str. 17). Metoda navadnega odbitka: davek v Sloveniji se zmanjša le za znesek davka, plačanega v državi vira, ki je enak davku, ki bi ga Slovenija sama odmerila od dohodka, doseženega v drugi državi. Takšno metodo vsebujejo vse ostale veljavne mednarodne pogodbe (Davčna uprava Republike Slovenije, 2007b).

V praksi se dogaja, da določena država v nacionalni davčni zakonodaji sprejme eno izmed metod, v sporazumu o izogibanju dvojnega obdavčevanja pa sprejme drugo metodo oziroma v sklenjenem sporazumu vsaka izmed držav uporabi različno metodo za odpravo dvojnega obdavčevanja. RS v 24. členu ZDDPO-2 za odpravo dvojnega obdavčevanja dividend ponuja metodo izvzema, medtem ko v sklenjenih sporazumih o izogibanju dvojnega obdavčevanja uporablja predvsem metodo navadnega odbitka in metodo izvzetja s progresijo. Državi pogodbenici pa lahko v sporazumu sprejmeta kombinacijo obeh metod. Takšna kombinacija je potrebna za državo rezidentstva, ki običajno uporablja metodo izvzema, ko gre za dohodke, ki so lahko v skladu z določili sporazuma omejeno obdavčeni v državi vira. V takšnih primerih se določi metoda odbitka za davek, ki se plačuje v državi vira in katerega višina je omejena (Drobnič, 2008, str. 42).

2.4 Mednarodno davčno načrtovanje

Gospodarjenje v dinamičnem mednarodnem okolju narekuje preišljeno in načrtovano določanje poslovnih strategij. Del podjetniškega načrtovanja predstavlja tudi davčno načrtovanje, ki je nedvomno eno izmed pomembnih pripomočkov, ki prispeva k sprejemanju poslovnih odločitev pred investiranjem ali dezinvestiranjem in premikom kapitala ali delovne sile iz ene države v drugo. Izbira najbolj optimalne poslovne odločitve pri organizaciji poslovanja pogosto temelji tudi na analizi davčnih posledic oziroma ugodnosti, ki jih utegne imeti sprejeta odločitev na poslovni rezultat pravne osebe kot tudi

na rezultat skupine podjetij, ki jim posamezna pravna oseba pripada. Mednarodno davčno načrtovanje je tako tesno povezano z mednarodno usmeritvijo poslovanja podjetja (Drobnič, 2008, str. 23).

2.4.1 Cilji mednarodnega davčnega načrtovanja

Podjetja delujejo v okolju, v katerem se nenehno spreminjajo pogoji poslovanja. Zato je za doseganje zelenih ciljev nujno potrebno, da je njihovo delovanje usmerjeno v prihodnost ter da pogoje delovanja v prihodnosti čim natančneje predvidijo, saj le tako lahko svoje aktivnosti dovolj hitro prilagajajo novim razmeram. Stabilna prihodnost poslovanja je spodbudila načrtovanje vseh poslovnih aktivnosti, katerih sestavni del je tudi načrtovanje prihodnjih davčnih obveznosti. Davčna obremenitev gospodarskega subjekta pri vseh vrstah davkov izhaja iz njegovega poslovanja v davčnem obdobju. Enako kot so davčni učinki preteklega poslovanja povezani z že izvedenimi poslovnimi dogodki, obstaja tudi povezava med načrtovanimi poslovnimi aktivnostmi podjetja z njegovimi davčnimi obremenitvami (Kokotec-Novak, 2003).

Osnovni cilj mednarodnega davčnega načrtovanja je doseganje zmanjšanje celotnega davčnega bremena investitorja, ki posluje tudi izven meja svoje države, vendar ob sočasnem in hkratnem zagotavljanju optimalnih poslovnih in komercialnih učinkov. Učinkovito mednarodno davčno načrtovanje omogoča sprejemanje poslovnih odločitev ob doseganju najugodnejših možnih davčnih obremenitev. Zato davčno načrtovanje ni usmerjeno le na preučevanje in upoštevanje vplivov davčne zakonodaje na poslovni rezultat gospodarskih subjektov, temveč se ukvarja tudi z upoštevanjem in analiziranjem administrativnih, pravnih in drugih zakonskih zahtev oz. omejitev ciljne države (Drobnič, 2008, str. 25). Pri čezmejnem poslovanju se investitorji srečujejo z dvema konceptoma obdavčevanja:

- Prvi temelji na obdavčenju družbe kot samostojnega davčnega zavezanca (angl.: *company-by-company principle*), ne glede na dejstvo, da družba pripada skupini mednarodnih podjetij. Zaradi zagotavljanja transparentnosti obdavčevanja dohodkov, doseženih med podjetji znotraj mednarodne skupine podjetij, temelji koncept obdavčevanja na uporabi transfernih cen, ki temeljijo na principu uporabe t.i. neodvisnega tržnega načela.
- Za drugega pa velja princip obdavčevanja države vira (angl.: *water's edge principle*), kjer ima država vira pravico do obdavčevanja dohodkov nerezidenta v državi vira dohodka (Drobnič, 2008, str. 25).

2.4.2 Izvedba mednarodnega davčnega načrtovanja

Mednarodno davčno načrtovanje je multidisciplinarno. V njem je združena teorija in praksa tako z vidika uporabe nacionalnih zakonodaj kot tudi mednarodnih sporazumov, konvencij, direktiv itd. Davčni zavezanci zato za učinkovito poslovanje znotraj davčnih okvirov države, katere rezidenti so, potrebujejo davčno načrtovanje po načelu teritorialnosti, zunaj teh okvirov pa mednarodno davčno načrtovanje po načelu svetovnega

dohodka. Mednarodno davčno načrtovanje pravzaprav pomeni postopek oziroma proces, kjer z analiziranjem in primerjanjem navedenih dejstev izberemo najoptimalnejšo obliko organiziranosti investitorja iz ene države za poslovanje v ciljnem okolju druge oziroma drugih držav. Z uporabo zakonitih metod in sredstev se načrtuje takšna davčna strategija, s katero se investitorju zniža davčna obveznost na najnižjo možno raven, tako da se doseže optimalni davčni prihranek (Drobnič, 2008, str. 29-30).

Davčno načrtovanje lahko razdelimo na dve osnovni vrsti v odvisnosti od okolja in davčnega prava, ki ga preučuje. Nacionalno davčno načrtovanje je usmerjeno v preučevanje davčnih predpisov ene države, mednarodno pa temelji na preučevanju davčnih predpisov in mednarodnih pogodb več držav ter mednarodnih pravil obdavčevanja. Davčno načrtovanje poteka v naslednjih fazah:

- pridobivanje podatkov za davčno načrtovanje¹,
- izdelava prognoze davčnih obremenitev in davčnih učinkov po posameznih vrstah davkov² (Kokotec-Novak, 2003, str. 83).

Slednja je v procesu davčnega načrtovanja izredno pomembna, saj mora upoštevati spremembe na področju davčne zakonodaje kot tudi ekonomske prognoze razvoja gospodarskega subjekta in načrtovane spremembe v njegovi organizaciji poslovanja. Prognoza davčnih obremenitev in učinkov se izvaja v obliki simulacij davčnih bilanc za različne možne dogodke oziroma različice poslovnih bilanc ali na podlagi matematičnega pristopa (Drobnič, 2008, str. 31).

Davek od dohodkov pravnih oseb in z njim povezan davčni odtegljaj, o katerem bo več govora v nadaljevanju, je davčna oblika, ki jo srečamo v večini davčnih sistemov sodobnih držav in ima osrednjo vlogo pri obdavčevanju pravnih oseb. Pri poslovanju med povezanimi podjetji se davčni organi srečujejo še s posebnimi težavami, saj želijo skupine podjetij v državah, v katerih imajo visoke stopnje obdavčitve, prikazovati visoke stroške in posledično nižjo davčno osnovo. Za države z ugodnejšimi davčnimi obremenitvami pa velja ravno obratno (Kuhar, 2008, str. 32).

Mobilnost kapitala med državami strmo narašča. Mednarodna podjetja se tako odločajo, kam naj locirajo svoje proizvodne zmogljivosti glede na strategijo podjetja. Poslovodstvo presoja, ali je posamezen posel, vključno z njegovimi davčnimi posledicami, v skladu s strateškimi cilji podjetja, kar pomeni, da morajo biti davčni vidiki vsakega posla upravljani v strateškem smislu. Vsaka odločitev mora prinesiti maksimizacijo vrednosti podjetja, čeprav bo lahko prinesla višje davčne stroške kot alternativne strategije. Pri prihodnjih davčnih projekcijah je treba upoštevati trenutno davčno okolje oz. sistem in njegov

¹ Pridobivajo se podatki o vrstah davkov, davčnih osnovah, davčnih stopnjah, obsegu, času in področju poslovanja ter času plačila davkov, vpliv posameznih vrst davkov na podjetniške odločitve itd.

² Pri merjenju davčne obremenitve je možen delni izračun ali izdelava simulacij davčnih napovedi – bilanc, katere je možno obravnavati za eno ali več davčnih obdobj

pričakovani razvoj - davčne stopnje, tveganje spremembe davčne zakonodaje, pričakovanja posloводства podjetja glede prihodnjega davčnega položaja (Czinkota, 2010, str. 381). Naslednje podpoglavje nam bo podalo glavne dejavnike mednarodno organiziranega podjetja, ki hoče slediti ciljem optimizacije davčnih obremenitev.

3 DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB

Davčni sistem predstavlja način financiranja države in lokalnih skupnosti za zadovoljevanje potreb v javnem interesu, zato mora biti obdavčitev sprejemljiva tako iz ekonomskega kot iz socialnega vidika. Namen davčnega sistema pa ne temelji le na polnjenju državnega proračuna, temveč postaja ena od vedno bolj pomembnih konkurenčnih prednosti, s katero si države prizadevajo privabiti čim več tujega kapitala. (Peteršinek, 2006, str. 12). V kolikor je le-ta urejen, pregleden, stabilen in vreden zaupanja, je večja možnost, da se tuji vlagatelji odločijo vlagati svoja sredstva v takšno državo. Če pa so poleg tega davki še občutno nižji kot drugje, bodo podjetniki in varčevalci selili celo svoja podjetja ter prihranke v davčno prijazne države oziroma tako imenovane davčne raje. Davki so eden izmed instrumentov davčne politike, s katerimi si država polni proračunsko blagajno, in so obvezne dajatve, ki posredno vplivajo na ekonomsko politiko, ter neposredno vplivajo na porabo gospodarstva, varčevanje in smer vodenja politike podjetij (Bohorič & Oštir, 2006, str. 25).

Davčni sistemi so ena izmed glavnih značilnosti suverenosti držav in se med seboj razlikujejo zaradi različnega zgodovinskega razvoja, zunanjih vplivov, kompromisov in nasprotij. Davčna politika držav naj bi bila po teoriji popolnoma suverena, tako da je davek od dohodka praviloma v popolnem nadzoru nacionalnih vlad. Posamezne države imajo zelo različne rešitve na področju opredelitve davčnih zavezancev, prihodkov, odhodkov, oprostitev, olajšav, davčnih stopenj, obračuna davka (Šircelj, 2004, str. 474). Pričujoče magistrsko delo se bo osredotočalo na prenos denarnih sredstev iz izbranih držav, zato bomo svojo pozornost posvetili ureditvi davčnih odtegljajev v nacionalnih zakonodajah in z njim povezanim davkom od dohodka pravnih oseb.

3.1 Splošno o davku od dohodka pravnih oseb

Davek od dohodka pravnih oseb se je prvič pojavil v 20. stoletju, in sicer leta 1909 v ZDA, kjer je bil uveden še pred dohodnino. Uvedli so ga predvsem zaradi pojava kapitalističnih družb. Kasneje se je pojavil tudi v Evropi, in sicer leta 1920, ko je bil sprejet nemški davčni sistem. Leta 1934 so ga sprejeli tudi v Avstriji, po drugi svetovni vojni leta 1948 pa še v Franciji. Danes ga najdemo v večini davčnih sistemov sodobno ekonomsko razvitih držav (Pernek, Škof, & Kopal, 1999, str. 226). Dobiček podjetij je predmet obdavčitve v skoraj vseh davčnih sistemih oz. državah. Obdavčevanje dobičkov družb se je v Sloveniji začelo januarja 1991, ko je začel veljati Zakon o davku od dobička pravnih oseb. Uvedba tega davka je predstavljala usklajitev z davčnimi instrumenti v tržnih gospodarstvih. Poimenovanje oz. terminologija za poimenovanje tega davka se je v zadnjih petih letih

spremenila. Angleška pravna terminologija davek imenuje »*Corporate Income Tax*«, nemška »*Körperschaftsteuer*«, kar v neposrednih prevodih imena vodi v davek od dohodka pravnih oseb (Jovanovič, 2013).

Davek od dohodka pravnih oseb spada med najkompleksnejše davke, kljub temu pa predstavlja najpomembnejšo vrsto davka z vidika neposrednega obdavčevanja pravnih oseb. Za podjetja ta davek pomeni neposreden vpliv na uspešnost poslovanja podjetja, za državo pa je le eden izmed ekonomskih instrumentov, ki prinaša javno finančne prihodke. Iz mednarodnega vidika pa je ta davek v paketu z davčno politiko kazalec mednarodne konkurenčnosti (Šircelj & Svilar, 1998, str. 12). Argumenti, ki upravičujejo obdavčevanje dobička na ravni podjetij, so (Čok, 1998, str. 7):

- S tem davkom podjetje plača ugodnosti, ki mu jih nudi ekonomsko in družbeno okolje.
- Davek deluje kot davek po odbitku in s tem kot vmesna postaja za davek od dohodka fizičnih oseb.
- Z davkom se obdavči ekonomska renta, ki so jo deležni lastniki produkcijskih faktorjev.
- Davek predstavlja instrument ekonomske politike

Davek od dohodkov pravnih oseb, se po svojih značilnostih uvršča med neposredne osebne davke, ker so neposredno odvzeti davčnemu zavezancu. Le-ta je temelj obdavčitve dohodka oziroma dobička gospodarskih subjektov. Davčni zavezanci sicer od tega davka nimajo neposredne koristi, saj le-ta predstavlja prihodek državnega proračuna, s katerim se financirajo storitve javnega sektorja. Ima pa pomembno vlogo pri odločitve vlagateljev o tem, kam bodo vlagali svoja sredstva. Glede na način ugotavljanja in plačevanja davčne obveznosti se uvršča med obvezne dajatve, za katere velja načelo samo obdavčitve. To pomeni, da je davčni zavezanec dolžan sam opraviti davčni obračun na podlagi podatkov iz svojih poslovnih knjig in z uporabo določb Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Grilj, 2000, str. 271-272).

3.2 Davčna osnova

Strokovni izraz davčna osnova poznajo v vseh davčnih sistemih. Za davčno osnovo velja, da je vrednost ali količina, na katero se nanaša davčna stopnja. S pomočjo davčne osnove in davčne stopnje dobimo davčno obveznost, ki jo mora davčni plačnik plačati. Določitev davčne osnove, od katere se ob ustrezni stopnji odmeri davek, je pomembna za pravilen obračun in plačilo davka. Davčna osnova se nemalokrat razlikuje od doseženega prihodka in je lahko v konkretnem primeru od njega manjša ali večja. Kot najpomembnejši element obračuna davka od dohodka pravnih oseb ali kateregakoli drugega davka je davčna osnova. Vrednost davčnega dolga zavezanca nastane, ko se na izračunano davčno osnovo aplicira davčna stopnja. Izračunan davčni dolg zavezanca se imenuje davčna obveznost, ki jo je potrebno plačati davčnemu organu v določenem časovnem obdobju (Kovač, 2004, str. 38).

Davčna osnova za davek rezidenta in za davek poslovne enote nerezidenta je dobiček rezidenta ali dobiček nerezidenta, ki ga ustvari z delovanjem ali preko poslovne enote, ki se nahaja v Sloveniji. Izhodiščno davčna osnova temelji na poslovnem izidu, ki ga pravna oseba ugotovi v izkazu poslovnega izida. Dobiček se ugotovi kot razlika med vsemi nastalimi prihodki, ki jih pravna oseba realizira v določenem obdobju z opravljanjem določene dejavnosti, in vsemi nastalimi odhodki, ki jih ima pravna oseba v istem obdobju z opravljanjem dejavnosti v izkazu poslovnega izida, na podlagi zakona in v skladu z računovodskimi standardi (Škof, 2007, str. 271, 287).

Stvarna davčna osnova se določa na osnovi podatkov, ki odražajo stvarno ekonomsko moč davčnega zavezanca, medtem ko se predpostavljena davčna osnova določa na osnovi predpostavke, da je davčni zavezanec ustvaril določeni prihodek ali da poseduje premoženje določene vrednosti. Višina davčne osnove se lahko določi preko posebnih metod ugotavljanja davčne osnove. Pri indicirani metodi se davčna osnova ugotavlja prek nekaterih obeležij davčnega objekta, ki odražajo ekonomsko moč davčnega zavezanca. Direktno metodo uporabljamo na osnovi podatkov, ki jih je davčnemu organu dostavil sam davčni zavezanec. Indirektna metoda pa je postopek, v katerem se davčna osnova ugotavlja na osnovi podatkov, ki jih je davčnemu organu dostavila tretja oseba (Kovač, 2004, str. 41).

3.3 Davčna stopnja

Odnos davka glede na davčno osnovo določa davčna stopnja. Če ugotavljamo razmerje med gibanjem davčne stopnje in gibanjem davčne osnove, so lahko davčne stopnje proporcionalne, progresivne in regresivne. Pri proporcionalnih stopnjah odnos med davčnim dolgom in davčno osnovo vedno ostaja isti, saj se pri večanju davčne osnove ne spreminja davčna stopnja. Progresivna davčna stopnja ima pri povečanju davčne osnove za posledico povečanje davčne stopnje. Progresija je lahko enakomerna, rastoča ali padajoča. Vendar povečevanje stopnje ni vezano v neskončnost, saj na določenem nivoju davčne osnove preide progresivna stopnja v proporcionalno (Kovač, 2004, str. 24).

V zadnjih letih je bila v najbolj razvitih državah sveta politika obdavčitve podjetij zaznamovana s trendom nižanja davčnih stopenj ter širjenja davčne osnove. V literaturi je bil ta trend obrazložen kot reakcija nacionalnih davčnih politik na čezmejno mobilnost kapitala in povečan pomen mednarodnih podjetij. Osnovno izhodišče mednarodne obdavčitve je v spoznanju, da ko podjetja investirajo zunaj meja in se vključujejo v mednarodno trgovino, postajajo subjekt davčnega prava vsaj dveh držav (Scholes, 2002).

Poleg zakonske ali nominalne davčne stopnje poznamo še dejansko ali efektivno davčno stopnjo, ki je za podjetja dosti bolj pomembna. Efektivna davčna stopnja nam pove, kolikšna je dejanska davčna obremenitev podjetja v neki državi. Definicija določa EDS kot razmerje med celotnimi plačanimi davki in dohodkom pred obdavčitvijo. Države v medsebojnem tekmovanju za privabljanje tujega kapitala uporabljajo poleg nizkih davčnih stopnje tudi širok spekter možnih odbitkov in ugodnosti za zniževanje davčnih osnov (Remškar, 2004, str. 15).

Na efektivno davčno stopnjo tako poleg splošne davčne stopnje, vplivajo predvsem višine davčnih spodbud in olajšav, ker zmanjšujejo dejansko davčno obremenitev podjetij. Omenjeno pripelje do tega, da lahko nastanejo enormne razlike med zakonsko in dejansko davčno stopnjo, zato so efektivne davčne stopnje tiste, ki vplivajo na odločitve investorjev. Tako se lahko zgodi, da imajo investicije kljub nižjim stopnjam donosa pred obdavčitvijo večjo stopnjo donosa po obdavčevanju zaradi nižjih efektivnih davčnih stopenj, zato je alokacija kapitala odvisna od efektivnih davčnih stopenj (Pavšič, 2009, str. 40).

3.4 Davčni odtegljaj

Davčni odtegljaj ali davek po odbitku (angl. *withholding tax*) je davek, ki se odmerja pri viru dohodka. Davčni odtegljaj je najpomembnejša metoda zagotavljanja sprotnega dotoka javnih financ, kjer se davek ob izplačilu dohodka obračuna in vplača v državni proračun ali proračun lokalnih oblasti. Izplačevalec dohodka je zavezan odtegniti davek pri določenih vrstah plačil in ga odvesti davčnemu organu. Stopnje, po katerih se izračunava davčni odtegljaj, so predpisane z domačo davčno zakonodajo države, v kateri se izplačuje dohodek. Če pa ima posamezna država z drugimi državami sklenjen sporazum, so te stopnje davčnega odtegljaja običajno manjše, kot so predpisane v zakonodaji (Petauer & Černe, 2006, str. 16-17).

Nerezident je lahko pri tem dvojno obdavčen. Kot smo omenili, v državi vira po teritorialnem načelu ter v državi rezidentstva, ki obdavči njegove dohodke po načelu svetovnega dohodka. Dvojna obdavčitev se odpravlja v državi rezidentstva – unilateralno v skladu s pravili za odpravo dvojnega obdavčevanja dohodkov, ki jih njen rezident doseže v tujini, ali bilateralno prek določb sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki jo ima država rezidentstva sklenjeno z državo vira dohodka (Andrejašič, 2007, str. 242-243).

Davčnopравни sistem je zbir veljavnih procesnih in materialnih pravnih norm, ki urejajo pravna razmerja med državnimi organi in davčnimi zavezanci pri nastajanju in izvrševanju davčne obveznosti. Določila glede poravnave davčne obveznosti v svojih davčnih zakonodajah urejajo status plačnika davka (Tičar, 2001, str. 13). Običajno sta davčni zavezanec in plačnik davka isti osebi. V primeru izplačila določenih dohodkov (primer davčnega odtegljaja) pa sta osebi davčnega plačnika in davčnega zavezanca različni osebi. Davčni odtegljaj kot poseben način obračunavanja davka od dohodkov je danes uveljavljen v skoraj vseh davčnih sistemih, njegova uporaba pa je najbolj razširjena pri obdavčevanju dohodkov iz premoženja. Davčni odtegljaj se lahko obračuna od dohodkov fizičnih in pravnih oseb in lahko zavzame obliko akontacije davka ali dokončne dajatve. Davčni odtegljaj se najpogosteje odmerja z uporabo proporcionalne davčne stopnje od bruto dohodkov.

Države se v svojih nacionalnih zakonodajah same odločajo o tem, ali bodo z davčnim odtegljajem obdavčevale le svoje rezidente ali tudi nerezidente. Slednjim morajo biti

ponujene vse davčne ugodnosti, ki so jih sprejele v dvostranskih sporazumih o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Davek po odbitku se ne obračunava zgolj pri izplačilu dobička, temveč tudi pri izplačilu obresti, licenčnin in drugih dohodkov nerezidentom. V primerih, ko gre za izplačilo dohodkov, ki podležejo davčnemu odtegljaju, je treba upoštevati mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, ki so v hierarhiji pravnih aktov nad nacionalno zakonodajo (Kovač, 2003, str. 32).

Proporcionalna stopnja davčnega odtegljaja, ki pomeni za družbenike nerezidente dokončen davek v državi vira dohodka, se lahko na podlagi dvostranskih sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja med državami podpisnicami zniža stopnjo, ki je določena v sporazumu. Za upravičenost plačila nižje stopnje davčnih odtegljajev je potrebno predložiti dokazila v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, da se izplačilo resnično izplačuje prejemniku, ki je rezident države, s katero je sklenjena pogodba (Kovač, 2004, str. 20).

3.5 Davčni vidiki različnih načinov izplačila denarnih sredstev

3.5.1 Davčni vidik dividend

Davčni vidik dividend se nanaša na definicijo dividend in s tem povezano vprašanje, kako se izplačila dividend davčno obravnavajo v državi vira ter v državi rezidentsva, ko jim davčna zakonodaja obeh držav priznava ali ne priznava statusa dividend. Pomembno je analizirati, ali prihaja do dvojne obdavčitve dividend, ko se z davčnim odtegljajem obdavči izplačevalca dividend v državi vira ter z davkom od dohodka pravnih oseb pri prejemniku dividend v državi rezidentstva. Opredelitev pojma dividenda je v pristojnosti nacionalne zakonodaje posamezne države. Na splošno se s pojmom dividende razumejo izplačila deležev pri dobičku lastnikom kapitalskih družb. Definicija dividend v davčni zakonodaji je običajno precej širša od tiste, sprejete v korporacijski zakonodaji (Drobnič, 2008, str. 45).

Ob prenašanju dobička od hčerinskega podjetja k matičnemu podjetju govorimo iz računovodskega in davčnega vidika. Nadvse pomembni so pravni predpisi, ki opredeljujejo prenos dobička. Najpomembnejši pravni akti so zakoni, ki v svoji vsebini predvidevajo prenos dobička in njegove omejitve. Pravna pravila se razlikujejo po državah, zato je pomembno, da se poleg poznavanja predpisov v posameznih državah poišče najoptimalnejše rešitve (Drobnič, 2008, str. 47).

Pomemben dejavnik oblikovanja transfernih cen so torej omejitve in obdavčitve izplačila dobička. Omejevanje prenosa dobička med posameznimi družbami ima za posledico zniževanje dobička v enotah, ki zapadejo pod omejevanje prenosa dobička, in tiho prenašanje dobička v enote, ki nimajo omejevanja prenosa dobička v svoji davčni zakonodaji. Dobiček se prenaša takrat, ko so transferne cene nižje za tiste poslovne učinke, ki izhajajo iz države omejitve prenosa dobička, in višje za tiste poslovne učinke, ki vstopajo v to državo. Za določanje transfernih cen je pomembna tudi obdavčitev izplačila dividend (Kovač, 2004, str. 15).

3.5.2 Davčni vidik obresti

Davčni vidik obresti je povezan z vsaj dvema vprašanjem. Prvo se nanaša na priznavanje odhodkov za obresti kot odbitne postavke pri ugotavljanju davčne osnove za davek od dohodka pravnih oseb, drugo pa se nanaša na dvojno obdavčevanje obresti z davčnim odtegljajem pri izplačevalcu ter z davkom od dobička pravnih oseb pri prejemniku obresti. Pri čezmejnem financiranju s posojili se soočamo še z načinom ugotavljanja višine izplačanih obresti in načinom računovodskega in davčnega priznavanja tečajnih razlik od obresti. Transferne cene so v kontekstu cene denarja (torej obresti) pomemben element, zlasti ko gre za poslovanje oz. posojila med podjetji v skupini, ki so med seboj kapitalsko ali upravljavsko povezana. Financiranje znotraj skupine je splošni pojem, ki zajema široko paleto transakcij med člani skupine in vključuje kreditne garancije in posojila. Posojila med člani skupine so značilna za mednarodna podjetja ter potekajo na način, ki ni drugačen od načina posojanja med nepovezanimi podjetji. Razpoložljivi denarni tok pogostokrat ne zadostuje za financiranje novih investicij ali obratnih sredstev (Drobnič, 2008, str. 86).

Toda ker so podjetja v skupini velikokrat različno likvidna oziroma imajo drugačen dostop do finančnih virov, si med seboj posojajo denar. Glede na to, da so podjetja v skupini povezana, imajo možnost, da se dogovorijo o tržnih cenah in kontrolirajo alokacijo obdavčljivih prihodkov. Slednje se lahko doseže tudi s posojili. Družbe lahko postavijo obrestne mere, visoke ali nizke, tako da prek slednjih transferirajo kapital v odvisnosti od tega, katera država (jurisdikcija) ima najbolj ugodno obrestno mero. Obresti so namreč običajno odbitna postavka za posojilojemalca v finančnih transakcijah (Jovanovič, 2013, str. 44).

V številnih državah je višina izplačanih obresti, ki se upošteva za davčne namene, omejena in pogojena s spoštovanjem davčne zakonodaje o tanki kapitalizaciji. Davčne zakonodaje v svojih določbah urejajo razmerje med lastniškim in dolžniškim kapitalom družbe. Pojem **tanka kapitalizacija** se uporablja v zvezi z ukrepi za preprečevanje davčnega izogibanja v primerih, ko je gospodarska družba pretežno financirana s posojili, ki presegajo določene omejitve, postavljene v davčnih zakonodajah posameznih držav (Drobnič, 2006).

Tanka kapitalizacija se pojavlja v primerih, ko se zlasti čezmejno financiranje gospodarske družbe s strani povezanih oseb v skupini podjetij opravlja večinoma s posojili, katerih zneski so bistveno višji od zneska vplačanega kapitala. Lastniki zagotavljajo svež kapital prek dolga namesto lastniškega kapitala, ki ga zagotavljajo podjetjem. Strošek takega financiranja so obresti, ki so v večini držav odbitna postavka pri izračunu davčne osnove. Kadar pa se družba financira pretežno lastniško, izkazuje relativno več kapitala kot obveznosti. Strošek tovrstnega financiranja so dividende, ki v večini primerov niso davčna odbitna postavka. Zgolj z davčnega vidika je torej dolžniško financiranje veliko ugodnejše od lastniškega (Guzina, 2012, str. 96).

V primeru da je izvor dolžniškega financiranja tuje povezano podjetje, je lahko plačevanje visokih obresti na posojilo eden izmed načinov odliva dobička v tujino. V nekaterih državah je tako v davčnih predpisih določeno najvišje razmerje dolžniškega nasproti lastniškemu kapitalu. V nekaterih davčnih zakonodajah pa je za dopustno razmerje med D/E vzeto povprečno razmerje v panogi. Ob preseganju razmerja, se obresti od presežka všttevajo v obdavčljivo osnovo in obdavčijo kot prikrito izplačilo dobička (Šterk Jereb, 2008, str. 9).

Generalno pravilo, ki ga zasledujejo davčne zakonodaje vseh držav, kadar priznavajo nastale stroške davčnega zavezanca za davčne namene, je, da se bo strošek obresti priznal kot odbitna postavka za davčne namene, če se bodo obresti nanašale na prejeto posojilo, ki ga je posojilodajalec najel za potrebe financiranja svoje lastne poslovne dejavnosti. Posojilo, ki ga hčerinski družbi zagotovi matična družba ali druga povezana oseba znotraj skupine povezanih podjetij, mora temeljiti na tržnih pogojih, zato dogovorjene obresti ne smejo odstopati od obresti pri posojilodajalcih, ki so nepovezana oseba. V davčnih zakonodajah se pojavlja termin priznana obrestna mera, ki omejuje priznavanje obresti kot davčno priznanih odhodkov pri najemanju posojil med povezanimi osebami (Drobnič, 2008, str. 59).

Preučitev davčnega položaja je nujno opraviti za obe stranki, ki zastopata posojilodajalca na eni ter posojilodajalca na drugi strani. Dodatna previdnost pri določanju obrestne mere posojila je potrebna, če sta podjetji prisotni v različnih davčnih jurisdikcijah. Matično podjetje mora upoštevati, da je lahko t.i. priznana obrestna mera v državi hčerinskega podjetja nižja, kot pa je to dovoljeno v državi matičnega podjetja. Za optimalno obrestno mero, ki ne bo imela večjih implikacij na davčno nepriznane odhodke, imajo določila glede tanke kapitalizacije in priznane obrestne mere izreden pomen.

3.5.3 Davčni vidik licenčnin

Licenčnina je zožena definicija za plačilo izkoriščanja neopredmetenih sredstev. Neopredmetena sredstva so pomembna predvsem zato, ker bistveno pripomorejo k ekonomskemu uspehu podjetij, ker se z njimi zmanjša število konkurentov in ker ustvarjajo sposobnost doseganja ekonomije obsega ter vplivajo na oblikovanje mreže, prek katere je mogoče nase vezati čim večje število uporabnikov. Z neopredmetenimi sredstvi naj bi se izdelki enega podjetja ločevali od izdelkov drugega podjetja na trgu, posledica tega pa naj bi bila konkurenčna prednost podjetja. Definicije neopredmetenih osnovnih sredstev se razlikujejo od vira do vira, vendar gre v samih temeljih za isto stvar. Slovenski računovodski standardi npr. opredeljujejo neopredmeteno sredstvo kot razpoznavno nedenarno sredstvo, ki praviloma fizično ne obstaja. Neopredmetena osnovna sredstva so le tista neopredmetena dolgoročna sredstva, ki soustvarjajo poslovne zmogljivosti in niso zgolj postavke dolgoročnih časovnih razmejitev (patenti, licence, blagovne znamke ipd.). Praviloma je neopredmeteno osnovno sredstvo dolgoročno sredstvo, saj nudi koristi, ki so vidne skozi časovno daljše obdobje (SRS, 2006).

Pri zaračunavanju nerutinskih aktivnosti (npr. know-howa, blagovne znamke, poslovne skrivnosti itn.) je treba upoštevati, ali ima oseba, ki zaračunava nadomestilo, lastništvo nad neopredmetenim sredstvom. Za pravno lastništvo neopredmetenih sredstev je značilno, da je neopredmeteno sredstvo pravno zaščiteno. Brez pravnega lastništva se pojavlja vprašanje upravičenosti zaračunavanja nadomestila za uporabo neopredmetenega sredstva. Povezano podjetje torej lahko zaračuna uporabo imena, tehnologije, patentov ali ostalih sredstev, ki večajo učinkovitost in vrednost podjetja, vendar so pri prenosu denarnih sredstev omejena. Države vira omenjenega dohodka imajo v svojih zakonodajah omejitve, da ne bi prihajalo do skritih izplačil dobička matičnemu podjetju v drugi državi (Kuhar, 2008, str. 148). Največkrat gre za upoštevanje neodvisnega tržnega načela (transferne cene) in uvedbo davčnega odtegljaja, da ne bi prihajalo do prej omenjenega skritega izplačila dobička.

Tradicionalni proizvajalec sam opravlja vse poslovne funkcije, ne samo proizvodnjo, temveč tudi nabavo zalog, distribucijo in marketing gotovih proizvodov in blaga, razpolaga z vsemi potrebnimi sredstvi in sam prevzema svoja poslovna tveganja. Tradicionalni proizvajalec razpolaga tudi z intelektualno lastnino (npr. s proizvodnim know-howom) in razvija lastne tehnološke procese, zato ga bremenijo tudi vsi stroški razvoja, ki jih opravlja v lastnem imenu in za lastni račun. Zato je tudi upravičeno, da mu pripada ves dobiček, ki ga je ustvaril s prodajo svojih izdelkov. Matično podjetje se lahko odloči za strategijo, da bo na vsaki proizvodni lokaciji uporabljal lastna proizvodna sredstva in sam nabavlja zaloge surovin in material, zato prevzema tudi z njimi povezana tveganja. Gotove izdelke proizvaja po naročilu principala (pogodbeni odnos), pogosto tudi ni lastnik intelektualne lastnine (know howa, patenta, blagovne znamke itn.), temveč mu principal podeli licenco za proizvodnjo (Drobnič, 2008, str. 211).

Mednarodna podjetja, ki imajo proizvodnjo locirano po več državah, zaračunavajo posebno nadomestilo, licenčnino, s katero si povrnejo stroške razvoja in raziskav, ki so bile potrebne za nastanek in registriranje neopredmetenega sredstva. Licenčnine, ki se izplačujejo iz tuje države nerezidentu, se lahko obdavčijo v tej tuji državi v skladu s tamkajšnjo zakonodajo (davčni odtegljaj ali prilagoditev davčne osnove zaradi nespoštovanja neodvisnega tržnega načela). Davek po odbitku torej zadeva tudi zaračunavanje nadomestil za neopredmetena sredstva matičnega podjetja od hčerinskega podjetja v tujini. Pri plačilih za premoženjske pravice je v nekaterih državah potrebno upoštevati tudi davek na dodano vrednost. Premoženjske pravice se obravnavajo kot storitve, pri katerih je potrebna samo obdavčitev pri prejemniku dohodka (Prislan, 2011, str. 52 -54).

4 DAVČNA OBRAVNAVA IZPLAČIL DENARNIH SREDSTEV PO DRŽAVAH

4.1 Davek od dohodka pravnih oseb po ZDDPO-2

Pravne osebe so gospodarske družbe, zavodi, društva, organi in organizacije, ki z vpisom v konstitutivni register, ustrezno evidenco ali ustreznimi razvidi, ali z zakonom pridobijo status (lastnost) pravne osebe. Le po vpisu v register smejo začeti opravljati svojo dejavnost.

Pravna oseba samostojno opravlja pridobitno dejavnost zaradi pridobivanja dobička kot svojo izključno dejavnost (Rebernik, Širec, Hojnik, Štrukelj, & Hauptman, 2004). Družbe se štejejo za gospodarske družbe, tudi če v skladu z zakonom v celoti ali deloma opravljajo dejavnost, ki ni pridobitna, vendar smejo opravljati le dejavnosti, ki so vpisane v register. Vse družbe, razen tihe družbe, so pravne osebe. Družbe kot pravne osebe so lahko lastniki premičnin in nepremičnin, lahko pridobivajo pravice in prevzemajo obveznosti ter tožijo ali so tožene kot veleva zakon o gospodarskih družbah (Ur.l. RS, št. 65/2009-UPB3, 44/2013).

Davčni zavezanec (v nadaljevanju zavezanec) je pravna oseba domačega ali tujega prava, katere dohodek, premoženje ali pravni posli so neposredno predmet obdavčitve v skladu z zakonom o obdavčenju. Zavezanec je lahko tudi družba oziroma združenje oseb, vključno z družbo civilnega prava po tujem pravu, ki je brez pravne vrednosti in ni zavezanec po zakonu, ki ureja dohodnino. Zavezanci se torej v davčnem pomenu delijo na rezidente in nerezidente. Davčni zavezanec je pravna oseba, ki ima po ZDDPO-2 bodisi davčni položaj rezidenta bodisi davčni položaj nerezidenta (glej Tabela 1). Od tega davčnega položaja pravne osebe je odvisen tudi obseg davčne obveznosti pravne osebe. Za rezidente velja načelo neomejene davčne obveze oziroma načelo obdavčitve po svetovnem dohodku, medtem ko se za nerezidente uporablja načelo omejene davčne obveze oziroma načelo obdavčitve dohodkov, ki so doseženi na viru v Sloveniji. Ne glede na to, ali ima pravna oseba položaj rezidenta ali nerezidenta, ima po ZDDPO-2 status zavezanca (Jerman, 2007, str. 7-9), za katere velja naslednje:

Tabela 1: Pravne lastnosti rezidenta/nerezidenta

	Rezident	Nerezident
Pravni status	Sedež v SLO ali kraj dejanskega posloводства	Nima sedeža v SLO ali kraj dejanskega posloводства
Načelo obdavčitve	Svetovni dohodek	Vir dohodka

Vir: Zakon o davku od dohodka pravnih oseb (Ur.l. RS, št. 117/2006).

a) Zavezanci rezidenti

Rezident je zavezanec, ki izpolnjuje vsaj enega od naslednjih dveh pogojev, in sicer:

- ima sedež v Sloveniji,
- ima kraj dejanskega delovanja posloводства v Sloveniji.

Rezident Republike Slovenije (v nadaljevanju Slovenija) je zavezan za davek od vseh dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji in tudi od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir izven Slovenije (obdavčitev po svetovnem dohodku). Določitev dejanskega posloводства družbe pa ni tako jasna in nedvoumna. Za kraj dejanskega posloводства naj bi se določal kraj, kjer

poslovodstvo sprejema ključne upravne in poslovne odločitve, ki so potrebne za vodenje pravne osebe.

b) Zavezanci nerezidenti

Nerezident je zavezanec, ki ne izpolnjuje nobenega od prej navedenih pogojev, torej nima sedeža v Sloveniji in kraj dejanskega delovanja poslovodstva ni v Sloveniji (ZDDPO-2, 2006). ZDDPO-2 v 11. členu določa za nerezidenta Slovenije zavezanost za davek od dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji. To pa so vsi dohodki, ki jih nerezidenti dosegajo v Sloveniji z opravljanjem dejavnosti oziroma s poslovanjem v poslovni enoti ali prek nje, ter katerikoli drugi dohodki z virom v Sloveniji. Nerezidenti so torej zavezani za davek le od tistih dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji. Vendar pa nerezidenti niso obdavčeni za vse dohodke, ki imajo vir v Sloveniji, temveč le za:

- dobiček nerezidenta, ki ga doseže z opravljanjem dejavnosti oziroma poslov v poslovni enoti ali preko poslovne enote³, ki se nahaja v Sloveniji, ter
- dohodke nerezidenta, za katere je določena obveznost za obračun davčnega odtegljaja.

4.1.1 Davčna osnova

Računovodska okvira, tako SRS (2006) kot MSRP, ki se na podlagi zakona o gospodarskih družbah uporabljata v Sloveniji za poslovne namene, sta enakovredna podlaga za določanje izhodiščne davčne osnove, kar je z vidika poenostavitve za davčne zavezance zelo pomembno. Davčna osnova je zato v izhodišču odvisna od poslovnega izida, ki ga podjetja izkažejo v letnem poročilu za poslovne namene. Zavedati se je treba, da je potrebno prihodke in odhodke, ugotovljene v letnem izkazu poslovnega izida po računovodskih standardih, prilagoditi z določili ZDDPO-2. Davčno osnovo poleg davčno priznanih odhodkov znižujejo tudi davčne olajšave, ki naj bi imele predvsem namen stimulirati poslovanje ter zaposlovanje ljudi. (Jerman, 2007, str. 12).

V davčni obračun (podrobneje predstavljen v nadaljevanju) so vključeni prihodki po dejansko nastalem znesku, za katere velja, da so dejansko nastali v davčnem obdobju in da so obračunani na podlagi RS in izkazani v verodostojnih knjigovodskih listinah. Druga oblika prihodkov, ki so vključeni v davčni obračun v višjem znesku od dejansko nastalega, so transferne cene, višje od povprečnih tržnih cen za določeno vrsto blaga oziroma storitev na domačem ali primerljivem tujem trgu (zavezanec je dolžan povečati prihodke od takšne prodaje za razliko v ceni). Prihodki, ki jih ne vključimo v davčni obračun, so dividende oziroma drugi deleži iz dobička. 30. Člen ZDDPO-2 določa, da se iz davčne osnove se izvzamejo prihodki iz nepridobitne dejavnosti ter prihodki, ki so v neposredni povezavi z davčno nepriznanimi odhodki.

³Poslovna enota nerezidenta je kraj poslovanja, v katerem ali prek katerega nerezident v celoti ali delno opravlja svojo dejavnost ali posle v Sloveniji. Za poslovno enoto lahko štejemo: pisarno, podružnico, tovarno, ali katerikoli drug kraj, kjer se izkoriščajo naravni viri.

Davčno priznani odhodki v dokumentiranih zneskih so odhodki, ki so dejansko nastali v davčnem obdobju in so obračunani na podlagi računovodskih standardov ter izkazani v verodostojnih knjigovodskih listinah. Po splošnem določilu so davčno priznani zgolj tisti odhodki, ki so potrebni za pridobitev obdavčenih prihodkov. Davčno nepriznani so tisti odhodki, ki niso neposreden pogoj za pogoj za opravljanje dejavnosti ali niso skladni z običajno poslovno prakso (Jerman, 2007, str. 18).

Tabela 2: Ločevanje prihodkov in odhodkov po Zakonu od dohodka pravnih oseb

Prihodki	Odhodki
Prihodki, vključeni po dejansko nastalem znesku	Davčno priznani odhodki
Prihodki, vključeni po višjem znesku od dejansko nastalega	Davčno nepriznani odhodki
Prihodki, izključeni iz davčnega obračuna	

Vir: Zakon o davku od dohodka pravnih oseb (Ur.l. RS, št. 117/2006).

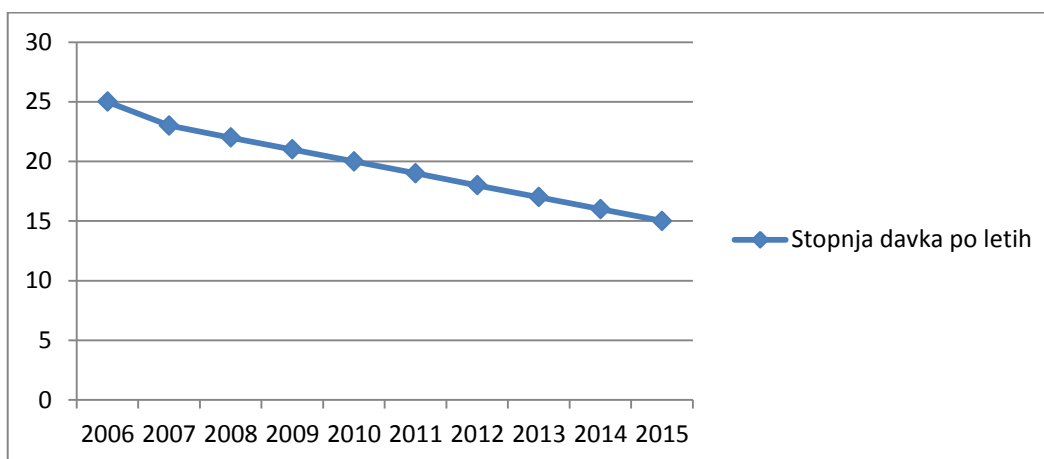
Davčna osnova se prilagodi tudi, če eden od rezidentov izkazuje nepokrito davčno izgubo iz preteklih let, plačuje davek po stopnji 0 % oziroma manj kot 17 % ali če je oproščen plačevanja davka po ZDDPO-2. Davčna osnova se popravi tudi v primeru sklepanja pogodb s povezanimi osebami. Transferna cena, ki obstaja med povezanimi osebami, mora biti tržno primerljiva. V kolikor bi dogovorjena/transforna cena odstopala od cen, ki se dosegajo pod tržnimi pogoji poslovanja na trgu, moramo davčno osnovo popraviti. ZDDPO-2 v 16. členu določa, da se pri ugotavljanju prihodkov zavezanca lahko upoštevajo transferne cene s povezanimi osebami najmanj do višine, ugotovljene z upoštevanjem cen takih ali primerljivih sredstev ali storitev, ki se v enakih ali primerljivih okoliščinah dosežejo ali bi se dosegle na trgu med nepovezanimi osebami.

Pri ugotavljanju odhodkov pa se upoštevajo transferne cene s povezanimi osebami, največ do višine, ugotovljene z upoštevanjem primerljivih tržnih cen. Pri prodaji blaga, storitev, opredmetenih sredstev, neopredmetenih sredstev ali celo financiranja morajo povezane osebe slediti neodvisnemu tržnemu načelu. Slednje ureja 19. člen ZDDPO-2, ki opredeljuje, da se pri ugotavljanju prihodkov ali odhodkov za obračunane obresti upoštevajo najmanj do višine (prihodki) ali največ do višine zadnje objavljene priznane obrestne mere (glej prilogo 1). Podjetje v vlogi posojilodajalca mora za evalvacijo davčnih učinkov celotne skupine podjetij vključiti v analizo davčna določila države posojilojemalca in posojilodajalca. Za ustrezno višino določitve davčne osnove podjetij se upošteva zakonodajne predpise, pravilnike davčnih uradov, sporazume o izogibanju dvojnega obdavčevanja itn. (več v nadaljevanju).

4.1.2 Davčna stopnja

Davčna stopnja je s predpisom določena obremenitev podjetja, ki se plača od predpisane davčne osnove. Običajno se davčna stopnja določi v odstotkovnem oziroma promilskem zapisu. Slovenski davčni sistem v ZDDPO-2 predvideva splošno davčno stopnjo in posebno davčno stopnjo⁴. Pri davku od dohodka pravnih oseb v Sloveniji je bila v času Janševe vlade (obdobje med letoma 2004 in 2008) sprejeta strategija, katere namen je bil povečanje likvidnosti gospodarstva v takratnih razmerah (glej Slika 2). Akontacije DDPO se izračunavajo in plačujejo po stopnji, ki velja za tekoče davčno obdobje, kar pomeni za zavezance nižje akontacije DDPO, in s tem razbremeni oziroma ima pozitiven vpliv na likvidnost davčnih zavezancev. Na podlagi določil ZDDPO-2 znaša splošna davčna stopnja za obračun davka dohodkov pravnih oseb v letu 2013 17 %. Stopnja se je od leta 2006 postopoma zniževala.

Slika 2: Stopnje davka od dohodka pravnih oseb v letih 2006-2015 v %

Legenda:*v obravnavi je predlog za zamrznitev davka od dohodkov pravnih oseb v višini 17 %

Vir: Zakon o davku od dohodka pravnih oseb (Ur.l. RS, št. 117/2006).

4.1.3 Davčni odtegljaj

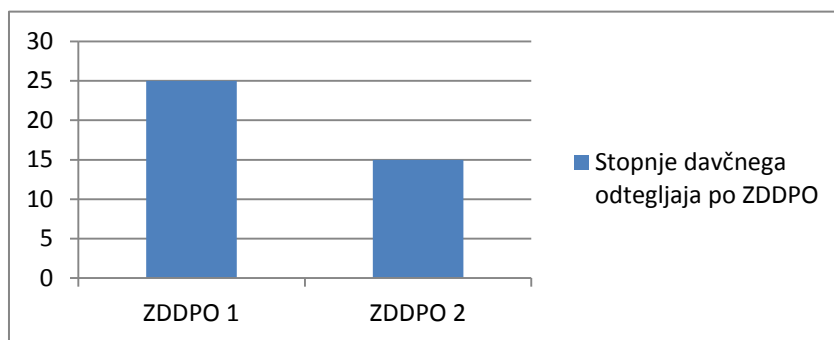
Davčna uprava Republike Slovenije v svojih publikacijah na spletnih straneh ponuja vrsto informacij o načinu in višini obračunavanja davčnega odtegljaja. Davčni odtegljaj je v Sloveniji v veljavi šele od 1. 1. 2005 z uveljavitvijo Zakona o dohodku pravnih oseb. Pred tem je davčni odtegljaj veljal zgolj za izplačila dividend. Prvotna stopnja, po kateri se je izračunal davčni odtegljaj, je znašala 25 %. Novela zakona je prinesla spremembo stopnje, po katerih se dohodki po davčnem odtegljaju izračunavajo, odtegnejo in plačajo po stopnji

⁴ Posebna davčna stopnja 0 % se pod določenimi pogoji uporablja za investicijske in pokojninske sklade ter zavarovalnice, ki izvajajo pokojninski načrt (zgolj v tem delu). Posebna davčna stopnja 0 % se uporablja tudi za družbe tveganega kapitala, ki so ustanovljene v skladu z zakonom, ki ureja družbe tveganega kapitala, iz opravljanja dejavnosti izvajanja dopustnih naložb tveganega kapitala v skladu z zakonom, ki ureja družbe tveganega kapitala, če sestavijo ločeni obračun samo za ta del dejavnosti.

15 % (glej Slika 3). Dohodki od katerih se izračuna, odtegne in plača 15 % (ali manjši predpisani) davčni odtegljaj, so določeni v členu ZDDPO-2. To so:

- Plačila dividend in dohodki podobni dividendam.
- Plačila za obresti.
- Plačila za uporabo ali pravico do uporabe avtorskih pravic, patentov, zaščitnih znakov in drugih premoženjskih pravic in drugih podobnih dohodkov.
- Plačila za zakup nepremičnin, ki se nahajajo v Sloveniji.
- Plačila za storitve nastopajočih izvajalcev ali športnikov, če ta plačila pripadajo drugi osebi.
- Plačila za storitve, če so plačila opravljena osebam, ki imajo sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства v državah, razen držav članic EU, v katerih je splošna oziroma povprečna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5 %.

Slika 3: Stopnje davčnega odtegljaja v %

Vir: Zakon o davku od dohodka pravnih oseb (Ur.l. RS, št. 117/2006).

Davčni odtegljaj pride v ospredje, ko prihaja do izplačil denarnih sredstev iz države rezidentstva v državo prejemnika dohodkov (tuja država). Vendar je treba pri načrtovanju davčne politike podjetja upoštevati tudi metode o izogibanju dvojnega obdavčevanja držav podjetij (matičnega in hčerinskega), saj lahko metode kot sta izvzetje s progresijo in metode navadnega odbitka povečujejo davčno osnovo prejemnika dohodkov (v našem primeru matičnega podjetja).

4.1.4 Obračun davka od dohodka pravnih oseb v Sloveniji

Davek od dohodka pravnih oseb je korporacijski davek, ki se odmeri in plača vsako leto. Obveznost izdelave obračuna davka od dohodka pravnih oseb opredeljujeta 3. in 5. člen ZDDPO-2. Davčni zavezanec je pravna oseba domačega in tujega prava ter tudi združenje oseb po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti in ni zavezanec za dohodnino. Rezident je zavezan za davek od vseh dohodkov, ki imajo vir v RS in od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir izven RS, to pomeni kjer koli na svetu. Rezident med svojimi prihodki in odhodki izkazuje tudi prihodke in odhodke svojih poslovnih enot v tujini.

Pri izdelavi obračuna davka se upošteva načelo samo obdavčitve. Glede na veljavno davčno zakonodajo zavezanec sam izračunava davčno osnovo. Zraven osnovnih podatkov je potrebno razkriti podatke, ki bodo davčnemu organu osnova za preveritev vsebine poslovanja davčnega zavezanca. Obračun morajo poleg pravnih oseb domačega prava – rezidentov predložiti tudi pravne osebe tujega prava in družbe oziroma združenja oseb po tujem pravu, vključno z družbo civilnega prava, ki je brez pravne osebnosti in ni zavezanec za dohodnino – nerezidenti za dejavnost oziroma posle v poslovni enoti oziroma prek poslovne enote v Sloveniji (Davčna uprava Republike Slovenije, 2013b). Zavezanec za davek od dohodkov pravnih oseb mora predložiti obračun davka od dohodkov pravnih oseb davčnemu organu najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, če ima davčno obdobje enako koledarskemu letu. Če davčni zavezanec sestavlja davčni obračun za davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta in je enako poslovnemu letu, predloži davčni obračun najpozneje v treh mesecih od začetka tekočega poslovnega leta za preteklo poslovno leto (Davčna uprava Republike Slovenije, 2013b).

4.1.4.1 Obračun DDPO prejetih dohodkov iz tujine

Davčna zakonodaja Republike Slovenije obdavčuje dohodek ali premoženje davčnih zavezancev – rezidentov za ves dohodek in premoženje, ki so ga dosegli v državi rezidentstva in v tujini (v državi vira dohodka). Učinke načela svetovnega dohodka pa lahko izničijo metode o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki so uporabljene v mednarodnih sporazumih o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Na eni strani določena metoda lahko izvzema prihodke, medtem ko druga omogoča odbitek davka na pridobljene prihodke iz tujine.

Tako se npr. izvzem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja upošteva zgolj po mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčevanja, za katere velja metoda izvzetja. Metoda izvzetja direktno vpliva na ugotavljanje davčne osnove (gre za drugačen način, kot pri metodi odbitka). Pomeni namreč, da lahko zavezanec iz svojega obračuna davka od dohodka pravnih oseb (v nadaljevanju DDPO) izvzame celoten tuj dohodek oz. prihodek in odhodke, ki se nanašajo na ta tuj prihodek. Kot je bilo navedeno, Republika Slovenija v večini vseh sklenjenih sporazumov z državami podpisnicami uporablja metodo odbitka, kar nima vpliva na uzakonjeno načelo svetovnega dohodka rezidenta.

Pri izračunu davčne obveznosti je torej potrebno vključiti tudi prejete dohodke izven Slovenije in uveljavljati znesek plačanega tujega davka. Prejete obresti iz tujih držav, licenčnine za know-how, uporabo tehnologije, prenosa patentov ter ostali dohodki se izkažejo v postavki 1.1. v bruto znesku (tj. skupaj z davčnim odtegljajem v drugi državi). Pri prejetih dohodkih iz tujine se vpiše znesek dohodkov, od katerih je bil v tujini odtegnjen davek na viru in za katere se lahko uveljavlja davčni kredit – odbitek tujega davka (več opisa v nadaljevanju). Med temi dohodki gre predvsem za obresti, licenčnine, dobiček PE v tujini ipd., od katerih je bil v tujini že odtegnjen in plačan davek. Takšen

dohodek so lahko tudi dividende. Dividende, prejete iz tujine in ki se bodo izvzemale iz obdavčitve, se ne bodo vpisovale pod točko 1.1., ampak v točki 2.5. obračuna davka od dohodkov pravnih oseb (glej Tabela 3). Takšni dohodki morajo biti izkazani v bruto znesku, kar pomeni vključno z davčnim odtegljajem. Ta neposredno ne vpliva na davčno osnovo, saj se v tujini plačan davek lahko (ob izpolnjevanju pogojev) uveljavlja pod postavko odbitek tujega davka, kar lahko vodi v povečanje ali zmanjšanje tujega davka (Roppa, 2013).

Tabela 3: Obračun prihodkov v DDPO

Zap. številka	Postavka	Znesek
1.	PRIHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih, od tega:	
1.1.	Dohodki, od katerih je bil odtegnjen davek na viru, vključno z davčnim odtegljajem	
2.	Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov – zmanjšanje (vsota 2.1 do 2.14)	
2.1.	Izvezem prihodkov od nepridobitne dejavnosti	
2.2.	Izvezem prihodkov iz odprave ali porabe že obdavčenih ali delno obdavčenih rezervacij	
2.3.	Izvezem prihodkov za že obdavčene prihodke zaradi odprave nepotrebnih rezervacij	
2.4.	Izvezem prihodkov iz odprave oslabitev, če se predhodna oslabitev ni upoštevala	
2.5.	Izvezem dividend in dohodkov, podobnih dividendam	

Vir: Prirejeno po Davčna uprava Republike Slovenije, Obračun davka od dohodkov pravnih oseb, 2013b.

Odbitek tujega davka pa je možen le za dohodke, od katerih je bil plačan davek v tujini, če so ti dohodki vključeni v davčno osnovo (62. člen ZDDPO-2). Kot je bilo omenjeno, se dividend praviloma ne vključujejo med davčne prihodke, ampak se jih izvzema do določene višine. Ker dividende niso nikoli vključene v davčno osnovo⁵, tudi odbitek v tujini plačanega davčnega odtegljaja ni možen. V davčni teoriji je logično, da se davčno priznajo le odhodki, ki so povezani z obdavčenimi prihodki. In ker prihodki od dividend nikoli niso obdavčeni, naj tudi odhodki, povezani z naložbami (na podlagi katerih davčni zavezanec prejme dividende), ne bi bili davčno priznani.

⁵ Izvezem PREJETIH dividend in dohodkov podobnim dividendam določa 24. čl. ZDDPO-22:

(1) Pri določanju davčne osnove zavezanca se PREJETE dividende oziroma drugi deleži iz dobička, vključno z dohodki, ki so podobni dividendam iz 74. člena tega zakona, razen skritih rezerv iz 74. člena tega zakona, ki niso bile predmet obdavčitve pri izplačevalcu, izvzamejo iz davčne osnove prejemnika, če je izplačevalec:

1. zavezanec za davek po tem zakonu; ali
2. za davčne namene rezident v državi članici EU
3. zavezanec za davek od dohodka oziroma dobička, primerljiv z davkom po tem zakonu, in ni rezident države, v primeru poslovne enote pa se ta ne nahaja v državi, v kateri je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5 %,

Z izvzemom dividend pa je povezano tudi nepriznavanje dela odhodkov, povezanih z upravljanjem in financiranjem naložbe. Torej je z izvzemom prejetih dividend povezano povečanje davčne osnove in sicer v višini 5 % izvzetih dividend (26. člen); pod zaporedno 12.3.

Tabela 4: Obračun dividend in odhodkov v DDPO

Zap. številka	Postavka	Znesek
12.3.	Izvzem odhodkov, ki zadevajo izvzete dividende in dohodke, podobne dividendam, v višini 5 % izvzetih dohodkov	

Vir: Prirejeno po Davčna uprava Reoublike Slovenije, Obračun davka od dohodkov pravnih oseb, 2013b.

Od uveljavitve ZDDPO-2 naprej se odhodki, povezani z upravljanjem in financiranjem naložb, ne priznavajo. V kolikor zavezanec povezani osebi iz tujine daje ali od nje prejema posojila (in posledično izkazuje obresti), je potrebno biti pozoren na obračunano obrestno mero. Med davčno priznane odhodke ne bodo vključene obresti, ki so višje od priznane obrestne mere, določene z 19. členom ZDDPO-2 oziroma bodo davčni prihodki višji; obresti od danih posojil najmanj v takšni višini, kot bi bili ob uporabi priznane obrestne mere. Pri izpolnjevanju obračuna davka od dohodkov pravnih oseb torej naletimo na nekatere izključitve prihodkov (dividend), na drugi strani pa prejete dohodke izven RS, kot so licenčnine in obresti vključujemo v davčni obračun. Upoštevati je treba posebnosti, ki nam jih davčna zakonodaja nalaga zaradi nepriznavanja dela davčnih odhodkov zaradi instrumentov (tanka kapitalizacija, primerljivost tržnih cen).

4.1.4.2 Odbitek tujega davka

Pravica do odprave dvojnega obdavčevanja je vezana samo na tiste dohodke, ki imajo vir v tujini, pri tem pa kriterije za razmejitev dohodkov z virom v Sloveniji in z virom v tujini ureja 8. člen ZDDPO-2. Odprava dvojnega obdavčevanja v Sloveniji je urejena z metodo odbitka, s katero se zavezancem z omejitvami omogoča odbitek v tujini plačanega davka od davčne obveznosti v Sloveniji (Jerman, 2007, str. 26).

Za odbitek tujega davka zavezanci ne predlagajo posebnih zahtevkov, temveč uveljavljajo odbitek neposredno v davčnem obračunu (v katerem so vključeni tudi dohodki z virom v tujini, na katere se odbitek nanaša) kot znižanje izračunane davčne obveznosti v davčnem obračunu. V davčni obračun so vključeni vsi svetovni dohodki zavezanca v davčnem obdobju, tudi tisti z virom v tujini, od katerih je bil v tujini že plačan davek. Jež (v Krek, 2008, str. 5) razlaga, da se odbitek tujega davka praviloma uveljavlja v istem davčnem obdobju, kot je evidentiran prihodek od obresti, pod pogojem, da je pridobljeno potrdilo o plačilu davka. Pogoja za uveljavljanje odbitka tujega davka sta dva:

- tuji davek znaša največ do višine zneska, ki ga določa ZDDPO-2, in
- davek je plačan izven RS.

Pogoj, da se odbitek tujega davka lahko uveljavi, je ugotovljena davčna obveznost po obračunu davka od dohodkov pravnih oseb za posamezno davčno obdobje. V skladu s tretjim odstavkom 383. člena ZDavP-2 lahko davčni zavezanec zahteva vračilo davka, če v davčnem obračunu ni uveljavljal odbitka iz 62. člena ZDDPO-2 za dohodke, vključene v davčno osnovo, vendar v višini odbitka, izračunanega za obdobje, v katerem je bil dohodek vključen v davčno osnovo, razen po 66. členu (prenašanje presežka odbitka) in 67. členu (nižji odbitek) ZDDPO-2 (Krek, 2008, str. 5-6).

To so primeri, ko je davčni zavezanec tuje dohodke vključil v svojo davčno osnovo, vendar tujega davka od teh dohodkov ni mogel uveljaviti kot odbitek davka, ker ob oddaji davčnega obračuna ni razpolagal z dokazilom o plačnem davku. Z umestitvijo določb drugega odstavka 62. člena v zakon je davčnim zavezancem dana možnost, da uveljavljajo v tujini plačani davek od tistih dohodkov, ki so jih vključili v svojo davčno osnovo v prejšnjih davčnih obdobjih, takrat ko lahko davnemu organu predložijo dokazilo o dejansko plačanem davku v tujini. Določba 62. člena ZDDPO-2 v prvem odstavku določa, da sme rezident od obveznosti za plačilo davka po davčnem obračunu za posamezno davčno obdobje odšteti znesek, enak davku, ki ga je plačal od dohodkov iz virov zunaj RS (v nadaljevanju: tuji davek) na dohodek iz virov zunaj RS (v nadaljevanju: tuji dohodek), ki je vključen v njegovo davčno osnovo (Davčna uprava Republike Slovenije, 2007a). Zgolj dobra volja posamezne države je, da dovoli odbitek v tujini plačanega davka od davčne osnove rezidenta. Tako se sicer zmanjšuje dvojna obdavčitev dohodkov rezidentov in olajša njihovo poslovanje, na drugi strani pa država dobi tudi manj davčnih prihodkov. Zato večina držav, ki dovoli odbitek tujega davka, omejuje vrednost odbitka tako, kot opredeljuje 63. člen X. poglavja ZDDPO-2. Rezident lahko od domače davčne obveznosti odbije znesek tujega davka največ v vrednosti manjšega izmed naslednjih dveh zneskov:

- zneska tujega davka, ki je bil dejansko plačan (preračunan v EUR),
- zneska davka, ki bi bil od dohodkov z virom v tujini plačan v RS (če odbitek ne bi bil mogoč).

Glede na to, da so davčne stopnje med državami lahko zelo različno visoke, države navadno ne dovolijo, da rezident od svoje davčne obveznosti odbije znesek davka, izračunan po višji stopnji od stopnje, po kateri bi bili ti dohodki obdavčeni v RS (Guzina, 2007).

V določbah sporazuma so navadno določene najvišje stopnje davčnih odtegljajev, ki jih lahko države uporabijo pri obdavčitvi dohodkov, ki so izplačani nerezidentom. Logično je, da se pri takem sporazumu z določeno državo tudi za potrebe uporabe tega člena uporabi davčna stopnja iz sporazuma. Ta stopnja bi se uporabila tudi, če bi davčni zavezanec plačal davčni odtegljaj po višji stopnji, ker na primer zaradi svoje malomarnosti (če ne bi

predložil vse zahtevane dokumentacije oziroma je ne bi predložil pravočasno ali pa ne bi pozneje zahteval vračila razlike plačanega davka) ne bi izkoristil pravice do uporabe znižane davčne stopnje po sporazumu. Tako je razumljivo, da se zneski največjih možnih odbitkov tujega davka računajo za vsako državo posebej. Posamezne države imajo namreč različne davčne stopnje in RS lahko v nekaterih primerih dovoli odbitek tujega davka v celotnem znesku - kadar je tuja davčna stopnja nižja od domače, oziroma le v delnem znesku - kadar je tuja davčna stopnja višja od domače (Krek, 2008, str. 7).

Davčni zavezanec lahko iz davčne osnove vedno izvzame znesek, ki je bil predhodno upoštevan v davčnih prihodkih (v davčnem obračunu je to v postavki 1). Pri tem pa se postavlja vprašanje, kateri znesek je treba evidentirati v prihodkih v primeru, ko je od izplačanega dobička v tujini odtegnjen davek po odbitku (davčni odtegljaj) in slovenski davčni zavezanec prejme zgolj neto znesek na svoj transakcijski račun. Če matična družba v trenutku izplačila in prejema dividende že ve, da je znesek v tujini plačanega davčnega odtegljaja izgubljen in kakšna je njegova višina, menimo, da se lahko med prihodke evidentira zgolj neto znesek prejete dividende. Menimo, da je s stališča davčnega zavezanca in višine davčne obveznosti ugodnejši izvzem prejetih dividend, in sicer po neto načinu evidentiranja (dejanskega izplačila na račun davčnega zavezanca). V tem primeru bodo davčno nepriznani odhodki manjši in bodo zmanjševali le 5 % zneska prejetega izplačila (Deloitte, 2009).

V primeru uveljavitve odbitka tujega davka bodo vse prejete dividende vključene v davčno osnovo in se bo odbitek lahko uveljavljal le v primeru pozitivne davčne osnove in izkazane davčne obveznosti. Poleg tega je potrebno opozoriti, da ima Slovenija z večino držav podpisan Sporazum o izogibanju dvojnega obdavčenja, kjer pa je v večini primerih davčni odtegljaj obračunan po nižji stopnji (običajno 5 % ali 10 %), kar pa pomeni minimalen vpliv na davčno obveznost (Deloitte, 2009).

4.2 Davek od dohodka pravnih oseb na Kitajskem

Davčni sistem Kitajske je relativno mlad, saj se je reformiral sredi 80. let prejšnjega stoletja na pobudo domačih podjetij, zato da bi regulirale poslovanje tujih proizvodnih in tujih investicijskih podjetij. Značilno je, da ni zgolj enega zakona, ki bi urejal določeno davčno področje, temveč se to vedno prepleta. Regulacijo davčnega področja in posebna pravila v veliki večini urejata Ministrstvo za finance (angl. *Ministry of Finance*) ali Državna davčna administracija (angl. *State Administration of Taxation*). Najpogostejše pravnoorganizacijske oblike NTI na Kitajsko tržišče so kitajsko-tuja pogodbeno skupna naložba, kitajsko-tuja lastniška skupna naložba in podjetje v popolni tuji lasti. Poleg teh treh oblik večina tujih podjetij na Kitajskem najprej odpre predstavništvo, kot neke vrste predhodno investicijo. Med zgoraj naštetimi oblikami so kitajske pravne osebe zgolj kitajsko-tuje skupne naložbe in podjetja v popolni tuji lasti (angl. *wholly foreign owned enterprise*). Podjetje v popolni tuji lasti se lahko ustanovi kot družba z omejeno odgovornostjo, za katero velja, da ne potrebuje kitajskega družbenika. Slednje omogoča

lastnikom samo nadzor nad poslovanjem podjetjem in lažje odločanje, kot če je v lastništvu podjetja prisoten kitajski družbenik (Deloitte, 2013b).

Davek od dohodka pravnih oseb je uveden na ves svetovni dohodek rezidenta (z upoštevanjem davčnega kredita za plačilo tujega davka). Davek od dohodka pravnih oseb se aplicira tudi na dohodek nerezidenta z virom na Kitajskem in dohodkom, povezanim s poslovno enoto nerezidenta v Ljudski Republiki Kitajske (v nadaljevanju LRK). Definicija poslovne enote je široka in ne izključuje obdavčevanja za neodvisnega zastopnika. V primeru tujega podjetja s predstavnštvom na Kitajskem bo davčni tretma na vse dohodke, povezane s tem predstavnštvom, enak kot za osebe z rezidentskim statusom (IRET, 2010, str. 5). Tuja investicijska podjetja in domača podjetja so predmet enakega davka od dohodkov pravnih oseb in davčnih stopenj. Status rezidenta podjetje pridobi, če je ustanovljeno pod kitajsko zakonodajo znotraj Kitajske ali če je ustanovljeno v drugi državi in ima dejansko upravljanje znotraj Kitajske. Za nerezidentno podjetje velja, kadar je ustanovljeno v drugi davčni jurisdikciji in njegovo dejansko upravljanje ni znotraj Kitajske, čeprav ima organe upravljanja znotraj Kitajske (IRET, 2010, str. 15).

4.2.1 Davčna stopnja

Davčna stopnja podjetij na Kitajskem se razlikuje od tradicionalnega obdavčevanja davka od dohodkov pravnih oseb, saj ponuja znižane davčne stopnje za podjetja, v t.i. "novih sektorjih" in investicijah v manj razvita območja. Zakonsko določena davčna stopnja za podjetja je 25 % (pred tem je znašala 33 %) in je v veljavi od 1. januarja 2008. Poleg splošne davčne stopnje so v veljavi različne davčne stopnje glede na sektor, v katerem poslujejo (IRET, 2010, str. 5-6). Kot nakazuje Tabela 5, so davčne stopnje odvisne od industrije, v kateri se nahajajo podjetja. Davčne stopnje za podjetja so naslednje:

Tabela 5: Davčne stopnje za podjetja na Kitajskem

Stopnje davka od dohodka pravnih oseb v %	Opis kriterijev
25	Splošna stopnja davka od dohodka pravnih oseb
20	Manjša in manj profitabilna podjetja
15	Visoko tehnološka podjetja
15	Podjetja v zahodnih pokrajinah kitajske
15	Podjetja v Qianhai Shenzhen Industry zone in Zhuhai Hengqin New Area
10	Ključna software podjetja

Vir: PriceWaterhouseCoopers, The People's Republic of China - Tax Facts and Figures, 2013c, str. 4-5.

Davčni režim na področju davka od dohodka pravnih oseb uvaja pretežno industrijsko in geografsko orientirano politiko davčnih spodbud. Glavni poudarek temelji na industrijsko panožni spodbudi, namenjeni direktnim investicijam v sektorje in projekte, ki jih

prioritetno določa Vlada LR Kitajske. Napredne tehnologije uživajo znižane davčne stopnje in oprostitve pri davčnih odtegljajih za nekatere vrste izplačil dohodkov tujim pravnim osebam (nerezidentom). Podjetja z napredno in visoko tehnološkim znanjem so obdavčene po nižjih stopnjah, če vladni odbori na področju znanosti in tehnologij, financ in davkov potrdijo upravičenost nižje obdavčitve (PriceWaterhouseCoopers, 2013c, str. 4).

Davčne spodbude so na voljo industrijam in projektom, ki so kvalificirani oziroma je njihov razvoj spodbujen s strani države. Od 82. do 102. člena kitajskega davka od dohodkov pravnih oseb so opisane vse davčne spodbude, ki zadevajo investiranje podjetij v regije ali industrije deležnih spodbud (KPMG, 2008). Podjetja, ki spadajo med podjetja z davčnimi spodbudami po kriterijih, ki jih določa kitajska davčna zakonodaja, imajo od leta 2008 možnost koriščenja davčnih počitnic. Najpogosteje so v veljavi davčne počitnice po modelu 2+3 leta ali 3+3 leta davčnih počitnic (PKF International Limited, 2012). Model 2+3 leta davčnih počitnic predvideva 2 leti popolnega izvzetja davka od dohodka pravnih oseb in naslednja 3 leta 50 % znižane stopnje predvidenega davka od dohodka pravnih oseb. Pri modelu 3+3 leta davčnih počitnic, pa veljajo 3 leta popolnega izvzetja in naslednja 3 leta 50 % znižane stopnje predvidenega davka od dohodka pravnih oseb (Deloitte, 2013).

4.2.2 Davčna osnova

Davčna osnova podjetja v davčnem letu je skupek celotnih davčno priznanih prihodkov in odbitnih postavk, t.i. davčno priznanih odhodkov in dovoljenih prenesenih davčnih izgub iz preteklih let. Kot davčno priznane odhodke se navaja stroške, ki so povezani s poslovanjem podjetja, razen če zakon ne predvideva drugačnih situacij. Med davčno nepriznane odhodke spadajo naslednji odhodki:

- dividende in ostala izplačila lastnikom kapitala,
- upravljalške storitve matičnega podjetja (angl. *Management fees*),
- zamudne obresti pri plačilu davkov in kazni,
- donacije in sponzorstva,
- odhodki nepovezani s pridobitvijo prihodkov.

Splošno so plačane obresti na prejeta posojila davčno priznan strošek. Slednje velja, če je dogovorjena obrestna mera na prejeta posojila od nefinančnih institucij ne presega komercialne oz. tržne obrestne mere. Davčno priznani odhodki za obresti na posojila od povezanih oseb so predmet pravila tanke kapitalizacije, ki je urejena v davku od dohodka pravnih oseb. Pravilo tanke kapitalizacije velja za neodobretev odhodkov za obresti, ki izhajajo iz presežnega razmerja najetih posojil s strani povezanih oseb. Varno oz. davčno priznana razmerje med kapitalom/posojili za podjetja v finančni industriji je 5:1, med podjetji v preostalih industrijah pa je to razmerje omejeno zgolj na 2:1. Toda če obstajajo zadovoljivi dokazi, da je finančni sporazum upošteval neodvisno tržno načelo, so lahko obresti v celoti davčno priznane. Davčne prilagoditve s strani davčnih oblasti se uporabijo,

če obresti prejetih posojil presegajo tržne obrestne mere. Obvestilo s strani SAT, objavljeno 9. junija 2011 za davčno priznane obresti za posojila od povezanih oseb, zahteva od davčnih zavezancev pridobitev dokumentacije, da so obresti razumne oz. primerljive s standardnimi obrestnimi merami s strani finančnih institucij znotraj province (KPMG, 2008). Pri podeljevanju in zaračunavanju licenčnin za tehnologijo kitajski davčni zakoni predpisujejo, da naj licenčna stopnja ne bi presegala 5 % in jo sprejemajo kot splošno sprejeti standard za vsa področja tehnologije (King & Wood Mallesons, 2007).

Področje transfernih cen je urejeno na podoben način kot v preostalih davčnih zakonodajah po svetu (neodvisno tržno načelo). Izraz povezana oseba je utemeljen v primerih s podjetji, organizacijami ali posamezniki, ki imajo posredno ali neposredno kontrolo nad financami, poslovanjem, prodajo ali nabavo v podjetju ali posredno ali neposredno kontrolo s strani tretje osebe. Davčnim oblastem je omogočeno, da prilagodijo poslovni izid podjetja, če neodvisno tržno načelo ni uporabljeno. Prilagoditev davčne osnove je omejena na 10-letno obdobje. Morebitnimi kršiteljem je naložena kazen v višini 5 % (KPMG, 2008).

4.2.3 Davčni odtegljaj

Davčni odtegljaj se plačuje za dohodke, nakazane nerezidentom ob nastanku dogodka, ki ustreza davčnemu odtegljaju. Po davčni zakonodaji je rezident primoran nakazati znesek denarja od dohodkov davčnega odtegljaja državnemu davčnemu uradu znotraj sedmih dni od nakazila in ima možnost zahteve vrnitve razlike med davčnimi odtegljaji pri lokalnem davčnem uradu, pri katerem je registriran (KPMG, 2008). Osnovna stopnja davčnega odtegljaja znaša 20 % in t.i. poslovni davek v višini od 5 % za plačilo nerezidentom v primeru licenčnin in obresti (glej Tabela 6). Stopnje davčnih odtegljajev so aplicirane pri izplačilu dividend, obresti, najemih, licenčnin in ostalih odhodkih, kot so prodaja nepremičnin, zemljišč, zemljiško-knjižnih pravic in deležev v kitajskih podjetjih.

Tabela 6: Stopnje davčnih odtegljajev na Kitajskem v %

Vrsta plačila	Dividende	Obresti	Licenčnine
Splošna stopnja	20	20	20
Poslovni davek	/	*5	*5
Skupaj	20	20	20

Legenda: *z letom 2013 se opušta sistem poslovnega davka (angl. *Business tax*)⁶.

Vir: Deloitte, *Taxation and investment in China 2013, 2013, str. 16.*

⁶ Pri znesku licenčnin pa obstaja možnost obračuna t.i. poslovnega davka (angl. *business tax*) v višini 5 %. Licenčnine za blagovne znamke, pravice, know-how ali plačila za tehnične storitve so predmet obdavčitve s poslovnim davkom 5 %. Poslovni davek je možno opustiti, če gre za prenos tehnologije iz nerezidenta na rezidenta (tax rates - <http://www.taxrates.cc/html/china-tax-rates.html>).

Dividendam, izplačanim iz dobičkov podjetij v tuji lasti pred letom 2008 je davčni odtegljaj izvzet, medtem ko dividendam, ki se nanašajo po letu 2008, davčni odtegljaj ni izzvet. Na dividende, ki bodo prejete v tujini, poslovni davek ne sme biti apliciran. Od dohodkov nerezidenta, najetega za gradnjo, vgradnje, montaže ali nudenje nadzornih, svetovalnih, kadrovskih in ostalih storitev, se tudi plačuje davčni odtegljaj (KPMG, 2008). Pri izračunu davčne obveznosti za dividende, obresti, najemnine in licenčnine dohodka je davčna osnova bruto znesek nakazila pred odbitkom vseh davkov, vključujoč poslovni davek. V primeru odgovornosti za plačilo stopnje davčnega odtegljaja in poslovnega davka, je potrebno prikazati davčno obveznost v bruto znesku (Deloitte, 2013). Davčne oprostitve veljajo tudi za licenčnine (know-howa) in sicer na področjih:

- kmetijstva, gozdarjenja, živinoreja, ribištva,
- know-howa na področju raziskav in znanstvenih eksperimentov,
- razvoja energetske industrije in prometa ter komunikacij,
- okoljskih projektov,
- novih visoko tehnoloških panog (CBIZE, b.l).

4.3 Davek od dohodka pravnih oseb v Koreji

Davčni sistem v Južni Koreji je sicer podoben davčnim sistemom držav z razvito tržno ekonomijo, vendar je zaradi velikega vpliva države precej bolj zapleten in nepregleden. Poznavanje davkov je za tuja podjetja in posameznike pomembno, če želijo ustanoviti svoje podjetje in samostojno tržiti izdelke ali za izračun konkurenčnosti lastnih izdelkov. Davki se delijo na:

- Nacionalne davke: Davek na dodano vrednost (angl. *value added tax*), davek na alkoholne pijače, davek na transport in nekateri drugi.
- Dohodnino, davek na dohodek podjetij, davek na dedovanje (angl. *gift tax* ter davek za izobraževanje. Stopnje so različne in se pogosto spreminjajo.
- Lokalne davke: Davek na nepremičnine, davek za razvoj podeželja, (angl. *residence tax*) in še nekateri drugi. Na tem področju so razmere od lokalne skupnosti do lokalne skupnosti različne, zato o enotnih stopnjah ni mogoče govoriti (Južna Koreja - Izvozno okno, b.l.).

Podjetja, ki so subjekt korporacijskega davka (davka od dohodkov pravnih oseb), so lahko razdeljena v dve skupini. Prva skupina deli podjetja na domača ali tuja, medtem se ko druga skupina deli na podjetja, ki so profitabilno oz. neprofitabilno naravnana. Za davčne namene se pravne osebe, ki imajo sedež (upravo podjetja) v Koreji, obravnava kot domačo pravno osebo. Pravna oseba oz. davčni zavezanec, ki je ustanovljen po korejski davčni zakonodaji, je predmet obdavčitve po načelu svetovnega dohodka. Korejsko podjetje je upravičeno do odbitka oziroma k davčnemu kreditu za znesek plačanih tujih davkov. Podružnice tujih podjetij so predmet davka od dohodka pravnih oseb na dohodek, generiran v Koreji (National tax service Korea, 2012, str. 108).

Davek od dohodka pravnih oseb se ne razlikuje glede na status podjetja v Koreji. Pravna oseba, ki ima glavni sedež ali sedež dejanskega poslovanja v Koreji, je rezident po korejski zakonodaji. Za nerezidenta se pravna oseba šteje, če ima stalno poslovno enoto, kjer poslovanje poteka v celoti ali zgolj delno. Tako rezident kot nerezident, ki imata stalni poslovni enoti v državi, sta zavezana k plačilu davka od dohodka pravnih oseb. Podjetja morajo plačati medletni davek od dohodka pravnih oseb za prvih 6 mesecev v 8 mesecih od pričetka poslovnega leta. Morebiten preostanek davka pa se plača znotraj 3 mesecev od konca poslovnega leta (National tax service Korea, 2012, str. 110).

Novo registrirano podjetje v Republiki Koreji ima na izbiro več oblik gospodarskih družb po korejski davčni zakonodaji. Kot gospodarske družbe, ki so v veljavi se omenjajo Chusik Hoesa, Yuhan Hoesa, Hapmyong Hoesa, Hapa Hoesa, Yuhan Chaekim Hoesa in Hapja Johap. Podjetja so kot v večini razvitih državah družbe z omejeno odgovornostjo in družbe z neomejeno odgovornostjo. Za investicijo v večini industrij tuji investitorji nimajo nikakršnih omejitev lastništva, vendar za nekatere industrije, kot so industrija časopisja, telekomunikacij in radiotelevizije, korejska vlada spodbuja ustanovitve skupnih podvigov s korejskimi lastniki.

4.3.1 Davčna stopnja

Davčna stopnja, po kateri korejski rezidenti oz. nerezidenti plačujejo davek od dohodka pravnih oseb, ni enaka za vsa podjetja. Davčne stopnje v Koreji so progresivne narave (glej Tabela 7), saj veljajo različne stopnje obdavčitve v odvisnosti od višine dobička v posameznem poslovnem letu. Progresivna obdavčitev podjetij pomeni, da podjetja z višjim zneskom dobička tudi več prispevajo v državno blagajno. Davčna stopnja premo sorazmerno raste z doseženim dobičkom v poslovnem letu. Korejska davčna zakonodaja pozna tri davčne razrede, v katere lahko podjetje spada.

Tabela 7: Davčne stopnje podjetij v Koreji v %

Dobiček*	Davek od dohodka	Dodatni davek	Skupaj
0-200 mio	10	1	11
200 mio- 20 milijard	20	2	22
Nad 20 milijard	22	2,2	24,2

Legenda:*valuta za merjenje dobička je v uradni valuti Republike Koreje – korejski Won

Vir: National Tax Service Korea, Korean Taxation 2012, 2012, str. 126 – 128.

Davek od dohodka pravnih oseb v Koreji ima posebno lastnost, saj se poleg običajne davčne stopnje plačuje še 10 % dodatni davek od davčne stopnje skupine podjetij, v katero določena družba spada. Kot kaže Tabela 7, so trenutno v zakonodaji navedene naslednje stopnje. Največja in najuspešnejša podjetja plačujejo davek od dohodka pravnih oseb v višini 24,2 %, medtem srednja uspešna po 22 % in manjša podjetja kar za polovico manjšo davčno stopnjo od preostalih dveh davčnih razredov.

4.3.2 Davčna osnova

Davčna osnova od dohodka pravnih oseb se ugotavlja za vsako poslovno leto domačih in tujih pravnih oseb s stalno poslovno enoto v Koreji. Znesek davčne osnove ostane po odbitkih od dobička pravnih oseb, ki imajo vir v Koreji. Davek od dohodka pravnih oseb za vsako poslovno leto se določa glede na:

- znesek davčno priznanih stroškov od davčno priznanih prihodkov v istem poslovnem letu,
- prenesenih izgub zadnjih 10 let, ki niso bile davčno priznane,
- davčno oproščene prihodke v skladu z davkom od dohodka pravnih oseb⁷ in ostalih zakonov
- davčno odtegnjeni prihodki v skladu z davkom od dohodka pravnih oseb in ostalih zakonov
- znesek davčno odbitnih postavk naj ne bi presežal pozitivne davčne osnove.

Davčno priznani stroški so stroški, ki so navedeni s korejskim davkom od dohodka pravnih oseb, medtem ko pri načelu davčno nepriznanih stroškov veljajo določene transakcije med povezanimi osebami. Pri plačilu obresti med povezani osebami so na splošno odhodki za obresti povezani s trgovanjem ali poslovanjem tudi davčno priznani. Med davčno nepriznane odhodke za obresti se štejejo obresti za projekte v gradbeništvu, dana posojila, katerih posojilodajalec ni prijavljen na Ministrstvu za finance v Koreji, posojila za poslovno nepovezana sredstva ter plačilo obresti, ki presežejo razmerje pravil tanke kapitalizacije (KPMG, 2013).

Do davčno nepriznanih stroškov za obresti pride v primeru, ko obrestna mera posojilodajalca presega obrestno mero, priznana s strani Ministrstva za finance v Koreji. Za transferne cene (v našem primeru obresti) financiranja med matično družbo in hčerinsko družbo je treba upoštevati znesek obveznosti, dobo trajanja obveznosti, zavarovanje obveznosti in kreditno oceno posojilojemalca (National Tax Service, 2010).

Korejska davčna zakonodaja vsebuje določbe o tanki kapitalizaciji, ki omejuje izposojanje denarja od tujih pravnih oseb. V primeru najetih kreditov rezidenta (korejske pravne osebe) od matične družbe v tujini, so presežki obresti od posojil, če slednja presežejo trikratnik poslovnega deleža tujega podjetja v kapitalu rezidenta, davčno nepriznane. Presežek obresti posojil korejska zakonodaja dosledno obravnava kot izplačilo dividend in niso izvzete pri izračunu davčne osnove. Z ustrezno dokumentacijo so plačane obresti, licenčnine in storitve managementa tujim povezanim osebami davčno priznani stroški v obračunu davka od dohodka pravnih oseb (PriceWaterhouseCoopers, 2013b, str. 24-25).

Prenosne cene oz. transferne cene so pod korejsko davčno zakonodajo urejene v večjem številu zakonov. Davčne oblasti imajo pravico do prilagoditve transfernih cen in ponovne kalkulacije davčne osnove rezidenta v primeru transfernih cen pod ali nad primerljivo tržno

⁷ V sedanji veljavi je Corporation Tax Law

ceno med rezidenti in povezano osebo nerezidenta. Neodvisno tržno načelo mora biti dokazano z uporabo ene izmed petih metod (National tax service Korea, 2012). Podobno kot na Kitajskem davčna uprava Koreje določa, da morajo biti transakcije s tujimi povezanimi osebami v skladu z neodvisnim tržnim načelom, sicer je potrebno prilagoditi davčno osnovo. Za tuja podjetja, katerih dohodek izvira iz Koreje, se v primeru zakupa prevoznih sredstev, dohodka osebnih storitev, plač, licenčnin ali kapitalskih dobičkov od vrednostnih papirjev (obresti in dividende so izključene) lahko zahteva ponovno ovrednotenje davčne osnove in zneska davka v roku 3 let od roka vložitve davčnega odtegljaja (PriceWaterhouseCoopers, 2012, str. 140).

Davčna zakonodaja v Koreji je stimulativne narave, saj ponuja paleto davčnih spodbud. Podjetja lahko plačani tuji davek koristijo kot davčni kredit, ki mora biti porabljen v petih letih od nastanka. Davčne spodbude so namenjene povečanju produktivnosti, varnosti, investicijam za odpiranje novih delovnih mest ter v okoljske projekte. Vlada Republike Koreje je pripravila vrsto davčnih koristi in spodbud za spodbujanje tujih investicij in jih uredila v zakonu za spodbujanje tujih investicij (angl. *Foreign Investment Promotion Law*). Kot primer so tuje investicije, ki investirajo vnaprej določene visokotehnološke panoge. Tuja podjetja z investicijami v določena visokotehnološka podjetja lahko koristijo 100 % izvzem obdavčljive davčne osnove za 5 let od prvega leta s pozitivno davčno osnovo. Poleg tega lahko v okviru razmerja tujega lastniškega deleža naslednji dve leti zmanjšujejo 50 % obdavčljive davčne osnove (PriceWaterhouseCoopers, 2012, str. 140).

4.3.3 Davčni odtegljaj

Rezidenti Koreje plačajo davčni odtegljaj od dohodkov z domačim virom, ki gredo neposredno k nerezidentom, katerim ne moremo pripisati stalne poslovne enote v Koreji. Za davčni odtegljaj v Koreji se zahteva, da je oseba, ki izplačuje različna nadomestila, obresti, licenčnine, dividende in nadomestila za osebne storitve, dolžna plačati tudi davek po odbitku. Davčni odtegljaj mora biti plačan pristojnemu davčnemu uradu do 10. dneva v mesecu, ki sledi mesecu izplačila dohodka z davčnim odtegljajem. Če pravna oseba tega ne naredi, ji grozi kazen do 10 %. Tuje pravne osebe so z dohodki, pridobljenimi od rezidentov Koreje, subjekti obdavčitve po davku od dohodka pravnih oseb. Davčni odtegljaj znaša 22 % (vključen dodatni davek) od večine dohodkov izplačanih nerezidentom v države brez sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

Tabela 8: Davčni odtegljaji v Koreji v %

	Dividende	Obresti	Licenčnine
Splošna stopnja	20	20	20
Dodatna stopnja	2	2	2
Skupaj	22	22	22

Vir: PKF International Limited, Republic of Korea Tax Guide 2012, 2013, str.1.

Davčni odtegljaji se plačujejo od:

- dohodkov za najem plovil, letal ipd. v višini 20 %,
- dohodkov za osebne storitve⁸ v višini 20 %,
- dohodkov za obresti, dividende, licenčnine in ostalih dohodkov v višini 20 %,
- kapitalskih dobičkov od prodaje zemljišč ali zgradb 10 %,
- kapitalskih dobičkov od prodaje vrednostnih papirjev ali kapitalskih deležev 10 %,
- od dohodkov nerezidenta, najetega za gradnjo, vgradnje, montaže ali nudenje nadzornih storitev v kratkem časovnem obdobju v Koreji.

Izplačilo deleža v dobičku oziroma dividende rezidenta tuji pravni osebi (nerezidentu) so predmet davčnega odtegljaja v višini 22 %. Znižane stopnje davčnega odtegljaja so veljavne zgolj ob sklenjenem sporazumu med državama podpisnicama. Višina izplačanih dividend ni davčno priznana, zato davčna osnova ostaja nespremenjena (KPMG, 2013). Enaka stopnja davčnega odtegljaja velja tudi za obresti od posojil, ki se najemajo od povezanih družb v tujini ali od komercialnih bank v tujini. Vlada Republike Koreje zagotavlja različne spodbude in olajšave za induciranje neposredne tuje investicije.

Korejska vlada ponuja oprostitve plačevanja za davčne odtegljaja za več tipov plačil dohodkov (dividende in licenčin) hčerinskega podjetja svojemu matičnemu podjetju. Oprostitve plačevanja davčnih odtegljajev na dividende je na voljo za tuje investitorje, ki sodelujejo na določenih visoko-tehnoloških področjih poslovanja. Prvih pet let, od prvega leta s pozitivno davčno osnovo so dividende 100 % izvzete, naslednji dve leti pa so upravičeni do 50 % izvzema vrednosti dividend (PriceWaterhouseCoopers, 2012, str. 140).

Podobno kot za oprostitve plačevanja davčnega odtegljaja na dividende za visoko tehnološka podjetja, velja oprostitev tudi za plačila dohodkov za prenos tehnološkega znanja (know-how) oz. pravice do proizvodnje. Davek po odbitku na licenčna izplačila dobavitelju licenčne tehnologije se izvzema za 5 let, v primeru potrditve pogodbe s strani vladnih služb odgovornih za področje licenc (PKF International Limited, 2013, str. 4).

4.4 Stopnje davčnih odtegljajev po sporazumih o izogibanju dvojnega obdavčevanja

Sporazum za izogibanje dvojnega obdavčevanja med Slovenijo in LR Kitajsko je bil podpisan leta 1995 in istega leta tudi ratificiran v obeh državah za davke na dohodke (fizičnih in pravnih oseb). RS in Republika Koreja pa sta sklenila sporazum o izogibanju dvojnega obdavčevanja leta 2005. Konvenciji se uporabljata za katero koli osebo, ki je rezident obeh držav pogodbenic. V sporazumu se za stalno mesto poslovanja določajo podobno kot v ostalih preostalih sporazumih.

⁸ Aktualna povračila zneskov za letalske prevoze, nastanitvenih kapacitet in povračil za prehrano so izključene iz dohodkov osebnih storitev.

4.4.1 Dividende

Dividende, ki jih družba – rezident države pogodbenice – izplača rezidentu druge države pogodbenice, se lahko obdavčijo v drugi državi pogodbenici. Vendar se takšne dividende lahko obdavči tudi v državi pogodbenici, katere rezident je družba, ki izplačuje dividende, v skladu z zakoni te države pogodbenice, če pa je prejemnik upravičeni lastnik dividend, tako obračunani davek ne sme presegati 5 % bruto zneska dividend v sporazumu s LR Kitajsko. Konvenciji v 10. členu ne predvidevata dodatnega davka na dividende za rezidente obeh držav in za nerazdeljeni dobiček družb v obeh državah pogodbenic. Pri sporazumu z Republiko Korejo pa velja, da obračunani davek ne presega:

- 5 % bruto zneska dividend, če je upravičeni lastnik družba, ki ima neposredno v lasti najmanj 25 % kapitala družbe, ki plačuje dividende,
- 15 % bruto zneska dividend v vseh drugih primerih.

4.4.2 Obresti

Obresti, ki nastajajo v državi pogodbenici in so izplačane rezidentu druge države pogodbenice, se lahko obdavčijo v tej drugi državi pogodbenici. Vendar so lahko take obresti obdavčene tudi v državi pogodbenici, v kateri so nastale, in v skladu z zakoni te države pogodbenice, če pa je prejemnik upravičeni lastnik obresti, tako zaračunan davek ne sme presegati 10 % bruto zneska obresti v sporazumu z Ljudsko Republiko Kitajsko in 5 % bruto zneska obresti v sporazumu z Republiko Korejo. Izraz obresti, kot se uporablja v tem členu, pomeni dohodek iz terjatev kakršnekoli vrste, ne glede na to, ali so zavarovane s hipoteko ali ne in ne glede na to, ali imajo pravico do soudeležbe pri dolžnikovih dobičkih in še posebej pri dohodku iz državnih obveznic ter pri dohodku iz zadolžnic ali obveznic.

Pogodbene kazni zaradi zamude v plačilu se po tem členu ne štejejo za obresti. Kadar zaradi posebnega odnosa med plačnikom in upravičenim lastnikom (posojila med povezanimi osebami) ali med njima in drugo osebo znesek obresti glede na terjatev, za katero se plačajo, presega znesek, za katerega bi se sporazumela plačnik in upravičeni lastnik, če takega odnosa ne bi bilo, se določbe tega člena uporabljajo samo za zadnji omenjeni znesek. V takem primeru se presežni del plačil še naprej obdavčuje v skladu z zakonodajo vsake države pogodbenice, pri čemer je treba upoštevati druge določbe te konvencije.

4.4.3 Licenčnine

12. člen konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja pravi, da se licenčnine in avtorski honorarji, ki nastanejo v državi pogodbenici in se izplačujejo rezidentu v drugi državi pogodbenici, lahko obdavčujejo v tej drugi državi pogodbenici. Vendar pa se te licenčnine in avtorski honorarji lahko obdavčijo tudi v državi pogodbenici, v kateri nastanejo v skladu z zakoni te države pogodbenice, toda če je prejemnik upravičeni lastnik licenčnin in

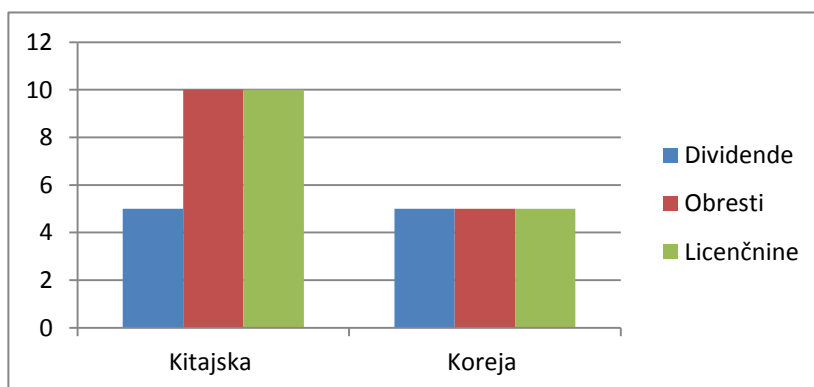
avtorskih honorarjev, tako obračunan davek ne sme presegati 10 % bruto zneska v sporazumu z LR Kitajsko in 5 % bruto zneska licenčnin in avtorskih honorarjev z Republiko Korejo.

S tretjim odstavkom 12. člena konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja izraz licenčnine in avtorski honorarji, uporabljen v obeh sporazumih, pomeni kakršna koli plačila, prejeta za uporabo ali pravico do uporabe, vsako avtorsko pravico za literarno, umetniško ali znanstveno delo, vključno s kinematografskimi filmi in filmi ali trakovi za radijsko ali televizijsko oddajanje, kakršen koli patent, znanje, zaščitno znamko, obliko ali model, načrt, tajno formulo ali postopek, ali za uporabo ali pravico do uporabe komercialne ali znanstvene opreme ali informacij, ki se nanašajo na industrijske, komercialne ali znanstvene izkušnje.

Šesti odstavek 12. člena določa, kako se obdavčuje presežek plačil med povezanimi osebami. Če znesek licenčnin oz. avtorskih honorarjev presega znesek, za katerega bi se sporazumela plačnik in upravičeni lastnik, če takega odnosa ne bi bilo, se določbe tega člena uporabljajo samo za zadnji omenjeni znesek. V takem primeru se presežni del plačil še naprej obdavčuje v skladu z zakonodajo vsake države pogodbenice, pri čemer je treba upoštevati druge določbe te konvencije

V drugem poglavju smo spoznali vsebino sporazumov in njihovo vlogo pri odpravljanju dvojnega obdavčevanja. Poleg tega nam tovrstni sporazumi nudijo manjše stopnje davčnih odtegljajev za dohodke iz držav, iz katere so nam prejete dohodke izplačali. Slika 5 nam pokaže primerjavo stopenj davčnih odtegljajev podjetij, registriranih v LRK, in podjetij, lociranih v Republici Koreji. Iz slike 4 je razvidno, da so stopnje davčnih odtegljajev v Koreji manjše na področju obresti in licenčnin, medtem ko pri dividendah obstajata enaki stopnji davčnih odtegljajev. Slednje pomeni, da bi imela hčerinska družba v Koreji manjšo davčno obveznost v državi vira dohodka kot primerljiva hčerinska družba na Kitajskem.

Slika 4: Davčni odtegljaji dogovorjeni v sporazumih v %

Vir: Davčni urad Republike Slovenije, Mednarodno obdavčevanje - Konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja, 2013.

Redke so države, ki v svoji nacionalni zakonodaji niso sprejele pravila, da se izplačane dividende, ki jih njeni nerezidenti plačujejo lastnikom v tujino, štejejo kot dohodek, ki ima svoj vir v tej državi, in so zato tam tudi obdavčene z davčnim odtegljajem v skladu z davčno stopnjo te države. V kolikor država vira v svoji nacionalni zakonodaji ni sprejela določbe o obdavčevanju izplačanih dividend z davčnim odtegljajem, jo k temu ne zavezujejo niti določila sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki določajo stopnjo davčnega odtegljaja pri plačilu dividend (Kovač, 2003, str. 64).

5. DAVČNO PLANIRANJE NA PRAKTIČNEM PRIMERU

Davčno načrtovanje vsekakor mora biti del poslovnega računovodstva. Namen je priprava informacij, na podlagi katerih poslovodstvo sprejme odločitve, usmerjene k optimalnim poslovnim izidom. Od presežka davčno priznanih prihodkov nad davčno priznanimi odhodki se odštejejo še davčne olajšave in dobljena davčna osnova se pomnoži z davčno stopnjo, nato upoštevamo še odbitek tujega davka in rezultat je davčna obveznost (Pugelj, 2012, str. 24). Osnovni cilj obračuna davka od dohodkov pravnih oseb je torej izračunati davčno osnovo. To je presežek prihodkov nad odhodki, dosežen v posameznem koledarskem oziroma poslovnem letu. Vendar se upoštevajo samo davčno priznani prihodki in odhodki, ki niso nujno enaki tistim v bilanci poslovnega izida.

5.1 Praktični primer izplačil denarnih sredstev hčerinskih družb iz tujine

V zadnjem poglavju bomo s pomočjo praktičnega primera predstavili, katera področja določil in vsebino davčne zakonodaje je potrebno poznati za planiranje davčnih obremenitev. Slednje lahko postane eden izmed dejavnikov odločanja vrhnjega poslovodstva o lokaciji hčerinske družbe v tujini, od katere lahko pričakujemo denarne tokove. Kot navedeno, smo za analizo primera izvzeli najpogostejše primere izplačil posameznih vrst dohodkov hčerinskih družb iz tujine in davčno obravnavo takega tovrstnega izplačila dohodka po posameznih državah. Poglobili smo se v davčne zavezance v različnih davčnih okoljih in davčno obravnavo prejetih dohodkov iz tujine za matično podjetje (angl. *parent company*) v Sloveniji. Naš primer bo slonel na hčerinskih družbah (v Koreji in na Kitajskem) slovenskega podjetja, ki želijo zaradi poslovnih odločitev vodstva matičnega podjetja prikazati dohodke in posledično višji dobiček v Sloveniji.

Predpostavljamo, da ima matično podjetje po svetu vrsto proizvodnih podjetij, ki proizvajajo visoko-tehnološke produkte z visoko dodano vrednostjo. Ker je uprava podjetja centralizirano naravnana, od svojih hčerinskih podjetij zahteva izplačilo dividend v razmeroma visokih zneskih. Matično podjetje ima trdno strukturo lastniškega in dolžniškega kapitala, zato je zmožno posredovati presežke posojil do hčerinskih družb. Kredit znotraj skupine je praviloma cenejši in v večini primerov prilagojen obrestnim meram, ki so še davčno priznane. Financiranje med podjetji v skupini je alokacijsko učinkovito, saj denar ostaja v skupini in se giblje iz podjetij s t.i. presežkom denarja k

podjetjem s pomanjkanjem denarnih sredstev. Zaradi strategije matičnega podjetja, da bi podjetje vsepovsod po svetu zagotavljalo visoko-tehnološke proizvode, bi se odločilo za podeljevanje licenčnih pogodb svojim hčerinskim družbam na azijskem trgu. Hčerinska podjetja bi se dajalcu licence za odstop pravice do izkoriščanja know-howa in blagovne znamke proizvodov zavezala za plačilo licenčnine.

Matično podjetje želi pred ustanovitvijo nove proizvodne družbe v tujini pregledati in analizirati davčne obremenitve, s katerimi lahko predvidi pogoje delovanja v prihodnosti in preveriti, katero davčno okolje je bolj optimalno. Za pravilno odločitev izbire lokacije poslovanja pa je potrebno upoštevati tudi preostale poslovne vidike (kot so velikost trga, tržni potencial, carinske omejitve, transferne cene itd.). Naš namen je torej prikazati potencialno obdavčitev glede na tržne predpostavke, za katere predpostavljamo, da se bodo z veliko verjetnostjo uresničile. Predpostavljamo, da bi matično podjetje analiziralo davčno okolje držav Ljudske Republike Kitajske in Republike Koreje sredi leta 2012 in da želi ustanoviti hčerinski družbi z začetkom leta 2013.

Kot je razvidno iz priloge 3, bi hčerinski družbi ustanovili z osnovnim kapitalom v višini 800.000 €, pri čemer bi bilo slovensko matično podjetje 100 % lastnik obeh družb. Obe hčerinski družbi sta visoko tehnološki proizvodni podjetji, v katerih se izdelujejo proizvodi z visoko dodano vrednostjo. Matična družba poleg osnovnega kapitala zahteva še krepitev preostalih sestavin kapitala, od prenesenega poslovnega izida, rezerv dobička, oblikovanih iz preteklih poslovnih let ter zakonske in kapitalske rezerve. Tekom naslednjih 5 let naj bi se bistveno povečale preostali sestavine kapitala, kot sta npr. preneseni poslovni izid ter rezerve iz dobička. Konec leta 2017 naj bi družbi imeli nominalno vrednost kapitala v višini 4.850.000 €.

Hčerinski družbi nove investicije najverjetneje ne bi zmogli financirati zgolj z lastniškim kapitalom, zato je smiselno najeti dolgoročen kredit. Zaradi poslovnih odločitev hčerinska družba hipotetično vzame posojilo pri matični družbi. Posojilo naj bi podjetje najelo v začetku leta 2013 v znesku 1.500.000 € z dogovorjeno obrestno mero 4,3 % za obdobje 5 let. Pod Prilogo 4, je prikazan potencialni amortizacijski načrt za 5-letno posojilo. Naj za obe podjetji velja predpostavka, da imata prejeta posojila zgolj s strani matičnega podjetja iz Slovenije. Ob uresnitvi predpostavk poslovanja naj bi podjetji od svoje matične družbe v januarju 2015 prejeli še desetletno posojilo (glej Priloga 4) v višini 4.000.000 EUR, pri čemer bi bila dogovorjena obrestna mera 5,2 % letno.

Obresti in anuitete se obračunajo enkrat mesečno, in sicer prvi obrok plačila anuitete in obresti zapade v plačilo konec januarja 2013. Zaradi potencialno nove investicije v osnovna sredstva, ki bi močno dvignili čisti prihodki od prodaje in hipotetično tudi dobiček iz poslovanja, bi se razmerje dolžniškega kapitala vis-a-vis lastniškemu kapitalu povečevalo v korist dolžniškega kapitala. V prihodnjih 3 letih bi se znesek posojil dvignil preko 4 milijonov EUR. Temu trendu bi sledile tudi obresti za prejeta posojila z intervalom med 47.073,16 € v letu 2014 in 235.096 € v letu 2015 (glej Tabelo 9).

Tabela 9: Višina obresti najetih posojil od matične družbe po letih 2013 – 2017 v €

Skupaj	2013	2014	2015	2016	2017
Posojila	1.362.593,00	1.081.753,00	4.631.988,00	4.004.418,00	3.346.302,00
Obresti	59.125,86	47.073,16	235.096,82	205.282,71	174.004,24

Iz Priloge 6 lahko razberemo, da bi (pri predpostavkah visokotehnološkega podjetja) obseg poslovanja še naprej rasel in dvigoval svoj dobiček iz poslovanja ter posledično tudi svoj čisti dobiček. Zaradi uspešnega poslovanja družb X in Y bi se tuji pravni osebi vsakoletno odločili izplačati dividende v skladu s sklepom skupščine delničarjev. Matična družba bi v letih od 2013 do 2015 prejela izplačilo bruto zneska dividend v višini v intervalu med 12,5 in 13 % od dobička pred davki (glej priloga 5). Poleg tega namerava matično podjetje zaradi posredovanja visoko-tehnološkega znanja in posledično proizvodnje produktov z visoko dodano vrednostjo zaračunavati licenčno nadomestilo v višini 5 % od dobička iz poslovanja. Slednje bi matični družbi povrnilo stroške, ki jih je imelo v povezavi z razvojem in raziskavami za določen produkt. Licenčna pravica bo trajala naslednjih 5 let. Ob upoštevanju bodočih planiranih rezultatov poslovanja iz Priloge 5 bi se odhodki za licenčno poslovanje gibali v zneskih, navedenih v Tabeli 10.

Tabela 10: Višina licenčnega nadomestila med leti 2013 in 2017 v €

	2013	2014	2015	2016	2017
EBIT	372.000,00	641.571,33	1.429.284,73	1.503.791,40	2.302.122,21
Licenčina	18.600,00	32.078,57	71.464,24	75.189,57	115.106,11

Navidezni primer je nakazal smer, kam in kako bi se lahko v realnosti gibale določene postavke v izkazu poslovnega izida družbe, locirane kjerkoli po svetu. V naslednjem podglavju bomo primer postavili v zakonodajne okvirje LRK in Republike Koreje s poudarkom ureditve davčnih odtegljajev za prenose denarnih sredstev hčerinske družbe k matični družbi.

5.2 Davčna obravnava izplačil z davčnim odtegljajem v azijskih državah

Skozi magistrsko delo smo že omenili, da bomo za našo analizo prikazali prenose denarnih izplačil za različne dohodke za podjetji, locirani v Koreji oziroma na Kitajskem. Pri davčni obravnavi bomo upoštevali določila iz nacionalnih davčnih zakonodaj in jih poizkušali čim bolj približati realnemu primeru. Podjetje bo zaradi posebnosti vsebine nacionalnih davčnih zakonodaj in davčnih osnov ter stopenj vodilo v različno visoko obdavčitev. Cilj je predstaviti planirano višino obdavčitve po posameznih državah za primere izplačil dohodkov iz povezanih hčerinskih družb.

Pri obračunu davčnih odtegljajev v Koreji bi se stopnje davka po odbitku razlikovale od stopenj na Kitajskem, ki so določene v sporazumih o izogibanju dvojnega obdavčevanja,

razen pri izplačilih dividend oz. udeležbe na dobičku. Čisti poslovni izid, po katerem bi se lahko nakazale dividende matični družbi po letih 2013 – 2017 (glej Priloga 5), naj bi rasel skozi celo obdobje. Znesek davčnega odtegljaja bi v obeh obravnavanih državah za izplačane dividende predstavljal višino 5 % (po vsebini sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja). Veljavne davčne spodbude izvemajo plačilo davčne odtegljaje na izplačilo dividend za petletno obdobje v Republiki Koreji z razliko od LRK, ki ne predvideva izvzema dividend za v LRK (tehnološka podjetja).

Razlike v stopnjah davčnega odtegljaja in vsebini davčnih zakonodaj obstajajo za področje obresti in licenčnin. Po sporazumu o izogibanju dvojnega obdavčevanja med Kitajsko in Slovenijo bi v letu 2013 davčni odtegljaj za obresti med matično družbo in hčerinsko družbo dosegel 5.912 € (10 % celotnih plačanih obresti) in s pričakovanim najemom posojil bi rasel tudi davčni odtegljaj. Nobenih izvzemov davčnih odtegljajev ni predvidenih za področje obresti (davčno ugodna različica). Za kitajskega rezidenta je pomembno, da se zaveda velikosti razmerja tanke kapitalizacije. Glede na hipotetičen primer bi bilo potrebno povečati osnovo za davek od dohodka pravnih oseb in sicer za 29.772 € zaradi presežka razmerja tanke kapitalizacije. Tabela 11 nam razkriva, kolikšen je znesek davčno nepriznanih obresti zaradi učinka tanke kapitalizacije.

Tabela 11: Davčno nepriznani odhodki zaradi tanke kapitalizacije po letih v €

	2013	2014	2015	2016	2017
Povprečje kapital	925.000,00	1.270.000,00	2.020.000,00	3.050.000,00	4.200.000,00
Povprečje posojila	1.362.593,00	1.081.753,00	4.631.988,00	4.004.418,00	3.346.302,00
Tanka kapitalizacija	1,47	0,85	2,29	1,31	0,80
Obresti	59.125,86	47.073,16	235.096,82	205.282,71	174.004,24
Davčno nepriznani odhodki (LRK)	/	/	29.772,08	/	/
Davčno nepriznani odhodki (Republika Koreja)	/	/	/	/	/

Legenda: *Dovoljeno razmerje za davčno priznane odhodke je 2:1 v LRK, in 3:1 v Republiki Koreji.

Ob upoštevanju identičnih pogojev bi davčna obveznost v Republiki Koreji ostala na enaki ravni. Dodatne davčne obremenitve bi nastopile za zaračunano obrestno mero, če ne bi bile v skladu z neodvisnim tržnim načelom. Predpostavljamo, da bi bila obrestna mera zaračunana po tržnih zakonitostih tudi za hčerinsko podjetje v Republiki Koreji. Z določbami sporazuma med RS in Republiko Korejo je definirano, da se za primer plačila obresti med rezidenti in nerezidenti odtegne 5 % vrednost celotnih plačanih obresti. Naš poenostavljen primer prikazuje, da hčerinsko podjetje v Koreji ne bi preseglo razmerja 3:1, do katerega so plačane obresti še vedno v celoti tudi davčno priznane.

Za izračun davčno nepriznanih odhodkov je potrebno izračunati povprečne skupne vrednosti posojil s strani povezanih oseb in povprečne vrednosti vseh postavk kapitala v posameznem davčnem letu. Izračunano razmerje nam služi kot primerjava z veljavnim razmerjem v posamezni državi. Dodatna predpostavka pri planiranju poslovanja podjetja je, da bi se slovensko matično podjetje odločilo za podelitev proizvodne licence za ekskluzivno proizvodnjo proizvodov. Predvidevamo, da bi podjetje tako v LRK in Republiki Koreji plačevalo licenčnino po neodvisnem tržnem načelu, primerljivo s preostalimi tržnimi transakcijami za zaračunano pravico do uporabe know-howa oz. patenta.

Stopnja, po kateri bi se nakazovala, naj bi bila splošno sprejeta v LRK in Republiki Koreji. V nasprotnem primeru bi bilo naše hčerinsko podjetje v Koreji primorano plačati davčni odtegljaj v višini 5 %, kar predstavlja nižjo davčno stopnjo kot za primerljivo hčerinsko podjetje v LRK (10 %). Pri davčni ugodni različici bi lahko hčerinsko podjetje v Republiki Koreji izvzelo plačilo licenčnine za obdobje 5 let. Na enak način bi kitajsko podjetje izvzemalo plačilo davčnega odtegljaja za licenčnine (angl. *know – how*).

V Tabeli 12 je predstavljeni prikaz planiranja davčnih obremenitev hčerinskih družb med 2013 in 2017 (podatki iz Prilog 8-11). V tem razdelku je torej predstavljen poenostavljen prikaz planiranja davčnih obremenitev, ki so posledica nacionalnih zakonodaj in sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Skupna davčna obremenitev za podjetje v LRK bi ob splošno znani davčni stopnji (25 %) davek od dohodkov pravnih oseb znašal 1.311.380 €, medtem ko bi skupna davčna obremenitev znašala 1.445.926 €. Kot smo lahko razbrali iz prejšnjega poglavja, je davčna ureditev za kitajske rezidente in nerezidente dokaj tehnološko usmerjena, saj ponuja različne davčne ugodnosti za visoko tehnološka podjetja.

Hipotetično bi se lahko naše hčerinsko podjetje po kriterijih davčne zakonodaje uvrstilo med visokotehnološka podjetja, ki so upravičena do znižane davčne stopnje (15 %). S priznavanjem statusa visoko-tehnološkega postopka bi se davčna obveznost močno zmanjšala, saj bi pri davku od dohodkov pravnih oseb plačali 331.395 € in 103.697 € za davčni odtegljaj. Velik del zmanjšane obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb na Kitajskem lahko pripišemo davčnim spodbudam (dve leti izvzema davčne osnove – davčne počitnice). Slednje bi nam davčno obveznost po preteku dveh let 100 % izvzema v prihodnjih treh letih še dodatno znižalo za dobrih 50 % pri obračunu davka od dohodka pravnih oseb.

Tabela 12: Davčne obremenitve hčerinskih družb na Kitajskem in v Koreji med leti 2013 - 2017 v €

Hčerinska družba	Kitajska	Kitajska (davčno ugodna)	Koreja	Koreja (davčno ugodna)
Prihodki	21.500.000,00	21.500.000,00	21.500.000,00	21.500.000,00
Odhodki za obresti	720.582,79	720.582,79	720.582,79	720.582,79
Odhodki za licenčnine	312.438,48	312.438,48	312.438,48	312.438,48
Dobiček pred davki	5.215.748,40	5.215.748,40	5.215.748,40	5.215.748,40
DDPO	*1.311.380,12	*331.394,91	1.147.464,65	0,00
Dividende	624.876,97	624.876,97	624.876,97	624.876,97
Davčni odtegljaj Σ :	134.545,98	103.302,13	82.894,91	36.029,14
-dividende	31.243,85	31.243,85	31.243,85	0,00
-obresti	72.058,28	72.058,28	36.029,14	36.029,14
-licenčnine	31.243,85	0,00	15.621,92	0,00
Davek Σ	1.445.926,10	434.697,04	1.230.360	36.029

Legenda: *odhodki za obresti presegajo dvokratnik instituta tanke kapitalizacije, zato presežek zneska obresti nad tem razmerjem ne bo davčno priznan (višja davčna osnova na Kitajskem za 29.772,08 €).

Korejska ureditev korporacijskih davkov in davčnih obremenitev pa ureja obdavčitev malce drugače. Za razliko od kitajske davčne zakonodaje korejski davčni sistem obdavčuje davek od dohodka pravnih oseb po progresivnem davčnem sistemu. Za naš primer to pomeni, da bi s poslovanjem, predpostavljenim v Prilogi 5, plačevali davek od dohodka pravnih oseb po 22 % davčni stopnji (skupaj splošni in dodatni davek). Vendar bi bili lahko ob izpolnjevanju pogojev oz. ob ustrezni odobritvi s strani korejske vlade upravičeni do 100 % izvzema davčne osnove za obdobje 5 let (davčno ugodna različica). Pri slednjem bi nam davčne spodbude ponujale oprostitev plačevanja davčnega odtegljaja na dividende in licenčnine (know-how). V primeru neugodne davčne situacije bi hčerinsko podjetje v Koreji med obdobjem 2013 – 2017 plačalo 1.230.359 € za plačilo davka od dohodka pravnih osebe in davčnih odtegljajev. V nasprotnem primeru bi bilo podjetje deležno vrsto davčnih ugodnosti in oprostitev in bi skupna davčna obremenitev znašala 36.029 €.

Manjšo neto obdavčitev bi torej ustvarila hčerinska družba v Koreji, saj na nižjo obdavčitev vplivajo nižja davčna stopnja za davek od dohodka pravnih oseb v Koreji ter nižje stopnje davčnega odtegljaja v Koreji. Močno vlogo imajo davčne spodbude, ki so v Republiki Koreji bolj izrazite in za rezidenta ugodnejše. Možnost poročila v celoti plačanega davka v tujini je v obeh državah enaka. Izračun končne davčne obveznosti matične družbe in upoštevanje davčnih obremenitev hčerinskih družb v tujini nam oriše planiranje davčnih obremenitev v prihodnje.

5.3 Obračun davka od dohodka v Sloveniji

Davčna obravnava davka od dohodka matične družbe v Sloveniji je podobna vsem ostalim davčnim obračunom gospodarskih družb. Matičnemu podjetju je z zakonom določen rok, do katerega mora prijaviti vse dohodke izven Slovenije in jih tudi obračunati. Matična

družba mora v svoj davčni obračun vključiti dohodke v bruto zneskih, za razliko pa uveljavljati odbitek tujega davka. To se dokazuje z dokazili tujega davčnega urada, pri katerem je bil obračunan in plačan tuj davek (davčni odtegljaj). V nadaljevanju nam je podana predstavitev obračuna davka od dohodka pravnih oseb za matično podjetje v Sloveniji, ki naj bi dobivalo dohodke iz hčerinskih družb, kot so bili navedeni v prejšnjih podpoglavjih.

Tuja pravna oseba bo izplačala dividende, ki jih rezident po slovenski zakonodaji prejme. V državah, kot sta Kitajska in Koreja, je nacionalna stopnja davčnega odtegljaja različna. Vendar ima Slovenija sklenjen sporazum z obema državama, zato mora upoštevati stopnjo davka po sporazumu (Kitajska 10 % in Koreja 5 %) in za vračilo davka začeti terjati državo izplačevalca. 24. člen ZDDPO-2 navaja, da se za prejete dividende iz tujine uporablja metoda izvzema, kar pomeni, da bo slovenski davčni zavezanec prejete dividende izvzel iz svojega obračuna DDPO in svojo davčno osnovo pustil nespremenjeno. Zneska davčnega odtegljaja v obračunu DDPO ne bo mogel uveljaviti kot v tujini plačan davek. Davčno osnovo bo povečal za 5 % od neto zneska prejetih dividend. Znesek davčne obveznosti bi ostal nespremenjen, ne glede na višino stopnje davčnih odtegljajev v sporazumih o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Za davčne prihodke v povezavi z dohodki prejetih obresti in licenčnin s strani hčerinskih družb se uporablja metodo navadnega odbitka, zato se davek v Sloveniji zmanjša le za znesek davka, plačanega v državi vira, ki je enak davku, ki bi ga Slovenija sama odmerila od dohodka.

Pri prejetih dohodkih od obresti od svojih hčerinskih družb je le-te potrebno vključiti v obračun davka od dohodka pravnih oseb in sicer pod razdelek 1.1 v bruto znesku, kajti odbitek tujega davka bomo uveljavljali pod zaporedno številko 18. Obračun davčne osnove pri nakazilu obresti iz Kitajske oz. Koreje se nam ne spremeni, pri davčni obveznosti pa je to drugače. Davčni odtegljaj za obresti na prejeta posojila na Kitajskem je višji od Koreje, zato bi bila davčna obveznost rezidenta (matične družbe) v Sloveniji višja za primer korejskega podjetja. Enak princip se bi uporabljal pri prejemu dohodkov za uporabo ali pravico do uporabe avtorskih pravic, patentov, zaščitnih znakov in drugih premoženjskih pravic in drugih podobnih dohodkov (t.i. licenčnin). Davčni odtegljaj za licenčnine so v Koreji nižje kot za primerljive davčne odtegljaje na Kitajskem, zato bi bila davčna obveznost matične družbe tudi v tem primeru nižja kakor za matično podjetje s kitajskim podjetjem.

V Prilogah 8 – 11 so prikazane simulacije davčnega obračuna matičnega podjetja za prejete dohodke s strani hčerinskih družb v LRK in Republiki Koreji. Opazne razlike se pojavljajo pri prejetih dohodkih iz obeh držav. Velik vpliv na izdelavo davčnega obračuna imajo tudi davčne spodbude v omenjenih državah, ki vplivajo na odločitev o izvzemu dividend v neto ali bruto znesku ter (ne)plačilo davčnega odtegljaja, s katerim uveljavljamo odbitek tujega davka in si posledično znižamo davčno obveznost v RS.

Tabela 13: Pregled planiranja davčnih obremenitev matičnega podjetja po variantah v €

Zap. Številka	Postavka	Kitajska neugodna	Koreja neugodna	Kitajska ugodna	Koreja ugodna
1.	PRIHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih, od tega:				
1.1.	Dohodki, od katerih je bil odtegnjen davek na viru, vključno z davčnim odtegljajem	1.033.021	1.033.021	1.033.021	1.033.021
2.	Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov –	0	0	0	0
2.1.	Izvem prihodkov od nepridobitne dejavnosti	0	0	0	0
2.2.	Izvem prihodkov iz odprave ali porabe že obdavčenih ali delno obdavčenih rezervacij	0	0	0	0
2.3.	Izvem prihodkov za že obdavčene prihodke zaradi odprave nepotrebnih rezervacij	0	0	0	0
2.4.	Izvem prihodkov iz odprave oslabitev, če se predhodna oslabitev ni upoštevala	0	0	0	0
2.5.	Izvem dividend in dohodkov, podobnih dividendam	593.633	593.633	593.633	624.877
12.3.	Izvem odhodkov, ki zadevajo izvzete dividende in dohodke, podobne dividendam, v višini 5 % izvzetih dohodkov	29.682	29.682	29.682	31.244
16.	OSNOVA ZA DAVEK (13 – 15)	1.062.703	1.062.703	1.062.703	1.064.265
17.	DAVEK (zap. Št. 16 krat 17 %)	180.659	180.659	180.659	180.925
18.	Odbitek tujega davka	103.302	51.651	72.058	36.029
19.	Povečanje ali zmanjšanje davka zaradi sprememb odbitka tujega davka	0	0	0	0
20.	Davčna obveznost	77.357	129.008	108.601	144.896

Tabela 13 nazorno pokaže razlike med obračunom DDPO v RS med podjetji v tujini, ki jih lahko pripišemo različnim stopnjam davčnih odtegljajev (sporazumi o izogibanju dvojnega obdavčevanja) za področje obresti in licenčnin. Obračuni dividend so v davčno neugodnih različicah popolnoma enaki, do razlike prihaja zgolj zaradi veljave davčnih spodbud za dividende v primeru Republike Koreje. Pri tem moramo upoštevati, da moramo prejete dividende vedno prikazati v bruto znesku, saj za to nismo plačali davčnega odtegljaja. Majhna odstopanja je možno pričakovati pri postavki 18 (odbitek tujega davka) in so posledica davčnih odtegljajev v tujini plačanega davka.

Potencialno davčno obveznost matičnega podjetja v RS predstavlja rezultat odštevanja davka od dohodkov pravnih oseb za prejete dohodke v RS in odbitkom tujega davka plačanega v tujini. Zavezanec bo pri sestavi davčnega obračuna v svojem obračunu DDPO za 77.357 € (davčno neugodna situacija) oziroma 108.601 € (davčno ugodna situacija) povečal svojo davčno obveznost za družbo v LRK. Za dohodke prejete od družbe, locirane v Republiki Koreji se davčna obveznost poveča za 129.008 € (neugodna) in 144.896 € (ugodna).

Tabela 14 prikazuje skupni učinek davčnih obremenitev mednarodnega podjetja z možnostjo ustanavljanja hčerinskih podjetij v Koreji ali na Kitajskem. Hipotetičen primer je poenostavljeno pokazal, da bi bila skupna davčna obremenitev primerjalno manjša v Koreji (posledica nižjih stopenj DDPO in davčnih odtegljajev). Upošteva dejstvo, da je znesek plačanega tujega davka odbitna postavka v domačem obračunu dohodka pravnih oseb, se davčna obveznost za tuje dohodke poveča v primeru Koreje, vendar je kljub temu skupna davčna obremenitev hčerinskega podjetja na Kitajskem večja, ne glede na davčno ugodno oziroma davčno neugodno različico.

Tabela 14: Davčne obremenitve mednarodnega podjetja za obdobje 2013-2017 v €

Država	V tujini plačan davek	V RS plačan davek	Skupaj plačan davek
Kitajska (neugodna)	1.445.926	77.357	1.523.283
Kitajska (ugodna)	434.697	108.601	543.298
Koreja (neugodna)	1.230.360	129.008	1.359.368
Koreja (ugodna)	36.029	144.896	180.925

SKLEP

Uprave podjetij v dinamičnem, mednarodnem okolju so primorane planirati poslovanje matične družbe in njemu povezanih podjetij. Strateško načrtovanje matičnega podjetja narekuje tudi uspešnost poslovanja hčerinskih družb. Nemalokrat pridemo do situacije, ko se denarna sredstva nakazujejo matičnemu podjetju. Struktura razvejanega mednarodnega podjetja z lastniškimi deleži v hčerinskih družbah v tuji državi je subjekt davčne jurisdikcije teh držav. Davčnih sistemov zagotovo ne moremo enačiti oz. primerjati zgolj na podlagi davčnih stopenj, vendar je potrebno za učinkovito planiranje davčnih obremenitev podjetij poznati določila iz dotičnih zakonodaj. Države načeloma spodbujajo mednarodno menjavo ali celo ponujajo davčne spodbude za neposredne tuje investicije. Pogosto pa se pri pretoku kapitala oz. odhodkih hčerinskih podjetij postavljajo omejitve.

Davčni odtegljaji so instrument posamezne države, da omeji nenadzorovano odtekanje kapitala iz države. Države med seboj sklepajo konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja, s katerimi obojestransko znižujejo stopnje davčnih odtegljajev. Davčni odtegljaj, kot poseben način obračunavanja davka od dohodkov, je danes uveljavljen v skoraj vseh davčnih sistemih, njegova uporaba pa je najbolj razširjena pri obdavčevanju dohodkov iz premoženja. Davčni odtegljaj se lahko obračuna od dohodkov fizičnih in pravnih oseb, ki lahko zavzame obliko akontacije davka ali dokončne dajatve. Davčni odtegljaj se najpogosteje odmerja z uporabo proporcionalne davčne stopnje od bruto dohodkov in je prisoten v vseh razvitih državah sveta (Kovač, 2003, str. 32).

Suverenost pa zaznamo na področju določanja davčne osnove z davčnimi spodbudami, ki lahko našo potencialno davčno obveznost dodobra zmanjša. Za celovito in objektivno sliko, katera možnost je bolj optimalna z vidika obdavčitve hčerinskih podjetij, je potrebno obravnavati davčno zakonodajo in obremenitve v državah, kjer se nahajajo hčerinska podjetja, ter nenazadnje državo rezidentstva matične družbe.

Kot pomembno področje urejanja poslovanja med povezanimi osebami se omenja institut tanke kapitalizacije, ki omejuje pretirano prenašanje dobička na matično podjetje v tujini. Plačilo denarnih sredstev (licenčnine) za neopredmetena sredstva urejajo transferne cene v posamezni državi, ki lahko ob nespoštovanju tržnega načela naložijo dodatno davčno obremenitev po notranje veljavnih aktih za davčne odtegljaje. Za matično podjetje v Sloveniji, mora podjetje upoštevati določila ZDDPO-2 glede priznane obrestne mere kot spodnjo mejo intervala obrestne mere. Kot zgornja meja intervala velja obrestna mera, ki bi jo za podobno tveganje ponudila neodvisno finančna institucija oziroma poslovna banka. Podobno kot pri transfernih cenah za posojila je potrebno pregledati in upoštevati določila glede transfernih cen za neopredmetena sredstva. V primeru, da nočemo prilagoditve davčnih osnov za hčerinsko in matično podjetje, se mora narediti analiza za zaračunano nadomestilo neopredmetenega sredstva, ki je v skladu z neodvisnim tržnim načelom.

Po pregledu vsebine davkov po državah smo implicirali vse relevantne sporazume ter metode o izogibanju dvojnega obdavčevanja ter s praktičnim hipotetičnim primerom prikazali obdavčitev slovenskega podjetja po načelu svetovnega dohodka. V magistrskem delu smo poizkušali predstaviti čim bolj realno sliko obračuna davka od dohodka pravnih oseb po ZDDPO-2. Ob prenosu denarnih sredstev (obresti, licenčnine) je potrebno le-te vključiti v obračun dohodka pravnih oseb, medtem ko se prejete dividende načeloma ne vključujejo v davčni obračun. Upoštevanje predpostavk ob identičnem poslovanju hčerinskih podjetij nam nalaga isto osnovo za davek.

Razlike pa se pojavijo, ko se uveljavljajo zneski plačanega tujega davka. Z možnostjo uveljavitve odbitka tujega davka je učinek manjši, saj je plačan tuj davek v celoti odbiten, kar pomeni, da manjša stopnja davčnega odtegljaja pomeni večje plačilo v državi matične družbe. Slednji ob upoštevanju manjšega odbitka tujega davka pomenijo bistveno višjo davčno obveznost v Republiki Sloveniji.

Z analizo davčnih sistemov v magistrskem delu smo primerjali davčno obremenitev v Koreji in na Kitajskem. Za celotno sliko, katera opcija je bolj ugodna je treba vzeti v ozir v tujini plačan davek, ki vključuje davek od dohodkov pravnih oseb in znesek davčnih odtegljajev ter morebitne prilagoditve davčnih osnov zaradi nespoštovanja neodvisnega tržnega načela ali davčno nepriznanih odhodkov hčerinskih družb. Poleg tega matične družbe zaradi uveljavljenosti načela svetovnega dohodka v slovenski davčni zakonodaji plačajo davek od dohodkov pravnih oseb za prejete obresti od danih posojil, licenčin za odstop pravic do koriščenja neopredmetenih sredstev in manjši del za prejete dividende oziroma udeležbe na dobičku svojih hčerinskih družb v tujini.

Za hčerinsko podjetje v Koreji bi ob realizaciji predpostavk, ne glede na davčno ugodno ali neugodno izkazovalo bistveno manjšo davčno obveznost v primerjavi s podjetjem na Kitajskem. Planiranje davčnega bremena je vsekakor dobro orodje tako za uprave mednarodnih podjetij, pred ustanavljanjem nove pravne osebe na novi lokaciji, saj je načrtovanje obdavčitve pomemben, vendar ne edini dejavnik, ki odloča o izbiri primernosti nove proizvodne lokacije.

LITERATURA IN VIRI

1. Abdallah, M.W. (1989). *International Transfer Pricing Policies*. New York: Quorum Books.
2. Andrejašič, I. (2007). *Zakon od davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2)/s komentarjem in stvarnim kazalom*. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije.
3. Arnold, B., & McIntyre, M. (2002). *International Tax Primer*. Hague (Netherlands): Kluwer Law International.
4. Bohorič, M., & Oštir, D. (2006). *Davki v podjetju*. Ljubljana: Inštitut za javne finance.
5. Cbize. (b.l.). Corporate Income Tax Reduction and Exemption. Najdeno 15. avgusta 2013 na spletnem naslovu <http://www.cbize.com/upload/document/atta%20enterprises%20income%20tax%20reductions%20and%20exemptions.pdf>
6. Czinkota, M. R. (2010). *International Business*. Brentwood: Wessex Publishing.
7. Čok, M. (1998). *Dejanska stopnja davka od dobička v Republiki Sloveniji* (magistrsko delo). Ljubljana: Ekonomska Fakulteta.
8. Čok, M., Gabrijelčič, I., Prezelj, T., & Sambt, J. S. (2011). *Mednarodna primerjava davkov*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
9. Davčna uprava Republike Slovenije. (2007a, 20. april). Pojasnilo DAVČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE št. 42105-64/2007. Najdeno 26. junija 2013 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=714>
10. Davčna uprava Republike Slovenije. (2007b, 13. Februar). KONVENCIJE O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA DOHODKA IN PREMOŽENJA. Najdeno 23. maja 2013 na spletnem naslovu http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/vpis_podatkov_o_dohodkih_iz_zaposlitve_dosezenih_v_tujini_v_napoved_za_odmero_dohodnine_za_let_2006/
11. Davčna uprava Republike Slovenije. (2013a). Mednarodno obdavčevanje - Konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja. Najdeno 10. junija 2013 na spletnem naslovu http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/seznam_veljavnih_mednarodnih_pogodb_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja/
12. Davčna uprava Republike Slovenije. (2013b) . Obračun davka od dohodkov pravnih oseb. Najdeno 22. avgusta 2013 na spletnem naslovu http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_od_dohodkov_pravnih_oseb_obrazci/obracun_davka_od_dohodkov_pravnih_oseb/
13. Davčna uprava Republike Slovenije. (2013c) . Obrestne mere za obresti na posojila med povezanimi osebami. Najdeno 15. septembra 2013 na spletnem naslovu

http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/davki_in_carine/obrestne_mere_za_obresti_na_posojila_med_povezanimi_osebami/

14. Deloitte. (2009, 5. maj). Vpliv izvzema dividend (neto/bruto) na davčno obveznost v letu 2008. Najdeno 28. junija 2013 na spletnem naslovu

https://www.deloitte.com/view/en_ie/ie/1dd055baf1001210VgnVCM100000ba42f00aRCRD.html

15. Deloitte. (2013). Taxation and investment in China 2013. Najdeno 3. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Global/Local%20Assets/Documents/Tax/Taxation%20and%20Investment%20Guides/2013/dttl_tax_guide_2013_China.pdf

16. Drobnič, N. (2006). *Mednarodno davčno načrtovanje in njegov pomen za poslovne odločitve* (magistrsko delo). Maribor: Pravna fakulteta Maribor.

17. Drobnič, N. (2007). *Gradivo za izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.

18. Drobnič, N. (2008). *Davčno načrtovanje in optimiranje čezmejnih naložb*. Maribor: Davčni inštitut.

19. Grilj, S. (2000). Izkušnje Davčna uprava Republike Slovenije na področju nadzora davka od dobička pravnih oseb. *Zbornik referatov, 1.letna konferenca davčnikov* (str. 271-286). Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.

20. Guzina, B. (2007, 11. septembra). Davčne posledice pri poslovanju s tujino. *Finance*. Najdeno 5. julija 2013 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/221336/Najpogostej%20A1e-napakedav%20C4%20dnih-zavezancev-Izvzem-prihodkov-od-dividend>

21. Guzina, B. (2012 September). Davčna knjižnica. Najdeno 10. Marca 2013 na spletnem naslovu <http://www.davcnaknjiznica.com/knjiznica/knjiga/18/prirocnik-transferne-cene-2012-->

22. Hauptman, L. (2004). Davčno načrtovanje na ravni politike podjetja. *Revizor*, 15(9), 83-100.

23. Hosner, A. (2008). *Davčni odtegljaj v okviru mednarodne dvojne obdavčitve*. Maribor: Univerza v Mariboru, Ekonomsko - poslovna fakulteta.

24. IRET. (2010, 23. december). The Tax System of China. Najdeno 29. maja 2013 na spletnem naslovu <http://iret.org/pub/BLTN-94.PDF>

25. Jaklič, M. (1999). *Poslovno okolje podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

26. Jelčić, B., Lončarič Horvat, O., Šimovc, J., Arbutina, H., & Mijatovič, N. (2008). *Financijsko pravo i financijska znanost*. Zagreb: Narodne Novine.

27. Jerman, S. (2007). *Posebni del davčnega postopka - ZDDPO-2*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.

28. Jovanovič, T. (2013). *Merjenje vpliva pravil proti davčnemu izogibanju v EU na obdavčevanje mednarodnih podjetij - doktorska disertacija*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani - Fakulteta za upravo .

29. King & Wood Mallesons. (2007). China Bulletin. Najdeno 27. avgusta 2013 na spletnem naslovu <http://www.kingandwood.com/Bulletin/ChinaBulletinContent.aspx?id=bf8ce03-f425-4a63-a235-74829e1a6f2b>
30. Ključanin, E., & Zemljič, M. (2004). *Konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja z obrazložitvijo*. Ljubljana: Šircelj Consulting.
31. Kokotec-Novak, M. (2003). *Davščine in davčno svetovanje*. Maribor: Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta.
32. Kovač, M. (2003). Pravni vidiki in metode za odpravo mednarodnega dvojnega obdavčevanja svetovnega dohodka. *Podjetje in delo*, 3(4), 587-615.
33. Kovač, M. (2004). *Obdavčevanje svetovnega dohodka*. Maribor: Davčni inštitut.
34. KPMG. (2008, 23. januar). PRC Corporate income tax law. Najdeno 6. junija 2013 na spletnem naslovu <http://www.kpmg.com/CN/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/prc-corporate-income-tax-law-0801.pdf>
35. KPMG. (2013). KPMG Global Research. Najdeno 9. junija 2013 na spletnem naslovu <http://www.kpmg.com/global/en/issuesandinsights/articlespublications/cross-border-mergers-acquisitions/pages/default.aspx>
36. Krek, P. (2008). *Davek po odbitku na obresti za posojila pri SID Banki d.d.* (magistrsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
37. Kruhar-Puc, R. (2008). *Davčne oaze danes!*. Ljubljana: Založniška hiša Primath.
38. Kuhar, Š. (2008). *TRANSFERNE CENE poslovni in davčni vidik*. Ljubljana: Časnik Finance.
39. Makovec Brenčič, M., Lisjak, M., Pfajfar, G. & Ekar, A. (2006). *Mednarodno poslovanje*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
40. National Tax Service. (2010, 18. februar). Transfer Pricing. Najdeno 24. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.nts.go.kr/eng/resources/resour_61.asp?top_code=R001&sub_code=RS06&ssub_code=RSF1
41. National tax service Korea. (2012). Korean Taxation 2012. Najdeno 6. junija 2013 na spletnem naslovu http://www.nts.go.kr/eng/korean/korean_01.asp?top_code=K001&sub_code=KS01&ssub_code=KSA1
42. Organisation for Economic Co-operation and Development (2008). *OECD Model Tax Convention on Income and on Capital*. Amsterdam: IBFD.
43. Organisation for Economic Co-operation and Development (2010, 22. julij). Smernice OECD za določanje tranfernih cen za mednarodna podjetja in davčne uprave. Najdeno 29. junija 2013 na spletnem naslovu http://www.Davčna Uprava Republike Slovenije.gov.si/fileadmin/Davčna Uprava Republike Slovenije.gov.si/pageuploads/Mednarodno_obdavcenje/Smernice_OECD_za_dolocanje_transfernih_cen_za_mednarodna_podjetja_in_davcne_uprave_julij_2010.pdf

44. Owens, J. (1998). *Taxation within a Context of Economic Globalization*. Amsterdam: IBFD.
45. Pavšič, M. (2009). *Davek od dohodka pravnih oseb ter primerjava davčnih stopenj znotraj EU*. Maribor: Ekonomsko - poslovna fakulteta.
46. Pernek, F., Škof, B., & Kobal, A. (1999). *Finančno pravo in javne finance*. Maribor: Pravna Fakulteta.
47. Petauer, B., & Černe, M. (2006). *Davčni odtegljaj v praksi (obračunavanje, zakonodaja, praktični primeri)*. Lesce: Založba Legat.
48. Peteršinek, J. (2006). *Davčne oaze in nova slovenska davčna zakonodaja* (diplomsko delo). Maribor: Univerza v Mariboru, Ekonomsko - poslovna fakulteta.
49. PKF International Limited. (2012, april). China Tax Guide 2012. Najdeno 8. julija 2013 na spletnem naslovu <http://www.wipfli.com/Resources/Images/21729.pdf>
50. PKF International Limited. (2013). Republic of Korea Tax Guide 2012. Najdeno 12. avgusta 2013 na spletnem naslovu <http://www.wipfli.com/Resources/Images/13753.pdf>
51. PriceWaterhouseCoopers. (2012). Understanding Mergers and Acquisitions tax in Asia - 2012. Najdeno 10. junija 2013 na spletnem naslovu http://www.pwccn.com/webmedia/doc/634744033259449871_ma_asiantaxguide_2012_kr.pdf
52. PriceWaterhouseCoopers. (2013a). The People's Republic of China: Tax facts and figures. Najdeno 2. junija 2013 na spletnem naslovu http://www.pwccn.com/home/eng/cn_tax_facts_figures.html
53. PriceWaterhouseCoopers. (2013b). A summary of Korean Corporate and Individual Income taxes. Najdeno 24. junija 2013 na spletnem naslovu http://www.pwc.com/kr/en/publications/korean-tax_2012.jhtml
54. PriceWaterhouseCoopers. (2013c). The People's Republic of China - Tax Facts and Figures - 2013. Najdeno 5. julija 2013 na spletnem naslovu http://www.pwchk.com/webmedia/doc/635000707464753262_cn_tax_facts_figures.pdf
55. Prislán, B. (2011). Nova konvencija o izogibanju dvojnemu obdavčevanju z Italijo. *IKS; revizija za računovodstvo in finance*. XXXVIII (5), str. 41-66.
56. Pritržnik, Š. (2006). *Vstopne strategije na trg LR Kitajske*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
57. Pugelj, N. (2012). *Razumevanje vsebine davka od dohodkov pravnih oseb pri davčnih zavezancih*. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
58. Rebernik, M., Širec, K., Bradač Hojnik, B., Štrukelj, T. & Hauptman, L. (2004). *Slovenski podjetniški observatorij 2003*. Maribor: Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij.
59. Remškar, B. (2004). *Izračun efektivnih davčnih stopenj na kapital, delo in potrošnjo* (magistrsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
60. Roppa, M. (2013). *Izdelava davčnega obračuna DDPO za leto 2012* (na praktičen način). Ljubljana: Davčna hiša Bilans.
61. Scholes, M. S. (2002). *Taxes and business strategy*. New Jersey: Prentice Hall.

62. Šinkovec, J. (2001). *Koncernsko pravo - povezana podjetja*. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije.
63. Šircelj, A. (2004). Harmonizacija davkov - tudi poslej puding na žeblju. *Slovensko pravo in gospodarstvo ob vstopu Slovenije v EU - Mednarodna konferenca Portorož 21.-24. april 2004* (str. 15-20). Ljubljana: Pravna fakulteta.
64. Šircelj, A., & Svilar, B. (1998). *Zakon o davku od dobička pravnih oseb s komentarjem*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
65. Škof, B. (2007). *Davčno pravo*. Maribor: Davčno-finančni raziskovalni institut.
66. Južna Koreja - Izvozno okno. (b.l.) V *Izvozno okno*. Najdeno 5. junija 2013 na spletni strani http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Podatki_o_drzavah/Juzna_Koreja/Poslovanje/Dajatve_754.aspx
67. Slovenski inštitut za revizijo. (2010, marec). *Slovenski računovodski standardi 2006*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
68. Stanovnik, T. (2004). *Javne finance*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta.
69. Stanovnik, T. (2008, januar). Obdavčevanje in mednarodni pretok kapitala. Najdeno 16. julija 2013 na spletnem naslovu http://miha.ef.uni-lj.si/_dokumenti3plus2/192014/EF-januar2008c.ppt
70. Šterk Jereb, J. (2008). *Priprava dokumentacije za dokazovanje primerne transferne cene* (diplomsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
71. Tičar, B. (2001). *Uvod v korporacijsko pravo*. Ljubljana: Inštitut za javno upravo.
72. WIPFLI. (2012). *Worldwide Tax Guide 2012*. Najdeno 2. julija 2013 na spletnem naslovu <http://www.wipfli.com/resources/images/13753.pdf>
73. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb. *Uradni list RS* št. 117/2006ZDDPO-2. (2006). Ur.l. RS, št. 90/2007, 56/2008, 76/2008, 92/2008, 5/2009, 96/2009, 110/2009-ZDavP-2B (1/2010 popr.), 43/2010, 59/2011, 24/2012, 30/2012, 94/2012.
74. Zakon o gospodarskih družbah. *Uradni list RS* št. 42/2006, 60/2006 popr., 26/2007-ZSDU-B, 33/2007-ZSReg-B, 67/2007-ZTFI (100/2007 popr.), 10/2008, 68/2008, 23/2009; Odl. US: U-I-268/06-35.
75. Zakon o ratifikaciji sporazuma med vlado Republike Slovenije in lada Ljudske Republike Kitajske o izogianju dvojnega obdavčevanja in preprečevanja davčnih utaj. *Uradni list RS* št. 59/1995.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Pravilnik o priznani obrestni meri.....	1
Priloga 2: Priznana obrestna mera za izbrana obdobja v RS	3
Priloga 3: Kapitalska struktura hčerinskih družb v LRK in v Republiki Koreji	3
Priloga 4: Planirano odplačevanje posojil hčerinskih družb matičnemu podjetju	4
Priloga 5: Planirano poslovanje hčerinskih družb	9
Priloga 6: Davčne obremenitve hčerinske družbe v Republiki Koreji	10
Priloga 7: Davčne obremenitve hčerinske družbe v LRK	11
Priloga 8: Davčno planiranje matičnega podjetja za hčerinsko družbo v Republiki Koreji (neugodna varianta).....	12
Priloga 9: Davčno planiranje matičnega podjetja za hčerinsko družbo v Republiki Koreji (ugodna varianta)	13
Priloga 10: Davčno planiranje matičnega podjetja za hčerinsko družbo v LRK (neugodna varianta)	14
Priloga 11: Davčno planiranje matičnega podjetja za hčerinsko družbo v LRK (ugodna varianta)	15

Priloga 1: Pravilnik o priznani obrestni meri

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa metodologijo za določanje priznane obrestne mere in priznane obrestne mere za obresti na posojila med povezanimi osebami, ki se upošteva pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov zavezanca.

2. člen

(priznana obrestna mera)

(1) Priznana obrestna mera je vsota variabilnega dela obrestne mere za valuto, izraženega v odstotkih, v skladu s 3. ali 4. členom tega pravilnika, in pribitka, izraženega v bazičnih točkah, v skladu s 5. členom tega pravilnika.

(2) Ena bazična točka znaša 1/100 odstotne točke, to je 0,01%.

3. člen

(variabilni del priznane obrestne mere za ročnosti
večje od 6 mesecev)

(1) Variabilni del obrestne mere po posameznih valutah je naslednji:

- za euro – EURIBOR,
- za ameriški dolar – LIBOR-USD,
- za japonski jen – LIBOR -JPY,
- za britanski funt – LIBOR-GBP,
- za švicarski frank – LIBOR-CHF,

in sicer se uporabljajo obrestne mere, ki so objavljene na »Telerata«, na strani 248 za euro in na strani 3750 za druge našteje valute iz tega odstavka oziroma na podobni strani drugega sistema, ki kaže uradne vrednosti medbančnih obrestnih mer, za ročnost 12 mesecev, na prvi delovni dan v mesecu za tekoči mesec.

(2) Če je valuta posojila med povezanima osebama različna od valut iz prvega odstavka tega člena, je variabilni del priznane obrestne mere obrestna mera za euro, ki se ji prišteje dvakratnik ustreznega pribitka na kreditno oceno iz tretjega odstavka 5. člena tega pravilnika.

4. člen

(variabilni del priznane obrestne mere za ročnosti
do vključno 6 mesecev)

(1) Ne glede na 3. člen tega pravilnika se za variabilni del obrestne mere po posameznih valutah iz prvega odstavka 3. člena tega pravilnika za posojila med povezanimi osebami z ročnostjo:

- do vključno 1 meseca,
- do vključno 3 mesecev in
- do vključno 6 mesecev,

uporabljajo obrestne mere, ki so objavljene na »Telerata«, na strani 248 za euro in na strani 3750 za druge našteje valute za ustrezne ročnosti oziroma na podobni strani drugega sistema, ki kaže uradne vrednosti medbančnih obrestnih mer za ustrezne ročnosti na prvi delovni dan v mesecu za tekoči mesec.

(2) Za izračun priznane obrestne mere za ročnosti manjše od enega leta se ne upoštevajo pribitki na ročnost iz drugega odstavka 5. člena tega pravilnika.

(3) Če je valuta posojila med povezanima osebama različna od valut iz prvega odstavka 3. člena tega pravilnika, je variabilni del priznane obrestne mere obrestna mera za euro ustrezne ročnosti, ki se ji prišteje dvakratnik ustreznega pribitka na kreditno oceno iz tretjega odstavka 5. člena tega pravilnika.

5. člen

(pribitki)

(1) Pribitek je sestavljen iz dela, ki je povezan z ročnostjo zadolžitve, in dela, ki je povezan s kreditno oceno zavezanca, ki prejema posojilo od povezane osebe, oziroma kreditne ocene povezane osebe, ki ji zavezanec daje posojilo.

(2) Za posamezne ročnosti so pribitki na ročnost naslednji:

- do vključno 1 leta – 0 bazičnih točk,
- do vključno 5 let – 3 bazične točke,
- do vključno 10 let – 5 bazičnih točk,
- nad 10 leti – 6 bazičnih točk.

(3) Pribitek na kreditno oceno je odvisen od kreditne ocene zavezanca, ki prejema posojilo od povezane osebe, oziroma kreditne ocene povezane osebe, ki ji zavezanec daje posojilo. Za posamezne kreditne ocene, ki so objavljene po metodologiji podjetja »Standard & Poor's« ali drugi metodologiji, ki jo je mogoče enolično prevesti v ocene po metodologiji podjetja »Standard & Poor's«, so pribitki na kreditno oceno naslednji:

- od AAA do A- – 5 bazičnih točk,
- od BBB+ do B- – 20 bazičnih točk,
- pod B- – 200 bazičnih točk,
- če zavezanec nima kreditne ocene (brez ocene) – 100 bazičnih točk.

6. člen

(objavljanje variabilnega dela priznane obrestne mere)

(1) Ministrstvo, pristojno za finance, objavlja vsak tretji delovni dan v mesecu variabilni del priznane obrestne mere po posameznih valutah iz prvega odstavka 3. člena in prvega odstavka 4. člena tega pravilnika.

(2) Ministrstvo, pristojno za finance, objavlja obrestne mere iz prvega odstavka tega člena na spletnih straneh Ministrstva za finance in Davčne uprave Republike Slovenije.

7. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati 1. januarja 2007.

Vir: Davčni urad Republike Slovenije – Obrestne mere za obresti na posojila med povezanimi osebami, 2013.

Priloga 2: Priznana obrestna mera za izbrana obdobja v RS

Tabela 1: Variabilni deli priznane obrestne mere za izbrana obdobja v %

	EUR	USD	JPY	GBP	CHF
Januar 2013 - Do vključno 1 meseča	0,10900	0,20770	0,13086	0,49313	-0,00800
Januar 2013 - Do vključno 3 mesecev	0,18800	0,30500	0,17429	0,51500	0,01200
Januar 2013 - Do vključno 6 mesecev	0,31900	0,50625	0,28086	0,66688	0,06900
Januar 2013 - 12 mesecev	0,54300	0,84250	0,48571	1,01375	0,25640
December 2012 - Do vključno 1 meseča	0,11300	0,21500	0,13371	0,49625	0,00500
December 2012 - Do vključno 3 mesecev	0,19000	0,31050	0,18429	0,52188	0,03000
December 2012 - Do vključno 6 mesecev	0,34200	0,52600	0,29857	0,67875	0,11200
December 2012 - 12 mesecev	0,57400	0,86000	0,50871	1,03188	0,30840

Vir: Davčni urad Republike Slovenije – Obrestne mere za obresti na posojila med povezanimi osebami, 2013.

Priloga 3: Kapitalska struktura hčerinskih družb v LRK in v Republiki Koreji

Tabela 2: Planirana kapitalska struktura hčerinskih družb med leti 2013 – 2017 v €

Struktura	2013	2014	2015	2016	2017
Osnovni kapital	800.000,00	800.000,00	800.000,00	800.000,00	800.000,00
NPI*	200.000,00	640.000,00	1.500.000,00	2.250.000,00	3.150.000,00
Rezerve	50.000,00	50.000,00	250.000,00	500.000,00	900.000,00
Kapital	1.050.000,00	1.490.000,00	2.550.000,00	3.550.000,00	4.850.000,00

Legenda: *NPI je kratica za neprenešeni poslovni izid

Priloga 4: Planirano odplačevanje posojil hčerinskih družb matičnemu podjetju

Tabela 3: Amortizacijski načrt prvega posojila

Odplačilna doba v mesecih	Stanje glavnice	Obračunane obresti	Mesečna anuiteta	Stanje posojila konec meseca
1	1.500.000,00 €	5.375,00 €	27.828,32 €	1.477.546,68 €
2	1.477.546,68 €	5.294,54 €	27.828,32 €	1.455.012,90 €
3	1.455.012,90 €	5.213,80 €	27.828,32 €	1.432.398,37 €
4	1.432.398,37 €	5.132,76 €	27.828,32 €	1.409.702,81 €
5	1.409.702,81 €	5.051,44 €	27.828,32 €	1.386.925,93 €
6	1.386.925,93 €	4.969,82 €	27.828,32 €	1.364.067,43 €
7	1.364.067,43 €	4.887,91 €	27.828,32 €	1.341.127,01 €
8	1.341.127,01 €	4.805,71 €	27.828,32 €	1.318.104,40 €
9	1.318.104,40 €	4.723,21 €	27.828,32 €	1.294.999,28 €
10	1.294.999,28 €	4.640,41 €	27.828,32 €	1.271.811,38 €
11	1.271.811,38 €	4.557,32 €	27.828,32 €	1.248.540,38 €
12	1.248.540,38 €	4.473,94 €	27.828,32 €	1.225.185,99 €
13	1.225.185,99 €	4.390,25 €	27.828,32 €	1.201.747,92 €
14	1.201.747,92 €	4.306,26 €	27.828,32 €	1.178.225,86 €
15	1.178.225,86 €	4.221,98 €	27.828,32 €	1.154.619,52 €
16	1.154.619,52 €	4.137,39 €	27.828,32 €	1.130.928,58 €
17	1.130.928,58 €	4.052,49 €	27.828,32 €	1.107.152,76 €
18	1.107.152,76 €	3.967,30 €	27.828,32 €	1.083.291,73 €
19	1.083.291,73 €	3.881,80 €	27.828,32 €	1.059.345,21 €
20	1.059.345,21 €	3.795,99 €	27.828,32 €	1.035.312,87 €
21	1.035.312,87 €	3.709,87 €	27.828,32 €	1.011.194,42 €
22	1.011.194,42 €	3.623,45 €	27.828,32 €	986.989,55 €
23	986.989,55 €	3.536,71 €	27.828,32 €	962.697,94 €
24	962.697,94 €	3.449,67 €	27.828,32 €	938.319,29 €
25	938.319,29 €	3.362,31 €	27.828,32 €	913.853,28 €
26	913.853,28 €	3.274,64 €	27.828,32 €	889.299,60 €
27	889.299,60 €	3.186,66 €	27.828,32 €	864.657,93 €
28	864.657,93 €	3.098,36 €	27.828,32 €	839.927,97 €
29	839.927,97 €	3.009,74 €	27.828,32 €	815.109,39 €
30	815.109,39 €	2.920,81 €	27.828,32 €	790.201,88 €
31	790.201,88 €	2.831,56 €	27.828,32 €	765.205,11 €
32	765.205,11 €	2.741,98 €	27.828,32 €	740.118,78 €
33	740.118,78 €	2.652,09 €	27.828,32 €	714.942,55 €
34	714.942,55 €	2.561,88 €	27.828,32 €	689.676,10 €
35	689.676,10 €	2.471,34 €	27.828,32 €	664.319,12 €
36	664.319,12 €	2.380,48 €	27.828,32 €	638.871,28 €
37	638.871,28 €	2.289,29 €	27.828,32 €	613.332,24 €
38	613.332,24 €	2.197,77 €	27.828,32 €	587.701,70 €

Se nadaljuje

Nadaljevanje

Odplačilna doba v mesecih	Stanje glavnice	Obračunane obresti	Mesečna anuiteta	Stanje posojila konec meseca
39	587.701,70 €	2.105,93 €	27.828,32 €	561.979,31 €
40	561.979,31 €	2.013,76 €	27.828,32 €	536.164,74 €
41	536.164,74 €	1.921,26 €	27.828,32 €	510.257,68 €
42	510.257,68 €	1.828,42 €	27.828,32 €	484.257,78 €
43	484.257,78 €	1.735,26 €	27.828,32 €	458.164,72 €
44	458.164,72 €	1.641,76 €	27.828,32 €	431.978,15 €
45	431.978,15 €	1.547,92 €	27.828,32 €	405.697,75 €
46	405.697,75 €	1.453,75 €	27.828,32 €	379.323,18 €
47	379.323,18 €	1.359,24 €	27.828,32 €	352.854,10 €
48	352.854,10 €	1.264,39 €	27.828,32 €	326.290,18 €
49	326.290,18 €	1.169,21 €	27.828,32 €	299.631,06 €
50	299.631,06 €	1.073,68 €	27.828,32 €	272.876,42 €
51	272.876,42 €	977,81 €	27.828,32 €	246.025,90 €
52	246.025,90 €	881,59 €	27.828,32 €	219.079,18 €
53	219.079,18 €	785,03 €	27.828,32 €	192.035,89 €
54	192.035,89 €	688,13 €	27.828,32 €	164.895,70 €
55	164.895,70 €	590,88 €	27.828,32 €	137.658,25 €
56	137.658,25 €	493,28 €	27.828,32 €	110.323,21 €
57	110.323,21 €	395,32 €	27.828,32 €	82.890,21 €
58	82.890,21 €	297,02 €	27.828,32 €	55.358,91 €
59	55.358,91 €	198,37 €	27.828,32 €	27.728,96 €
60	27.728,96 €	99,36 €	27.828,32 €	0,00 €

Tabela 4: Amortizacijski načrt drugega posojila

Odplačilna doba v mesecih	Stanje glavnice	Obračunane obresti	Mesečna anuiteta	Stanje posojila konec meseca
1	4.000.000,00 €	17.333,33 €	42.818,32 €	3.974.515,02 €
2	3.974.515,02 €	17.222,90 €	42.818,32 €	3.948.919,60 €
3	3.948.919,60 €	17.111,98 €	42.818,32 €	3.923.213,27 €
4	3.923.213,27 €	17.000,59 €	42.818,32 €	3.897.395,54 €
5	3.897.395,54 €	16.888,71 €	42.818,32 €	3.871.465,94 €
6	3.871.465,94 €	16.776,35 €	42.818,32 €	3.845.423,97 €
7	3.845.423,97 €	16.663,50 €	42.818,32 €	3.819.269,16 €
8	3.819.269,16 €	16.550,17 €	42.818,32 €	3.793.001,01 €
9	3.793.001,01 €	16.436,34 €	42.818,32 €	3.766.619,03 €
10	3.766.619,03 €	16.322,02 €	42.818,32 €	3.740.122,73 €
11	3.740.122,73 €	16.207,20 €	42.818,32 €	3.713.511,61 €
12	3.713.511,61 €	16.091,88 €	42.818,32 €	3.686.785,18 €
13	3.686.785,18 €	15.976,07 €	42.818,32 €	3.659.942,93 €

14	3.659.942,93 €	15.859,75 €	42.818,32 €	3.632.984,37 €
15	3.632.984,37 €	15.742,93 €	42.818,32 €	3.605.908,98 €
16	3.605.908,98 €	15.625,61 €	42.818,32 €	3.578.716,27 €
17	3.578.716,27 €	15.507,77 €	42.818,32 €	3.551.405,72 €
18	3.551.405,72 €	15.389,42 €	42.818,32 €	3.523.976,83 €
19	3.523.976,83 €	15.270,57 €	42.818,32 €	3.496.429,08 €
20	3.496.429,08 €	15.151,19 €	42.818,32 €	3.468.761,96 €
21	3.468.761,96 €	15.031,30 €	42.818,32 €	3.440.974,94 €
22	3.440.974,94 €	14.910,89 €	42.818,32 €	3.413.067,52 €
23	3.413.067,52 €	14.789,96 €	42.818,32 €	3.385.039,16 €
24	3.385.039,16 €	14.668,50 €	42.818,32 €	3.356.889,34 €
25	3.356.889,34 €	14.546,52 €	42.818,32 €	3.328.617,55 €
26	3.328.617,55 €	14.424,01 €	42.818,32 €	3.300.223,24 €
27	3.300.223,24 €	14.300,97 €	42.818,32 €	3.271.705,89 €
28	3.271.705,89 €	14.177,39 €	42.818,32 €	3.243.064,97 €
29	3.243.064,97 €	14.053,28 €	42.818,32 €	3.214.299,93 €
30	3.214.299,93 €	13.928,63 €	42.818,32 €	3.185.410,25 €
31	3.185.410,25 €	13.803,44 €	42.818,32 €	3.156.395,37 €
32	3.156.395,37 €	13.677,71 €	42.818,32 €	3.127.254,77 €
33	3.127.254,77 €	13.551,44 €	42.818,32 €	3.097.987,89 €
34	3.097.987,89 €	13.424,61 €	42.818,32 €	3.068.594,19 €
35	3.068.594,19 €	13.297,24 €	42.818,32 €	3.039.073,11 €
36	3.039.073,11 €	13.169,32 €	42.818,32 €	3.009.424,11 €
37	3.009.424,11 €	13.040,84 €	42.818,32 €	2.979.646,63 €
38	2.979.646,63 €	12.911,80 €	42.818,32 €	2.949.740,12 €
39	2.949.740,12 €	12.782,21 €	42.818,32 €	2.919.704,01 €
40	2.919.704,01 €	12.652,05 €	42.818,32 €	2.889.537,74 €
41	2.889.537,74 €	12.521,33 €	42.818,32 €	2.859.240,76 €
42	2.859.240,76 €	12.390,04 €	42.818,32 €	2.828.812,48 €
43	2.828.812,48 €	12.258,19 €	42.818,32 €	2.798.252,35 €
44	2.798.252,35 €	12.125,76 €	42.818,32 €	2.767.559,80 €
45	2.767.559,80 €	11.992,76 €	42.818,32 €	2.736.734,24 €
46	2.736.734,24 €	11.859,18 €	42.818,32 €	2.705.775,10 €
47	2.705.775,10 €	11.725,03 €	42.818,32 €	2.674.681,81 €
48	2.674.681,81 €	11.590,29 €	42.818,32 €	2.643.453,78 €
49	2.643.453,78 €	11.454,97 €	42.818,32 €	2.612.090,43 €
50	2.612.090,43 €	11.319,06 €	42.818,32 €	2.580.591,18 €
51	2.580.591,18 €	11.182,56 €	42.818,32 €	2.548.955,42 €
52	2.548.955,42 €	11.045,47 €	42.818,32 €	2.517.182,58 €
53	2.517.182,58 €	10.907,79 €	42.818,32 €	2.485.272,05 €
54	2.485.272,05 €	10.769,51 €	42.818,32 €	2.453.223,25 €
55	2.453.223,25 €	10.630,63 €	42.818,32 €	2.421.035,56 €
56	2.421.035,56 €	10.491,15 €	42.818,32 €	2.388.708,40 €

Se nadaljuje

Nadaljevanje

Odplačilna doba v mesecih	Stanje glavnice	Obračunane obresti	Mesečna anuiteta	Stanje posojila konec meseca
57	2.388.708,40 €	10.351,07 €	42.818,32 €	2.356.241,15 €
58	2.356.241,15 €	10.210,38 €	42.818,32 €	2.323.633,22 €
59	2.323.633,22 €	10.069,08 €	42.818,32 €	2.290.883,98 €
60	2.290.883,98 €	9.927,16 €	42.818,32 €	2.257.992,82 €
61	2.257.992,82 €	9.784,64 €	42.818,32 €	2.224.959,14 €
62	2.224.959,14 €	9.641,49 €	42.818,32 €	2.191.782,31 €
63	2.191.782,31 €	9.497,72 €	42.818,32 €	2.158.461,72 €
64	2.158.461,72 €	9.353,33 €	42.818,32 €	2.124.996,74 €
65	2.124.996,74 €	9.208,32 €	42.818,32 €	2.091.386,74 €
66	2.091.386,74 €	9.062,68 €	42.818,32 €	2.057.631,10 €
67	2.057.631,10 €	8.916,40 €	42.818,32 €	2.023.729,18 €
68	2.023.729,18 €	8.769,49 €	42.818,32 €	1.989.680,36 €
69	1.989.680,36 €	8.621,95 €	42.818,32 €	1.955.483,99 €
70	1.955.483,99 €	8.473,76 €	42.818,32 €	1.921.139,44 €
71	1.921.139,44 €	8.324,94 €	42.818,32 €	1.886.646,06 €
72	1.886.646,06 €	8.175,47 €	42.818,32 €	1.852.003,21 €
73	1.852.003,21 €	8.025,35 €	42.818,32 €	1.817.210,24 €
74	1.817.210,24 €	7.874,58 €	42.818,32 €	1.782.266,50 €
75	1.782.266,50 €	7.723,15 €	42.818,32 €	1.747.171,34 €
76	1.747.171,34 €	7.571,08 €	42.818,32 €	1.711.924,10 €
77	1.711.924,10 €	7.418,34 €	42.818,32 €	1.676.524,12 €
78	1.676.524,12 €	7.264,94 €	42.818,32 €	1.640.970,74 €
79	1.640.970,74 €	7.110,87 €	42.818,32 €	1.605.263,30 €
80	1.605.263,30 €	6.956,14 €	42.818,32 €	1.569.401,12 €
81	1.569.401,12 €	6.800,74 €	42.818,32 €	1.533.383,54 €
82	1.533.383,54 €	6.644,66 €	42.818,32 €	1.497.209,89 €
83	1.497.209,89 €	6.487,91 €	42.818,32 €	1.460.879,48 €
84	1.460.879,48 €	6.330,48 €	42.818,32 €	1.424.391,64 €
85	1.424.391,64 €	6.172,36 €	42.818,32 €	1.387.745,69 €
86	1.387.745,69 €	6.013,56 €	42.818,32 €	1.350.940,93 €
87	1.350.940,93 €	5.854,08 €	42.818,32 €	1.313.976,69 €
88	1.313.976,69 €	5.693,90 €	42.818,32 €	1.276.852,28 €
89	1.276.852,28 €	5.533,03 €	42.818,32 €	1.239.566,99 €
90	1.239.566,99 €	5.371,46 €	42.818,32 €	1.202.120,13 €
91	1.202.120,13 €	5.209,19 €	42.818,32 €	1.164.511,00 €
92	1.164.511,00 €	5.046,21 €	42.818,32 €	1.126.738,89 €
93	1.126.738,89 €	4.882,54 €	42.818,32 €	1.088.803,11 €
94	1.088.803,11 €	4.718,15 €	42.818,32 €	1.050.702,94 €
95	1.050.702,94 €	4.553,05 €	42.818,32 €	1.012.437,67 €
96	1.012.437,67 €	4.387,23 €	42.818,32 €	974.006,58 €
97	974.006,58 €	4.220,70 €	42.818,32 €	935.408,96 €

Se nadaljuje

Nadaljevanje

Odplačilna doba v mesecih	Stanje glavnice	Obračunane obresti	Mesečna anuiteta	Stanje posojila konec meseca
98	935.408,96 €	4.053,44 €	42.818,32 €	896.644,09 €
99	896.644,09 €	3.885,46 €	42.818,32 €	857.711,23 €
100	857.711,23 €	3.716,75 €	42.818,32 €	818.609,66 €
101	818.609,66 €	3.547,31 €	42.818,32 €	779.338,65 €
102	779.338,65 €	3.377,13 €	42.818,32 €	739.897,47 €
103	739.897,47 €	3.206,22 €	42.818,32 €	700.285,37 €
104	700.285,37 €	3.034,57 €	42.818,32 €	660.501,63 €
105	660.501,63 €	2.862,17 €	42.818,32 €	620.545,48 €
106	620.545,48 €	2.689,03 €	42.818,32 €	580.416,20 €
107	580.416,20 €	2.515,14 €	42.818,32 €	540.113,02 €
108	540.113,02 €	2.340,49 €	42.818,32 €	499.635,19 €
109	499.635,19 €	2.165,09 €	42.818,32 €	458.981,96 €
110	458.981,96 €	1.988,92 €	42.818,32 €	418.152,56 €
111	418.152,56 €	1.811,99 €	42.818,32 €	377.146,24 €
112	377.146,24 €	1.634,30 €	42.818,32 €	335.962,22 €
113	335.962,22 €	1.455,84 €	42.818,32 €	294.599,74 €
114	294.599,74 €	1.276,60 €	42.818,32 €	253.058,02 €
115	253.058,02 €	1.096,58 €	42.818,32 €	211.336,29 €
116	211.336,29 €	915,79 €	42.818,32 €	169.433,77 €
117	169.433,77 €	734,21 €	42.818,32 €	127.349,66 €
118	127.349,66 €	551,85 €	42.818,32 €	85.083,19 €
119	85.083,19 €	368,69 €	42.818,32 €	42.633,57 €
120	42.633,57 €	184,75 €	42.818,32 €	0,00 €

Priloga 5: Planirano poslovanje hčerinskih družb

Tabela 5: Planirano poslovanje med leti 2013 in 2017 v €

Poenostavljen Izkaz poslovnega izida	2013	2014	2015	2016	2017
Čisti prihodki od prodaje	2.500.000,00	3.000.000,00	4.500.000,00	5.000.000,00	6.500.000,00
Drugi poslovni prihodki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stroški blaga, materiala in storitev	1.200.000,00	1.320.000,00	1.930.000,00	2.300.000,00	2.950.000,00
Stroški dela	750.000,00	840.000,00	866.715,27	910.051,03	946.453,08
Amortizacija	170.000,00	190.000,00	265.000,00	276.838,41	287.911,94
Drugi poslovni odhodki	8.000,00	8.428,67	9.000,00	9.319,16	13.512,78
Dobiček iz poslovanja	372.000,00	641.571,33	1.429.284,73	1.503.791,40	2.302.122,21
Obresti	59.125,86	47.073,16	235.096,82	205.282,71	174.004,24
Izredni odhodki licenčnina	18.600,00	32.078,57	71.464,24	75.189,57	115.106,11
Dobiček pred davki	294.274,14	562.419,61	1.122.723,67	1.223.319,12	2.013.011,86
Dividende	37.200,00	64.157,13	142.928,47	150.379,14	230.212,22

Priloga 6: Davčne obremenitve hčerinske družbe v Republiki Koreji

Tabela 6: Planirane davčne obremenitve podjetja v Republiki Koreji v €

Davčno ugodna	2013	2014	2015	2016	2017	Skupaj
Prihodki	2.500.000,00	3.000.000,00	4.500.000,00	5.000.000,00	6.500.000,00	21.500.000,00
Odhodki za obresti	59.125,86	47.073,16	235.096,82	205.282,71	174.004,24	720.582,79
Odhodki licenčnine	18.600,00	32.078,57	71.464,24	75.189,57	115.106,11	312.438,48
Dobiček pred	294.274,14	562.419,61	1.122.723,67	1.223.319,12	2.013.011,86	5.215.748,40
DDPO (0 %)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dividende	37.200,00	64.157,13	142.928,47	150.379,14	230.212,22	624.876,97
Davčni odtegljaj Σ	2.956,29	2.353,66	11.754,84	10.264,14	8.700,21	36.029,14
*dividende	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
*obresti	2.956,29	2.353,66	11.754,84	10.264,14	8.700,21	36.029,14
*licenčnine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Davek Σ	2.956,29	2.353,66	11.754,84	10.264,14	8.700,21	36.029,14

Davčno neugodna	2013	2014	2015	2016	2017	Skupaj
Prihodki	2.500.000,00	3.000.000,00	4.500.000,00	5.000.000,00	6.500.000,00	21.500.000,00
Odhodki za obresti	59.125,86	47.073,16	235.096,82	205.282,71	174.004,24	720.582,79
Odhodki licenčnine	18.600,00	32.078,57	71.464,24	75.189,57	115.106,11	312.438,48
Dobiček pred davki	294.274,14	562.419,61	1.122.723,67	1.223.319,12	2.013.011,86	5.215.748,40
DDPO (22 %)	64.740,31	123.732,31	246.999,21	269.130,21	442.862,61	1.147.464,65
Dividende	37.200,00	64.157,13	142.928,47	150.379,14	230.212,22	624.876,97
Davčni odtegljaj Σ	5.746,29	7.165,44	22.474,48	21.542,57	25.966,13	82.894,91
*dividende	1.860,00	3.207,86	7.146,42	7.518,96	11.510,61	31.243,85
*obresti	2.956,29	2.353,66	11.754,84	10.264,14	8.700,21	36.029,14
*licenčnine	930,00	1.603,93	3.573,21	3.759,48	5.755,31	15.621,92
Davek Σ	70.486,60	130.897,76	269.473,68	290.672,78	468.828,74	1.230.359,56

Priloga 7: Davčne obremenitve hčerinske družbe v LRK

Tabela 7: Planirane davčne obremenitve podjetja v LRK v €

Davčno ugodna	2013	2014	2015	2016	2017	Skupaj
Prihodki	2.500.000,00	3.000.000,00	4.500.000,00	5.000.000,00	6.500.000,00	21.500.000,00
Odhodki za obresti	59.125,86	47.073,16	235.096,82	205.282,71	174.004,24	720.582,79
Odhodki za licenčnine	18.600,00	32.078,57	71.464,24	75.189,57	115.106,11	312.438,48
Dobiček pred davki	294.274,14	562.419,61	1.122.723,67	1.223.319,12	2.013.011,86	5.215.748,40
DDPO (15%)	0,00	0,00	*88.670,08	91.478,93	150.975,89	331.394,91
Dividende	37.200,00	64.157,13	142.928,47	150.379,14	230.212,22	624.876,97
Davčni odtegljaj Σ	7.772,59	7.915,17	30.656,11	28.047,23	28.911,04	103.302,13
*dividende	1.860,00	3.207,86	7.146,42	7.518,96	11.510,61	31.243,85
*obresti	5.912,59	4.707,32	23.509,68	20.528,27	17.400,42	72.058,28
*licenčnine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Davek Σ	7.772,59	7.915,17	*119.326,11	119.796,16	179.886,92	434.697,04

Davčno neugodna	2013	2014	2015	2016	2017	Skupaj
Prihodki	2.500.000,00	3.000.000,00	4.500.000,00	5.000.000,00	6.500.000,00	21.500.000,00
Odhodki za obresti	59.125,86	47.073,16	235.096,82	205.282,71	174.004,24	720.582,79
Odhodki za licenčnine	18.600,00	32.078,57	71.464,24	75.189,57	115.106,11	312.438,48
Dobiček pred davki	294.274,14	562.419,61	1.122.723,67	1.223.319,12	2.013.011,86	5.215.748,40
DDPO (25%)	73.568,54	140.604,90	*288.123,92	305.829,78	503.252,96	1.311.380,12
Dividende	37.200,00	64.157,13	142.928,47	150.379,14	230.212,22	624.876,97
Davčni odtegljaj Σ	9.632,59	11.123,03	37.802,53	35.566,19	40.421,65	134.545,98
*dividende	1.860,00	3.207,86	7.146,42	7.518,96	11.510,61	31.243,85
*obresti	5.912,59	4.707,32	23.509,68	20.528,27	17.400,42	72.058,28
*licenčnine	1.860,00	3.207,86	7.146,42	7.518,96	11.510,61	31.243,85
Davek Σ	83.201,12	151.727,93	*325.926,45	341.395,97	543.674,61	1.445.926,10

Priloga 8: Davčno planiranje matičnega podjetja za hčerinsko družbo v Republiki Koreji (neugodna varianta)

Tabela 8: Davčno planiranje matičnega podjetja za prejete dohodke hčerinskega podjetja v Republiki Koreji (neugodna varianta) v €

Zap. številka	Postavka	Prejeti dohodki Koreja - 2013	Prejeti dohodki Koreja - 2014	Prejeti dohodki Koreja - 2015	Prejeti dohodki Koreja - 2016	Prejeti dohodki Koreja - 2017	Skupaj 2013 - 2017
1.	PRIHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih, od tega:						
1.1.	Dohodki, od katerih je bil odtegnjen davek na viru, vključno z davčnim odtegljajem	77.726	79.152	306.561	280.472	289.110	1.033.021
2.	Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov –						0
2.1.	Izvezem prihodkov od nepridobitne dejavnosti						0
2.2.	Izvezem prihodkov iz odprave ali porabe že obdavčenih ali delno obdavčenih rezervacij						0
2.3.	Izvezem prihodkov za že obdavčene prihodke zaradi odprave nepotrebnih rezervacij						0
2.4.	Izvezem prihodkov iz odprave oslabitev, če se predhodna oslabitev ni upoštevala						0
2.5.	Izvezem dividend in dohodkov, podobnih dividendam	35.340	60.949	135.782	142.860	218.702	593.633
12.3.	Izvezem odhodkov, ki zadevajo izvzete dividende in dohodke, podobne dividendam, v višini 5 % izvzetih dohodkov (neto)	1.767	3.047	6.789	7.143	10.935	29.682
16.	OSNOVA ZA DAVEK (13 – 15)	79.493	82.199	313.350	287.615	300.045	1.062.703
17.	DAVEK (zap. št. 16 krat %)	13.514	13.974	53.270	48.895	51.008	180.659
18.	Odbitek tujega davka	3.886	3.958	15.328	14.024	14.456	51.651
19.	Povečanje ali zmanjšanje davka zaradi sprememb odbitka tujega davka						0
20.	Davčna obveznost	9.627	10.016	37.941	34.871	36.552	129.008

Priloga 9: Davčno planiranje matičnega podjetja za hčerinsko družbo v Republiki Koreji (ugodna varianta)

Tabela 9: Davčno planiranje matičnega podjetja za prejete dohodke hčerinskega podjetja v Republiki Koreji (davčno ugodna) v €

Zap. številka	Postavka	Prejeti dohodki Koreja - 2013	Prejeti dohodki Koreja - 2014	Prejeti dohodki Koreja - 2015	Prejeti dohodki Koreja - 2016	Prejeti dohodki Koreja - 2017	Skupaj 2013 - 2017
1.	PRIHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih, od tega:						
1.1.	Dohodki, od katerih je bil odtegnjen davek na viru, vključno z davčnim odtegljajem	77.726	79.152	306.561	280.472	289.110	1.033.021
2.	Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov –						
2.1.	Izvezem prihodkov od nepridobitne dejavnosti						
2.2.	Izvezem prihodkov iz odprave ali porabe že obdavčenih ali delno obdavčenih rezervacij						
2.3.	Izvezem prihodkov za že obdavčene prihodke zaradi odprave nepotrebnih rezervacij						
2.4.	Izvezem prihodkov iz odprave oslabitev, če se predhodna oslabitev ni upoštevala						
2.5.	Izvezem dividend in dohodkov, podobnih dividendam	37.200	64.157	142.928	150.379	230.212	624.877
12.3.	Izvezem odhodkov, ki zadevajo izvzete dividende in dohodke, podobne dividendam, v višini 5 % izvzetih dohodkov (neto)	1.860	3.208	7.146	7.519	11.511	31.244
16.	OSNOVA ZA DAVEK (13 – 15)	79.586	82.360	313.707	287.991	300.621	1.064.265
17.	DAVEK (zap. št. 16 krat %)	13.530	14.001	53.330	48.959	51.106	180.925
18.	Odbitek tujega davka	2.956	2.354	11.755	10.264	8.700	36.029
19.	Povečanje ali zmanjšanje davka zaradi sprememb odbitka tujega davka						0
20.	Davčna obveznost	10.573	11.647	41.575	38.694	42.405	144.896

Priloga 10: Davčno planiranje matičnega podjetja za hčerinsko družbo v LRK (neugodna varianta)

Tabela 10: Davčno planiranje matičnega podjetja za prejete dohodke hčerinskega podjetja v LRK (neugodna varianta) v €

Zap. številka	Postavka	Prejeti dohodki Kitajska - 2013	Prejeti dohodki Kitajska 2014	Prejeti dohodki Kitajska - 2015	Prejeti dohodki Kitajska - 2016	Prejeti dohodki Kitajska 2017	Skupaj 2013 - 2017
1.	PRIHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih, od tega:						
1.1.	Dohodki, od katerih je bil odtegnjen davek na viru, vključno z davčnim odtegljajem	77.726	79.152	306.561	280.472	289.110	1.033.021
2.	Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov –						
2.1.	Izvem prihodkov od nepridobitne dejavnosti						
2.2.	Izvem prihodkov iz odprave ali porabe že obdavčenih ali delno obdavčenih rezervacij						
2.3.	Izvem prihodkov za že obdavčene prihodke zaradi odprave nepotrebnih rezervacij						
2.4.	Izvem prihodkov iz odprave oslabitev, če se predhodna oslabitev ni upoštevala						
2.5.	Izvem dividend in dohodkov, podobnih dividendam (neto)	35.340	60.949	135.782	142.860	218.702	593.633
12.3.	Izvem odhodkov, ki zadevajo izvzete dividende in dohodke, podobne dividendam, v višini 5 % izvzetih dohodkov	1.767	3.047	6.789	7.143	10.935	29.682
16.	OSNOVA ZA DAVEK (13 – 15)	79.493	82.199	313.350	287.615	300.045	1.062.703
17.	DAVEK (zap. št. 16 krat %)	13.514	13.974	53.270	48.895	51.008	180.659
18.	Odbitek tujega davka	7.773	7.915	30.656	28.047	28.911	103.302
19.	Povečanje ali zmanjšanje davka zaradi sprememb odbitka tujega davka						
20.	Davčna obveznost	5.741	6.059	22.613	20.847	22.097	77.357

Priloga 11: Davčno planiranje matičnega podjetja za hčerinsko družbo v LRK (ugodna varianta)

Tabela 11: Davčno planiranje matičnega podjetja za prejete dohodke hčerinskega podjetja v LRK (ugodna varianta) v €

Zap. številka	Postavka	Prejeti dohodki Kitajska - 2013	Prejeti dohodki Kitajska 2014	Prejeti dohodki Kitajska - 2015	Prejeti dohodki Kitajska - 2016	Prejeti dohodki Kitajska 2017	Skupaj 2013 - 2017
1.	PRIHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih, od tega:						
1.1.	Dohodki, od katerih je bil odtegnjen davek na viru, vključno z davčnim odtegljajem	77.726	79.152	306.561	280.472	289.110	1.033.021
2.	Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov –						
2.1.	Izvem prihodkov od nepridobitne dejavnosti						
2.2.	Izvem prihodkov iz odprave ali porabe že obdavčenih ali delno obdavčenih rezervacij						
2.3.	Izvem prihodkov za že obdavčene prihodke zaradi odprave nepotrebnih rezervacij						
2.4.	Izvem prihodkov iz odprave oslabitev, če se predhodna oslabitev ni upoštevala						
2.5.	Izvem dividend in dohodkov, podobnih dividendam (neto)	35.340	60.949	135.782	142.860	218.702	593.633
12.3.	Izvem odhodkov, ki zadevajo izvzete dividende in dohodke, podobne dividendam, v višini 5 % izvzetih dohodkov	1.767	3.047	6.789	7.143	10.935	29.682
16.	OSNOVA ZA DAVEK (13 – 15)	79.493	82.199	313.350	287.615	300.045	1.062.703
17.	DAVEK (zap. št. 16 krat %)	13.514	13.974	53.270	48.895	51.008	180.659
18.	Odbitek tujega davka	5.913	4.707	23.510	20.528	17.400	72.058
19.	Povečanje ali zmanjšanje davka zaradi sprememb odbitka tujega davka						0
20.	Davčna obveznost	7.601	9.267	29.760	28.366	33.607	108.601